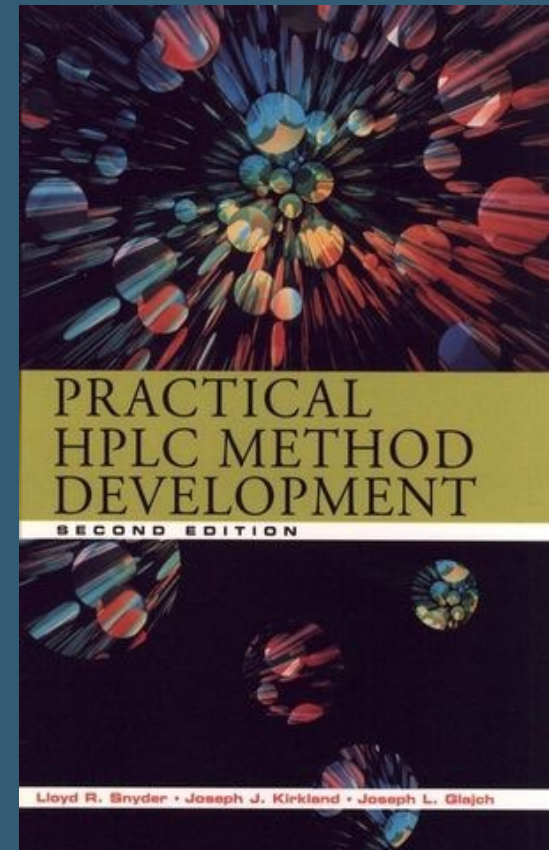
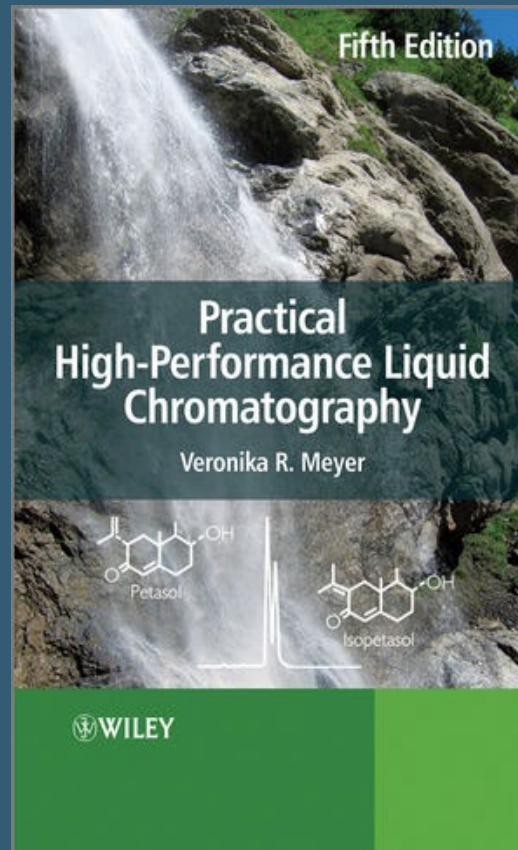
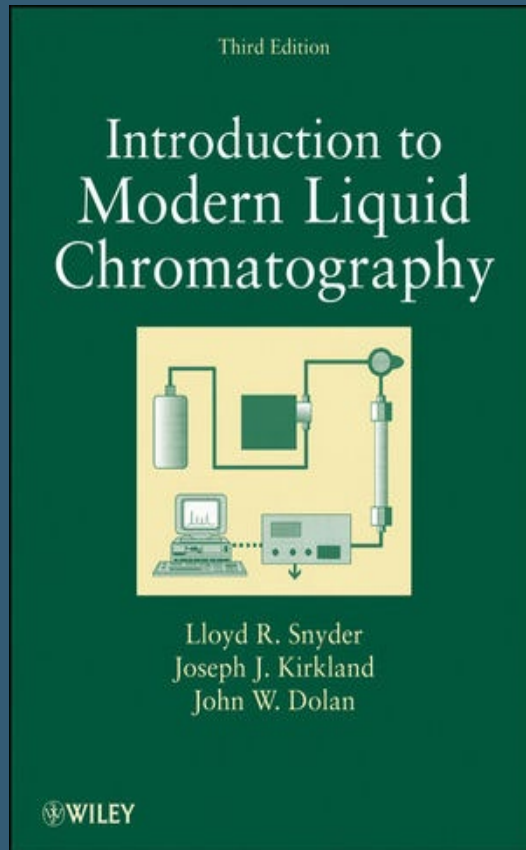

CHROMATOGRAFICKÉ METODY I.

LITERATURA

HISTORIE CHROMATOGRRAFIE

- 1906 Tswett (Cvět - barva)

Poprvé použit pojem *chromatografie*, chromatogram z řeckých slov *χηρομα* (barva) a *γραφειν* (psáti).

- 1931 Kuhn a Lederer

znovu objevení chromatografie

- 1940-49 Martin Syngde

Papírová a tenkovrstvá chromatografie

HISTORIE CHROMATOGRAFIE

- 1970-79 Halasz, Horvath, Kirkland

HPLC (“High (Pressure) Performance Liquid Chromatography”)

5 μm částice, kolona 25 cm/4 mm, tlak 40 MPa

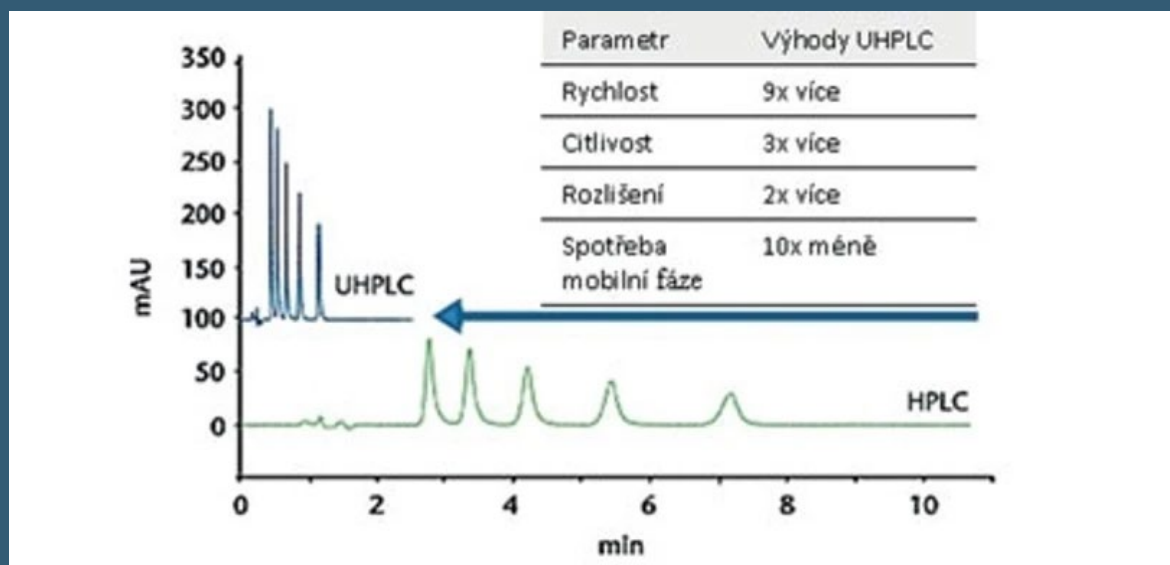
- 2004 Waters

U(H)PLC (“Ultra (High) Performance Liquid Chromatography”)

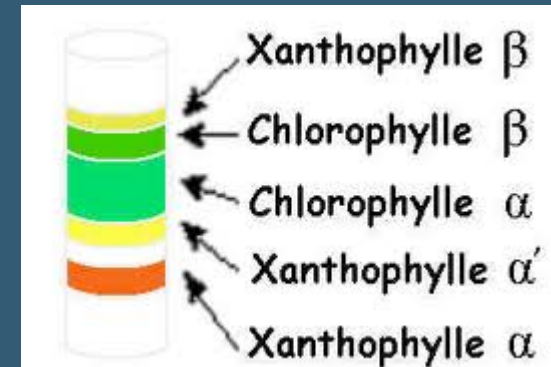
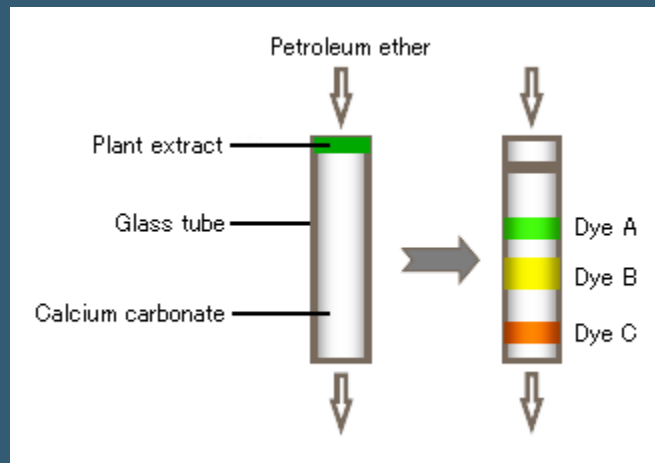
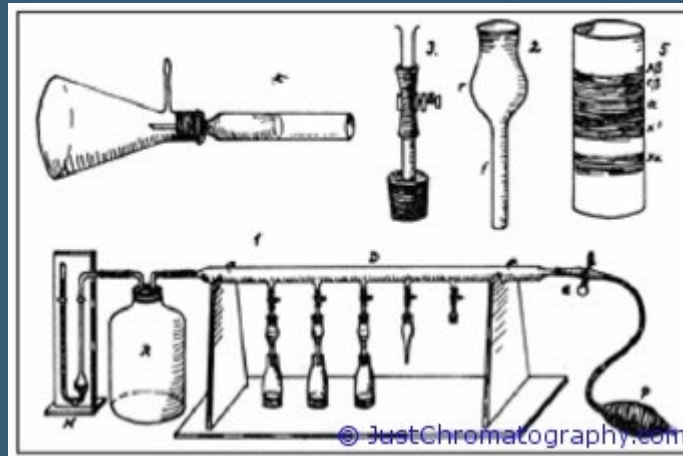
< 2 μm částice, kolona 5 cm/2 mm, tlak > 100 MPa

HPLC VERSUS UHPLC

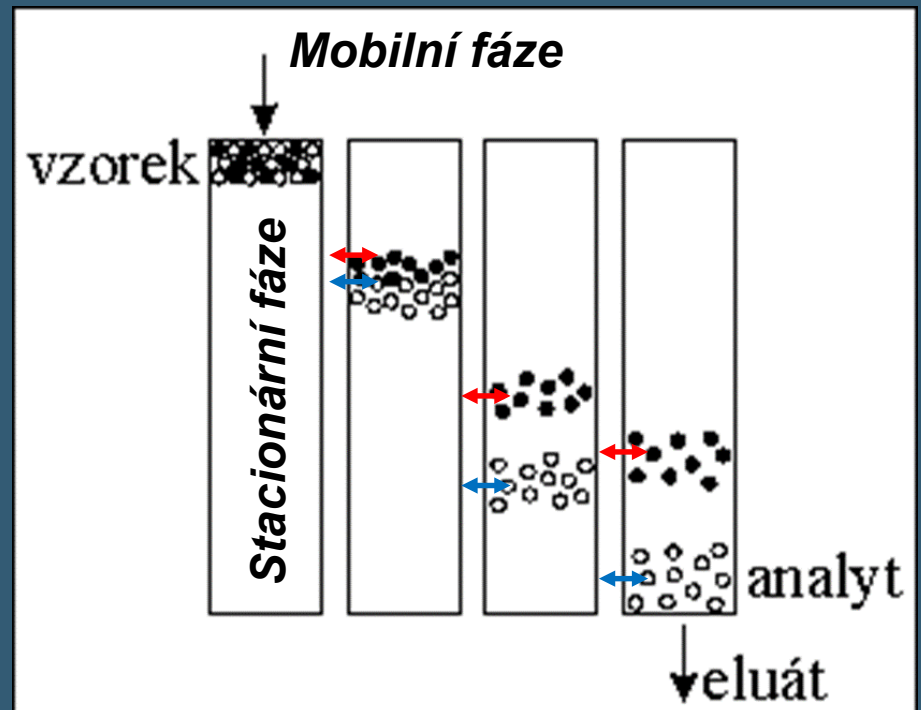

MIKHAIL SEMYONOVICH TSVET CHROMATOGRAPHIA 1906

PODSTATA CHROMATOGRRAFIE

„Při chromatografii dochází k neustálému vytváření rovnovážných stavů separované látky mezi dvě fáze – stacionární a mobilní.“

CHROMATOGRRAFIE

Mobilní fáze

- kapalina – LC
- plyn – GC

Stacionární fáze

- pevná fáze
- kapalina

Eluce - **Izokratická** – stejná eluční síla (LC - složení mobilní fáze se nemění)

Gradientová – rostoucí eluční síla (LC - složení mobilní fáze se mění)

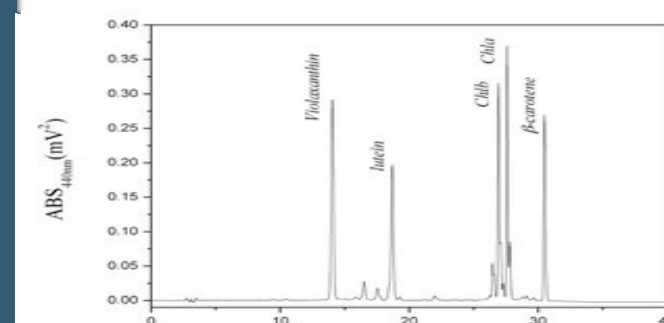
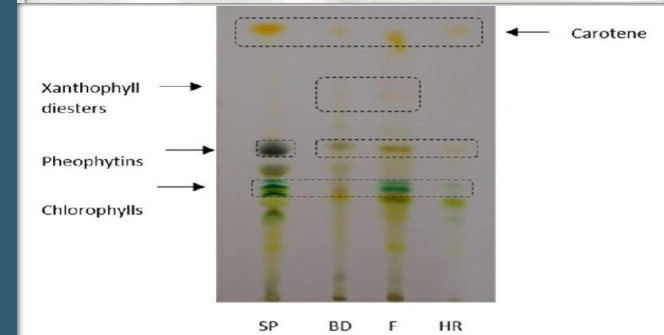
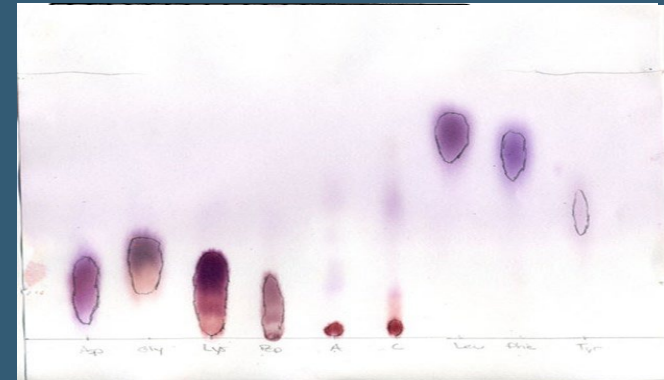
Použití - analytická
preparativní

KAPALINOVÁ CHROMATOGRRAFIE LC

- Mobilní fáze - kapalina
- Stacionární fáze - pevná fáze,
kapalina

PROVEDENÍ LC

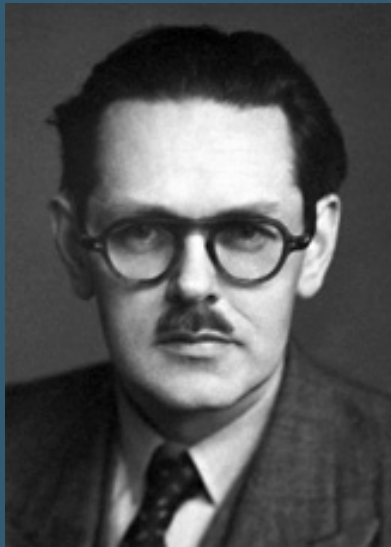
- **Papírová PC** (SF – voda nebo polární rozpouštědlo zakotvené na vláknech papíru)
- **Tenkovrstvá TLC** (silikagel, alumina, celulóza aj.) rozprostřená na inertní podložce
- **Kolonová CC** – SF tvoří náplň kolony, nebo je nanesena n. chemicky vázána na nosné částice, případně přímo na vnitřním povrchu kolony

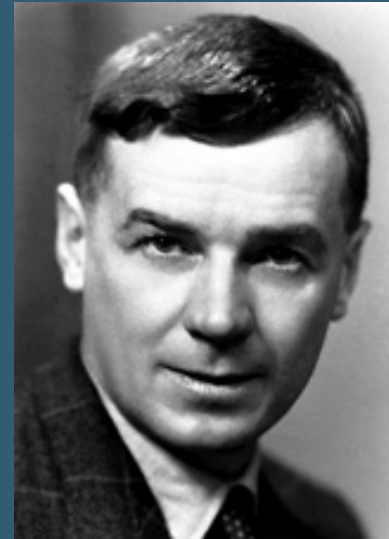
TEORETICKÉ ASPEKTY CHROMATOGRRAFIE

TEORIE „IDEÁLNÍ LINEÁRNÍ CHROMATOGRRAFIE“

MARTIN

SYNGE

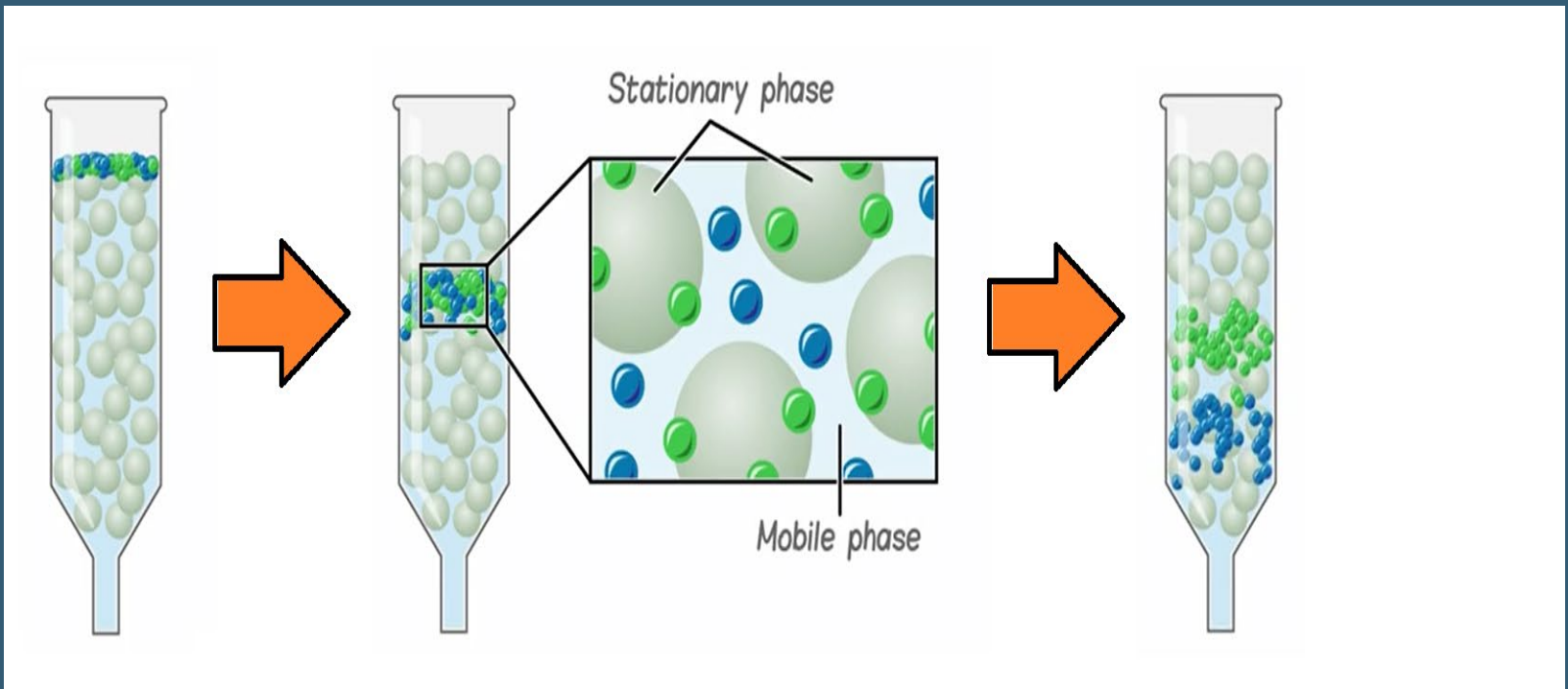
MUNI
SCI

Nobelova cena za chemii 1952

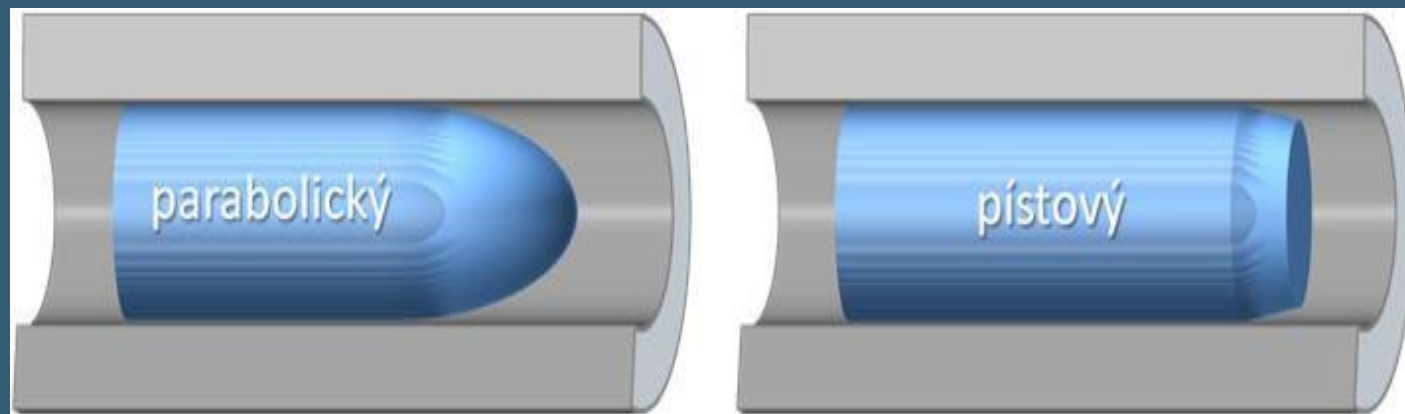
TEORIE „IDEÁLNÍ LINEÁRNÍ CHROMATOGRAFIE“

1. Nekonečně rychlé ustavení rovnovah

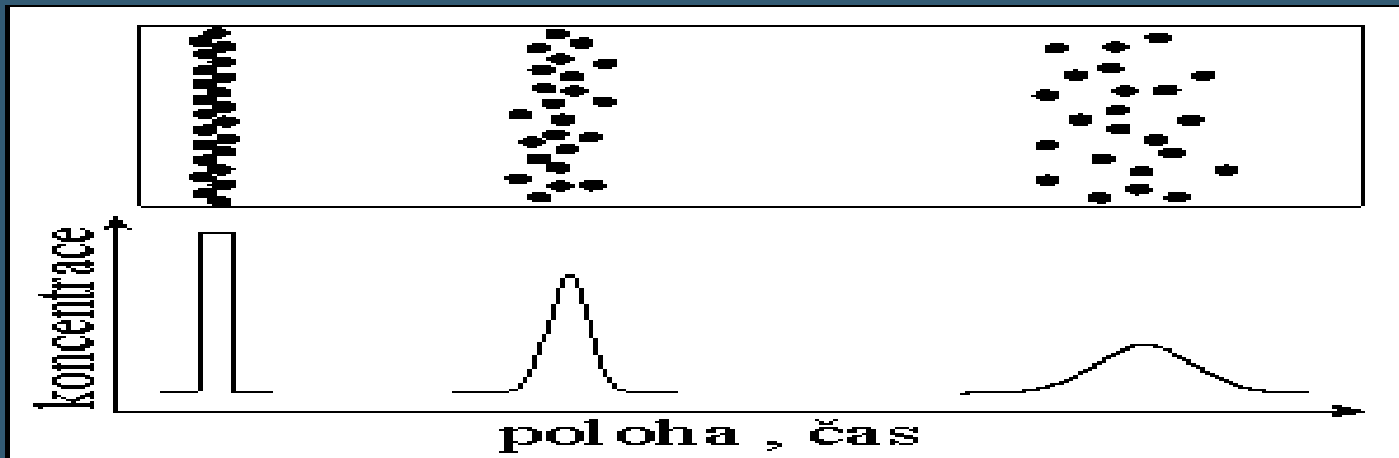
TEORIE „IDEÁLNÍ LINEÁRNÍ CHROMATOGRRAFIE“

1. Nekonečně rychlé ustavení rovnovah
2. Pístový tok mobilní fáze

TEORIE „IDEÁLNÍ LINEÁRNÍ CHROMATOGRRAFIE“

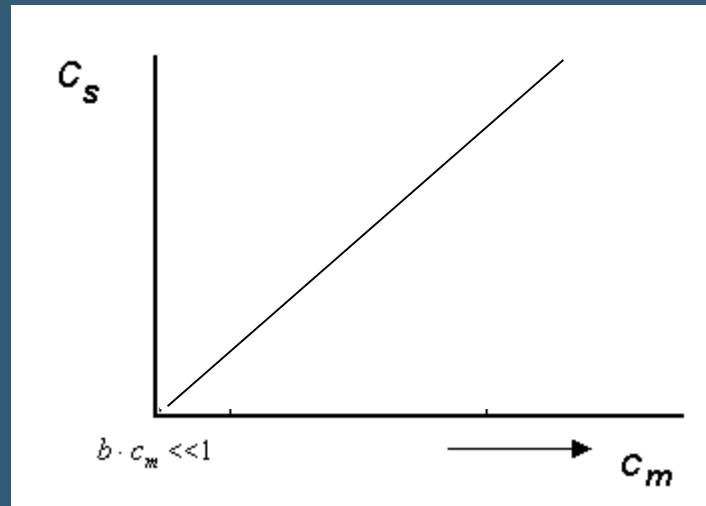
1. Nekonečně rychlé ustavení rovnovah
2. Pístový tok mobilní fáze
3. Nulová difuze

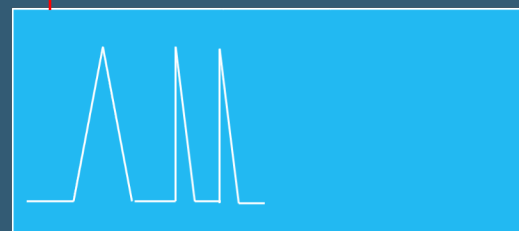
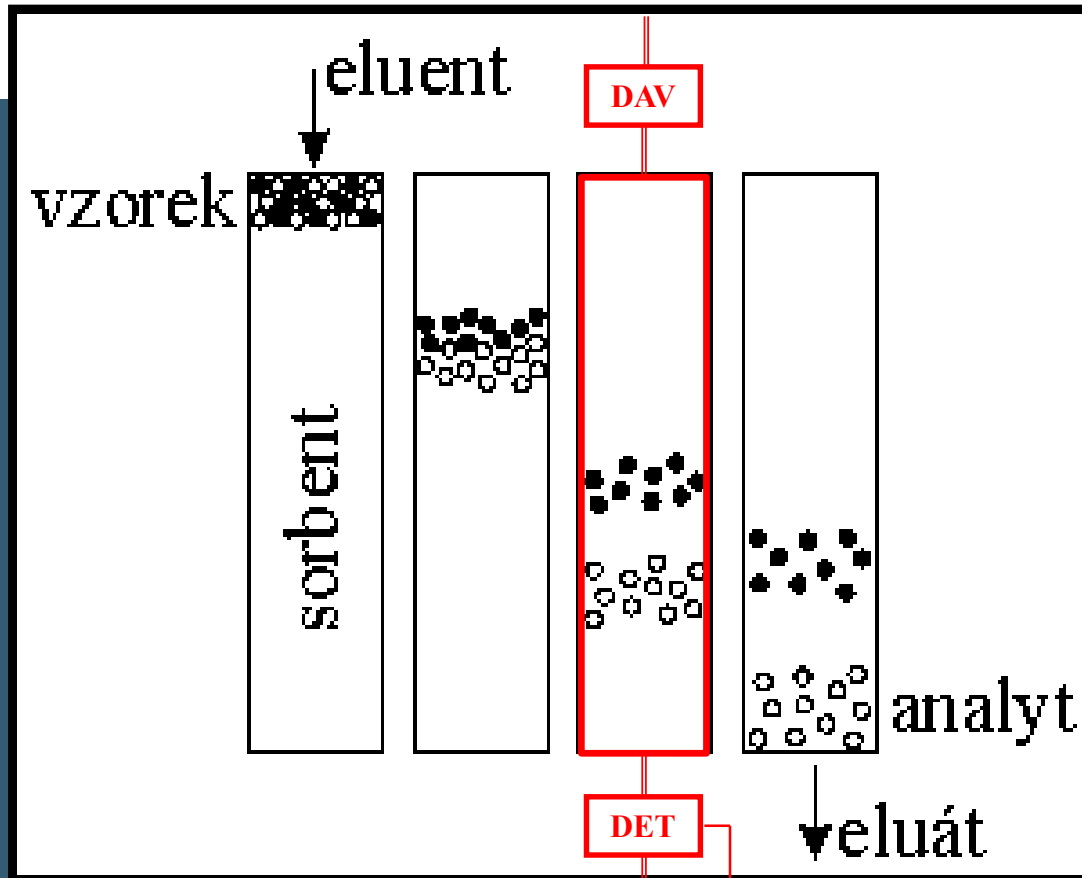
TEORIE „IDEÁLNÍ LINEÁRNÍ CHROMATOGRRAFIE“

Platí pouze GC!!

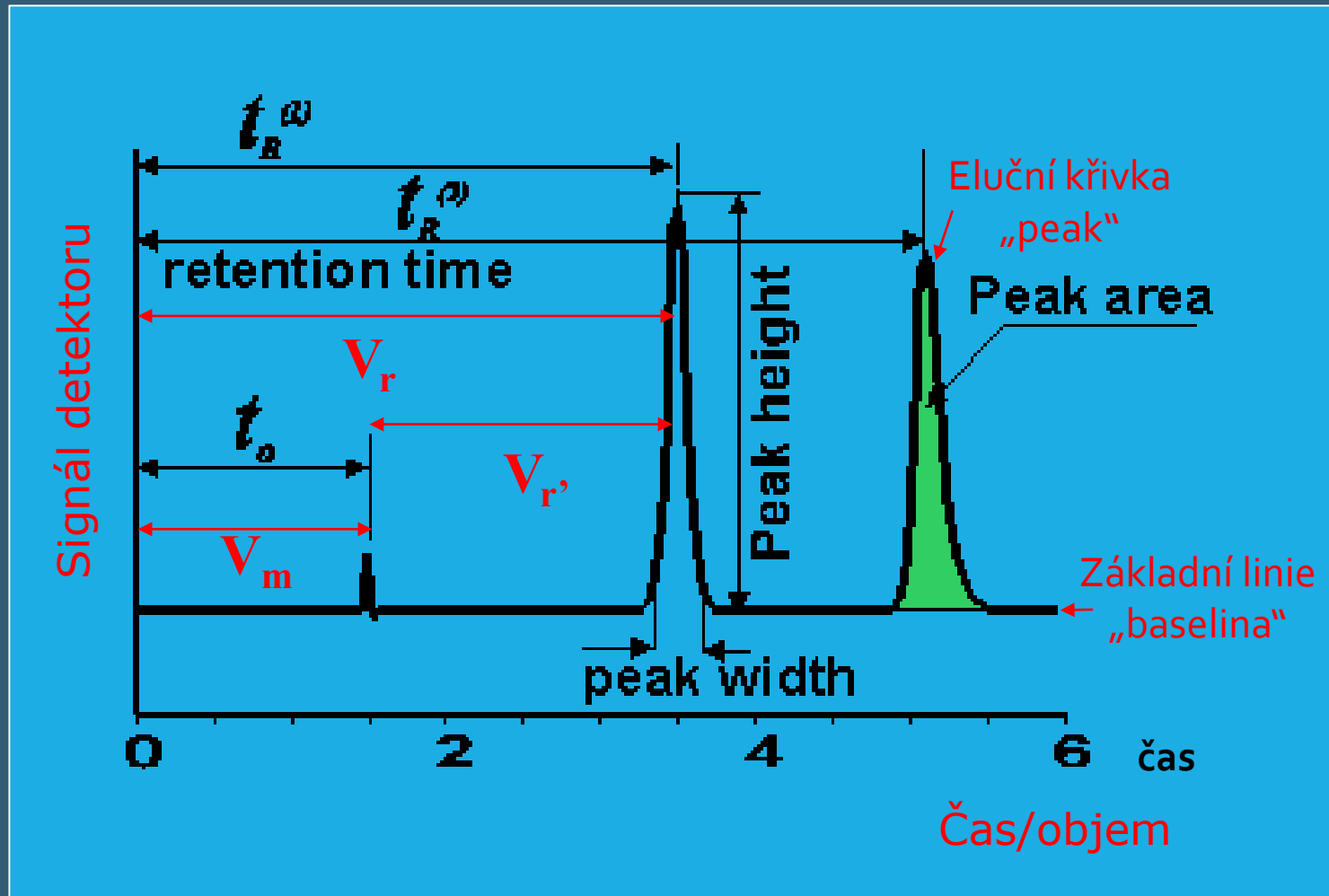
1. Nekonečně rychlé ustavení rovnovah
2. Pístový tok mobilní fáze
3. Nulová difuze
4. Lineární sorpční isoterma

CHROMATOGRRAFIE

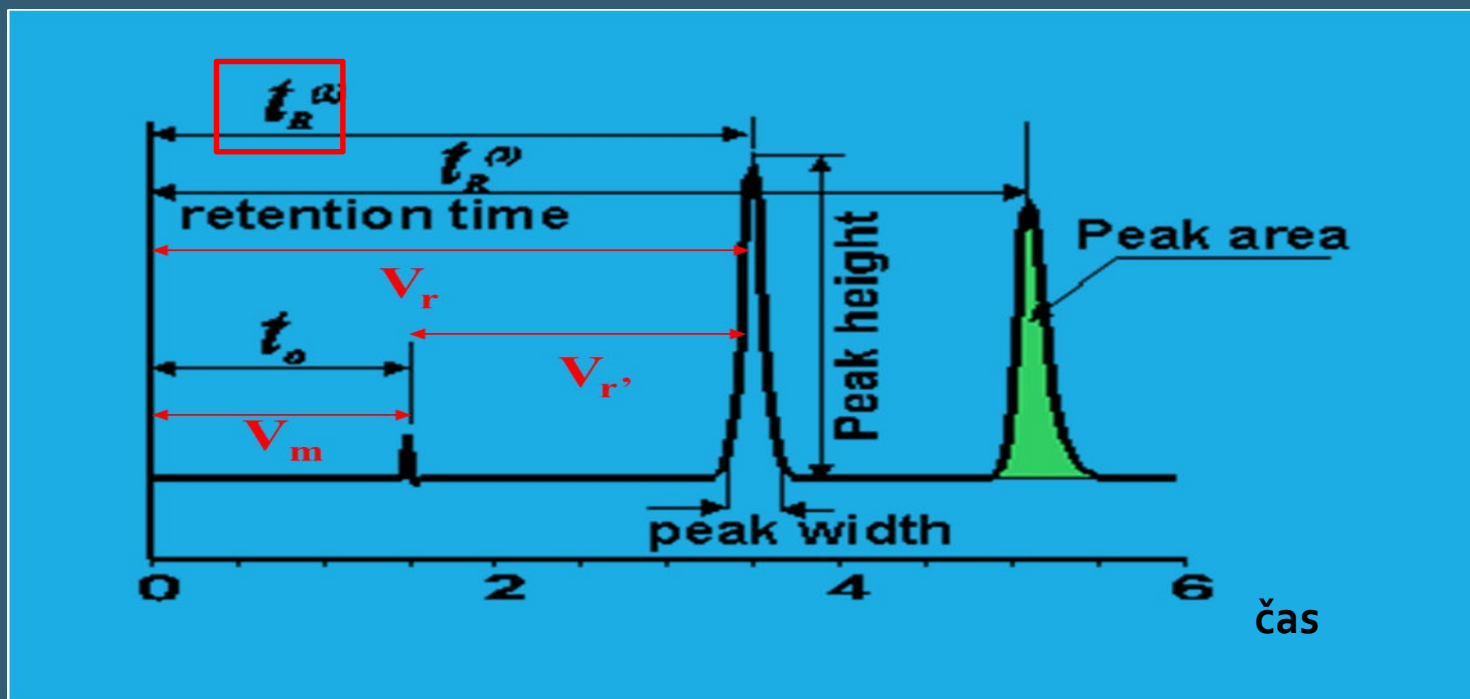

CHROMATOGRAM

RETENČNÍ – ELUČNÍ ČAS t_R

- Doba od nástřiku vzorku po dosažení maxima eluční křivky

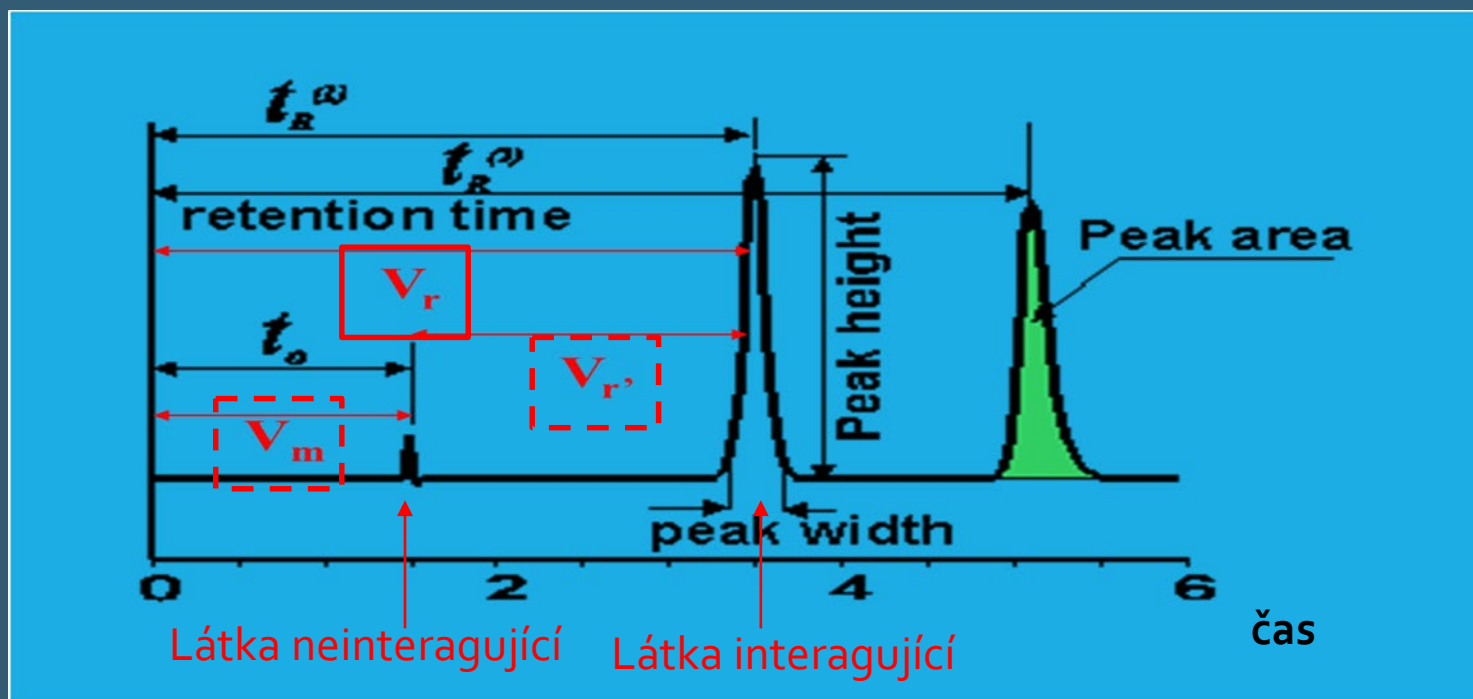

RETENČNÍ – ELUČNÍ OBJEM V_r

- Objem mobilní fáze proteklý od nástřiku vzorku po dosažení maxima eluční křivky

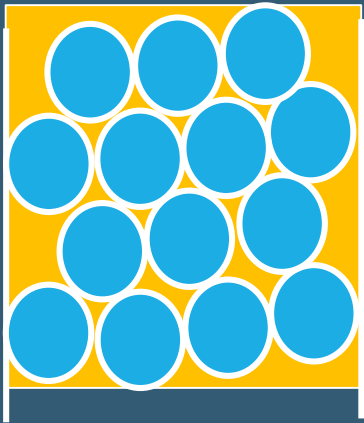
$$V_r = t_r \cdot F_m$$

F_m – objemová rychlost mobilní fáze

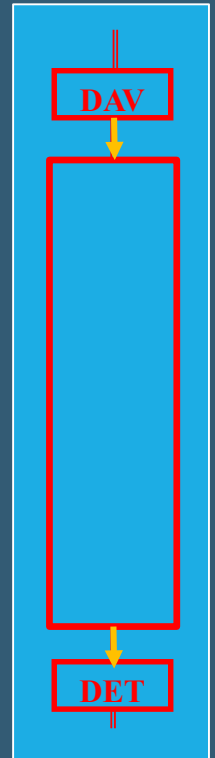

MRTVÝ OBJEM V_m

$$V_r = V_m + V_{r'}$$

V_r – zdánlivý retenční objem

$V_{r'}$ – redukovaný (skutečný) retenční objem

V_m – mrtvý objem = mimokolonové příspěvky

+ mimočásticový objem kolony

KAPACITNÍ FAKTOR k'

$$k' = \frac{V_r - V_m}{V_m} = \frac{V_{r'}}{V_m} = K_D \cdot \frac{V_s}{V_M}$$

$$k' = 1 - 10$$

V_s – objem stacionární fáze

V_M – objem mobilní fáze

Distribuční koeficient

$$K_D = \frac{c_s}{c_M}$$

c_s – rovnovážná koncentrace látky ve stacionární fázi

c_M – rovnovážná koncentrace látky ve mobilní fázi

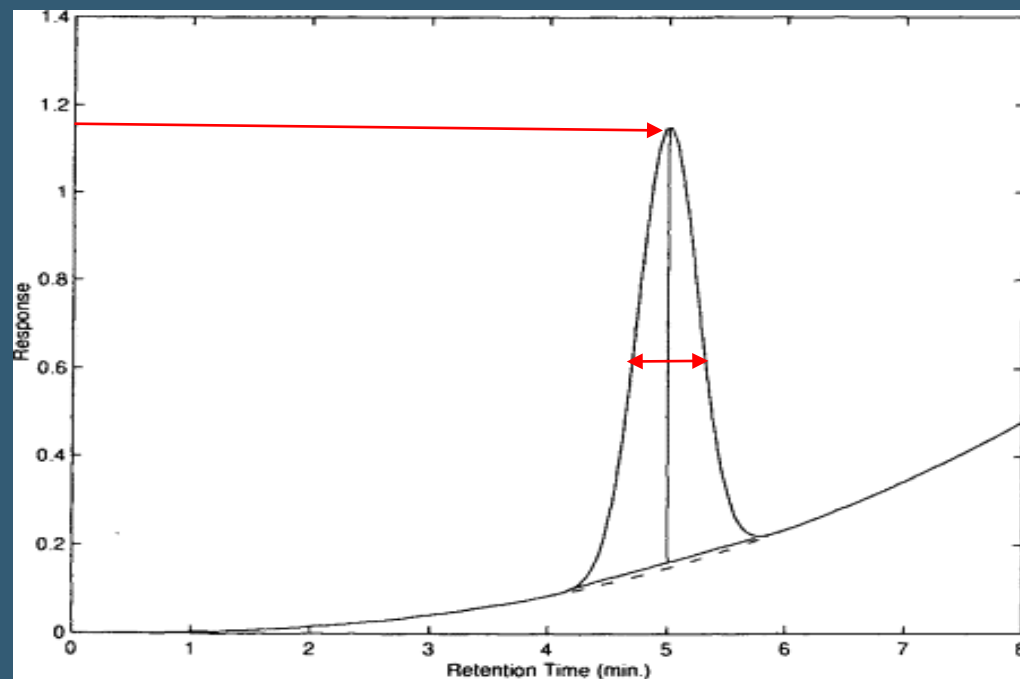
ÚČINNOST KOLONY

(IZOKRATICKÁ ELUCE)

POČET TEORETICKÝCH PATER N

$$N = 16 \cdot \left(\frac{t_r}{Y_r} \right)^2$$

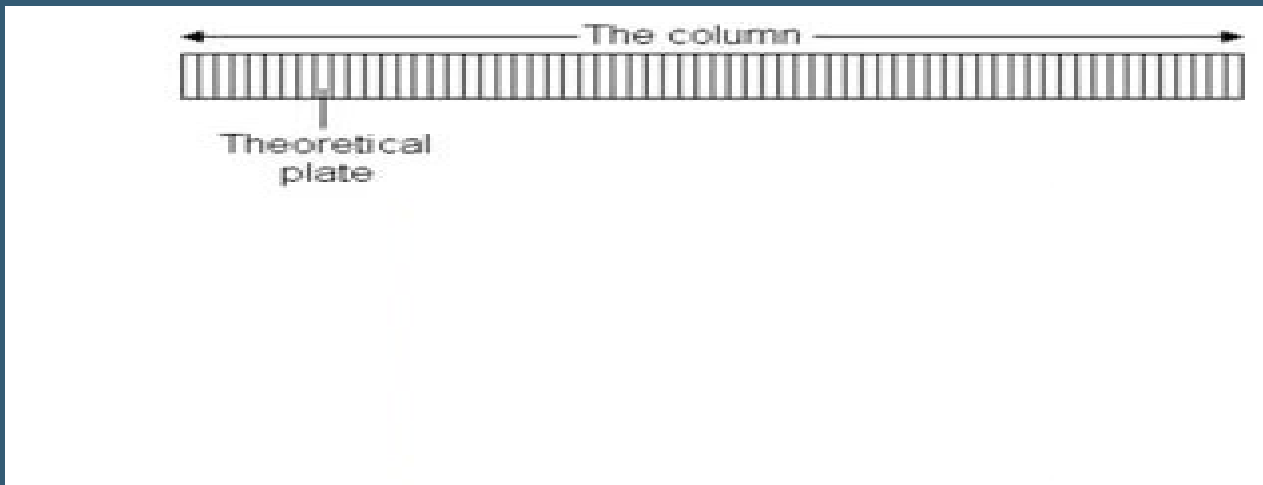
$$N = 5.545 \cdot \left(\frac{t_r}{1/2 Y_r} \right)^2$$

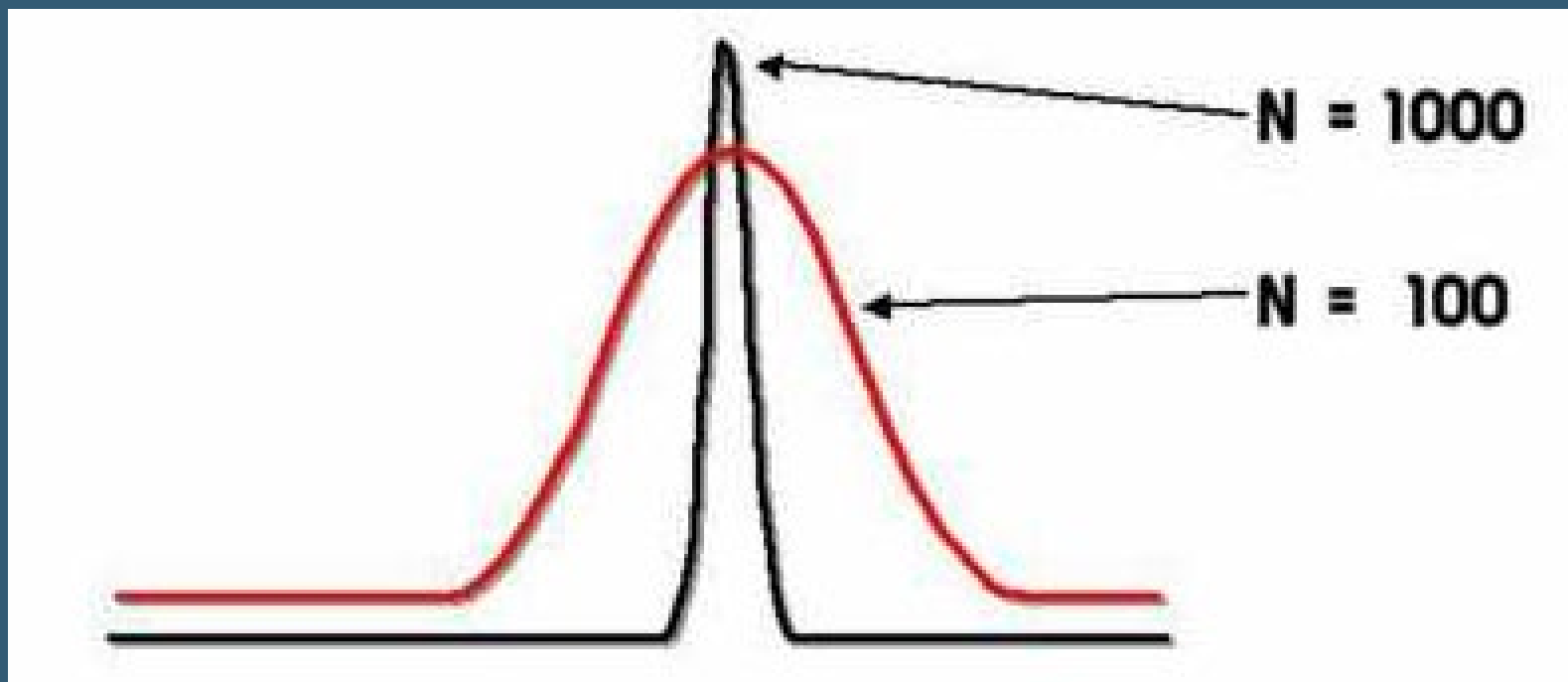
ÚČINNOST KOLONY (IZOKRATICKÁ ELUCE) VÝŠKOVÝ EKIVALENT TEORETICKÉHO PATRA H

$$H = \frac{l}{N}$$

l – délka kolony

ÚČINNOST KOLONY N

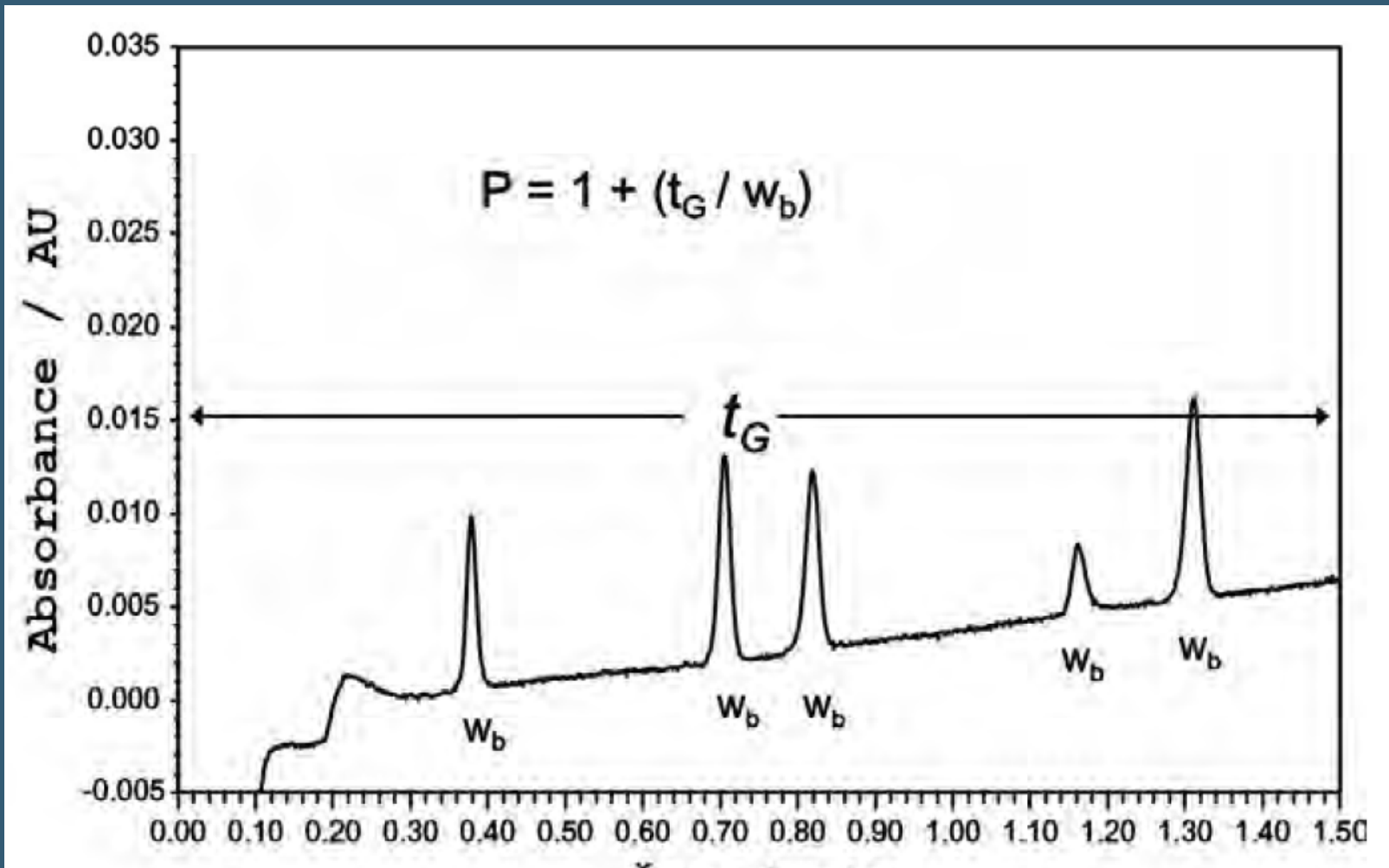

ÚČINNOST KOLONY (GRADIENTOVÁ ELUCE) KAPACITA PÍKU P

$$P = 1 + \frac{t_g}{(1/n) \sum_1^n w_b}$$

t_g – celková doba gradientu

ÚČINNOST KOLONY (GRADIENTOVÁ ELUCE) KAPACITA PÍKU P

RETENČNÍ FAKTOR α

DVĚ LÁTKY

Míra selektivity

$$\alpha = \frac{V_{r2}}{V_{r1}} = \frac{k'_2}{k'_1}$$

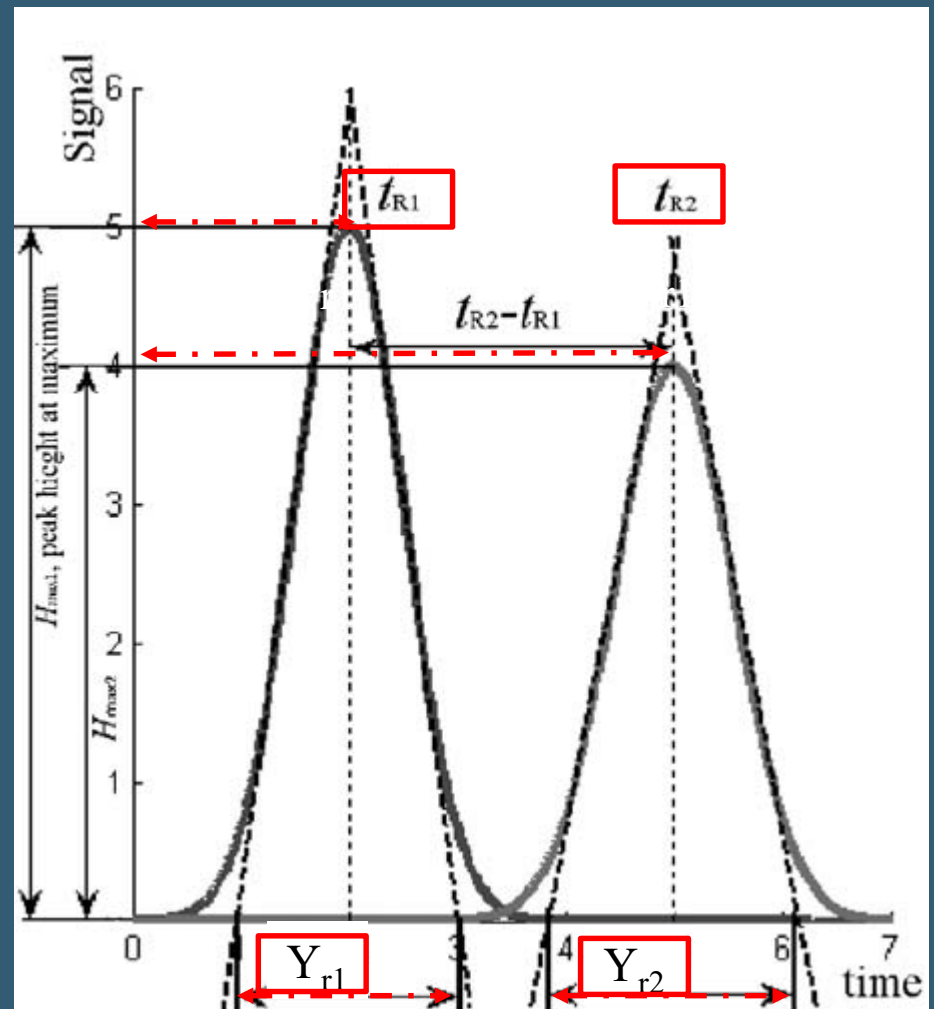
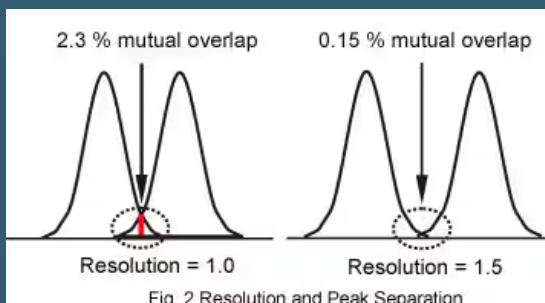

ROZLIŠENÍ DVĚ LÁTKY

$$R_{12} = \frac{2(t_{r2} - t_{r1})}{Y_{r1} + Y_{r2}}$$

$R_{12}=1.5$ – nulové překrytí

$R_{12}=1.0$ – překrytí 2 %

ROZLIŠENÍ

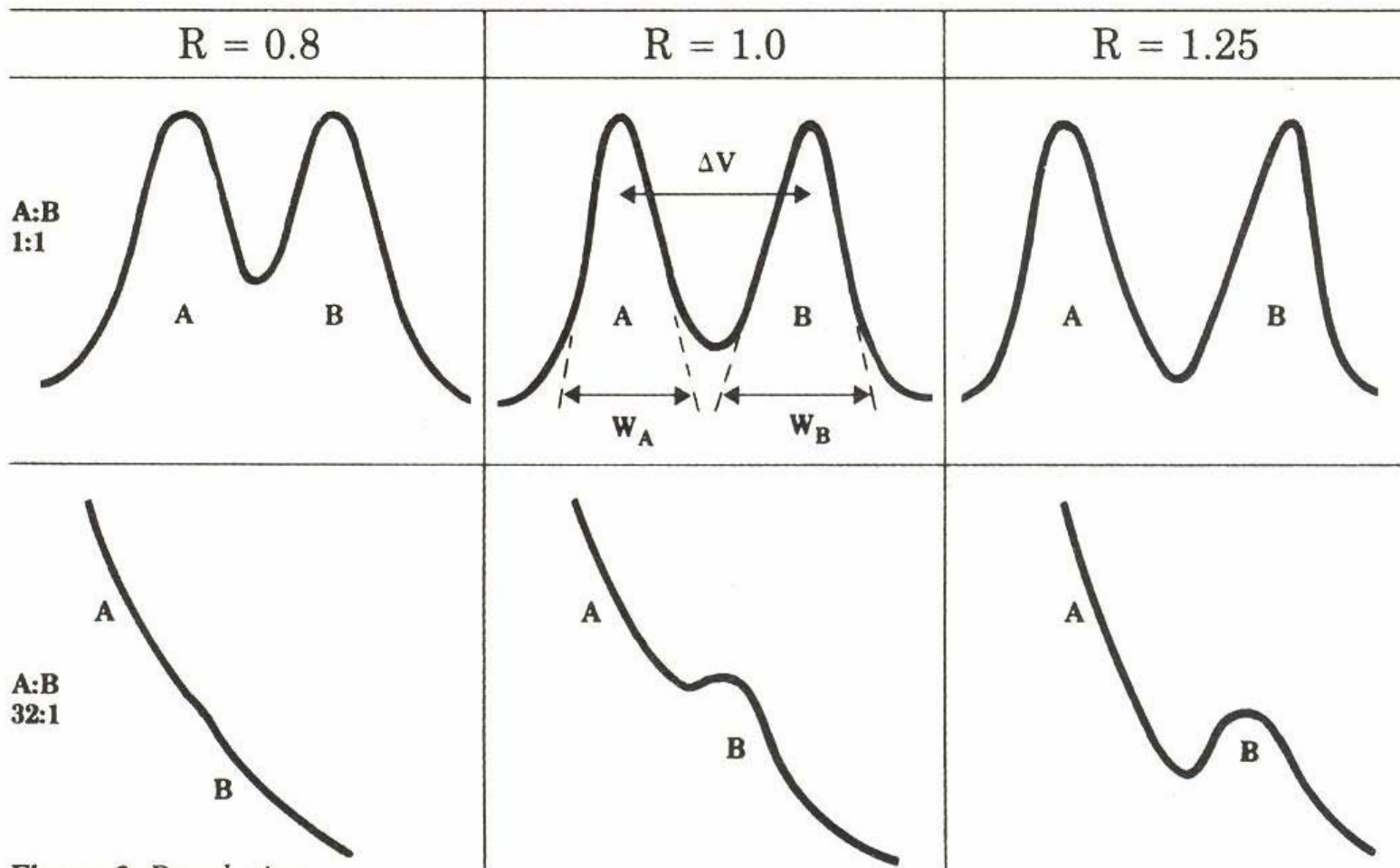

Figure 3. Resolution.

VLIV JEDNOTLIVÝCH FAKTORŮ NA ROZLIŠENÍ

$$R_{12} = \frac{1}{4} \cdot \frac{\alpha - 1}{\alpha} \cdot \frac{k'}{1 + k'} \cdot \sqrt{N}$$

The diagram illustrates the relationship between resolution (R_{12}) and its constituent factors. The equation $R_{12} = \frac{1}{4} \cdot \frac{\alpha - 1}{\alpha} \cdot \frac{k'}{1 + k'} \cdot \sqrt{N}$ is presented on a blue background. Three dashed yellow circles highlight the factors $\frac{\alpha - 1}{\alpha}$, $\frac{k'}{1 + k'}$, and $\sqrt{N}$. Dashed yellow arrows point from these circles to the labels 'Selektivita', 'Kapacita', and 'Účinnost' respectively, positioned below the equation.

Selektivita

Kapacita

Účinnost

VLIV JEDNOTLIVÝCH FAKTORŮ NA ROZLIŠENÍ

- faktor **selektivity** lze ovlivnit:
  - změnou stacionární fáze
  - změnou mobilní fáze
  - současnou změnou obou fází
  - změnou rychlosti toku mobilní fáze

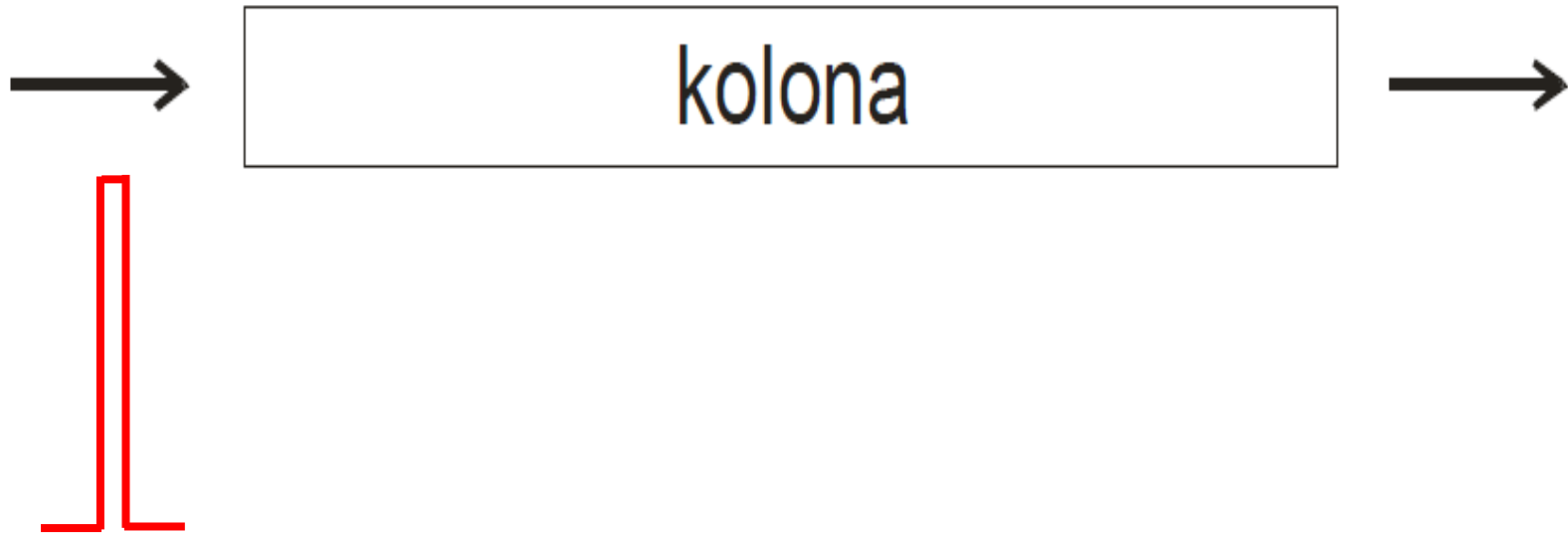
VLIV JEDNOTLIVÝCH FAKTORŮ NA ROZLIŠENÍ

- faktor **kapacity** lze ovlivnit:
  - množstvím stacionární fáze v koloně
  - změnou stacionární nebo mobilní fáze
  - změnou teploty kolony

VLIV JEDNOTLIVÝCH FAKTORŮ NA ROZLIŠENÍ

- **faktor účinnosti** lze ovlivnit:
  - délkou kolony
  - rychlostí průtoku mobilní fáze
  - velikostí částic sorbentu
  - teplotou, viskozitou mobilní i stacionární fáze

VZNIK ELUČNÍ KŘIVKY – PEAKU (PÍKU)

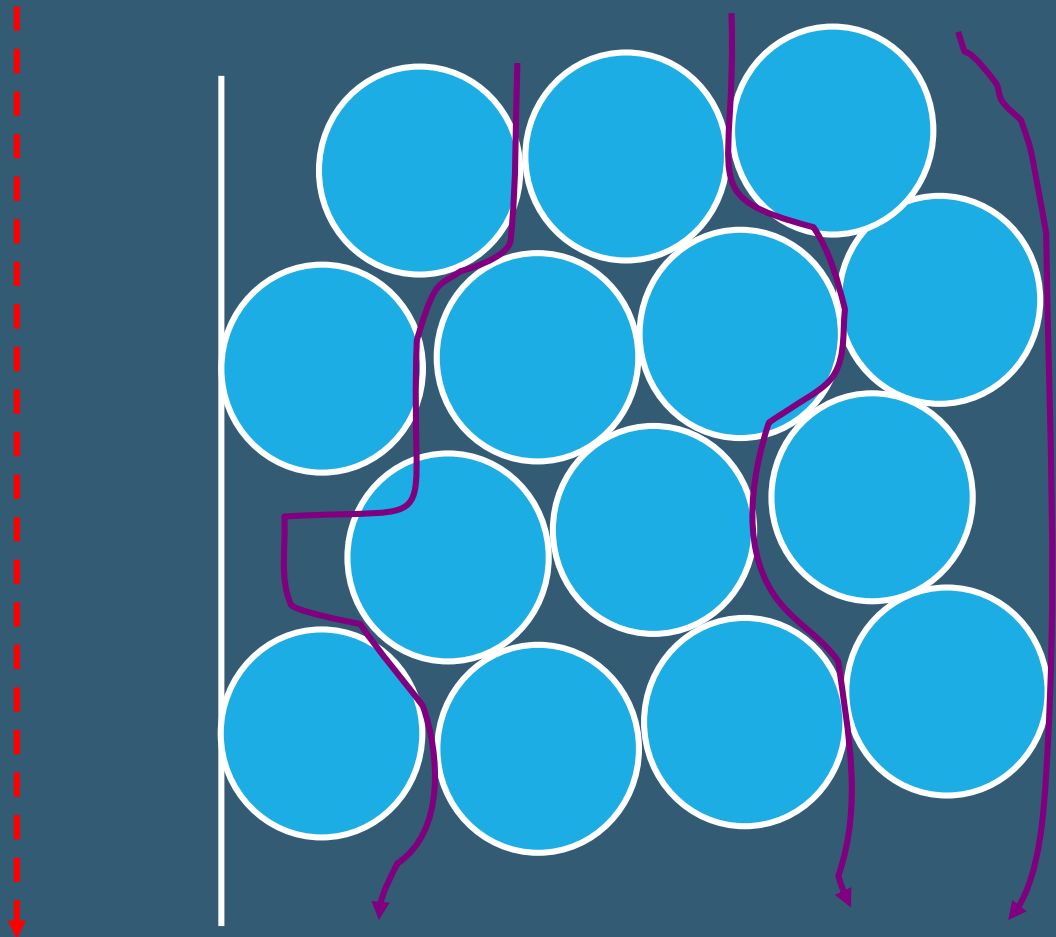

VAN DEEMTEROVA DIFUZNÍ TEORIE

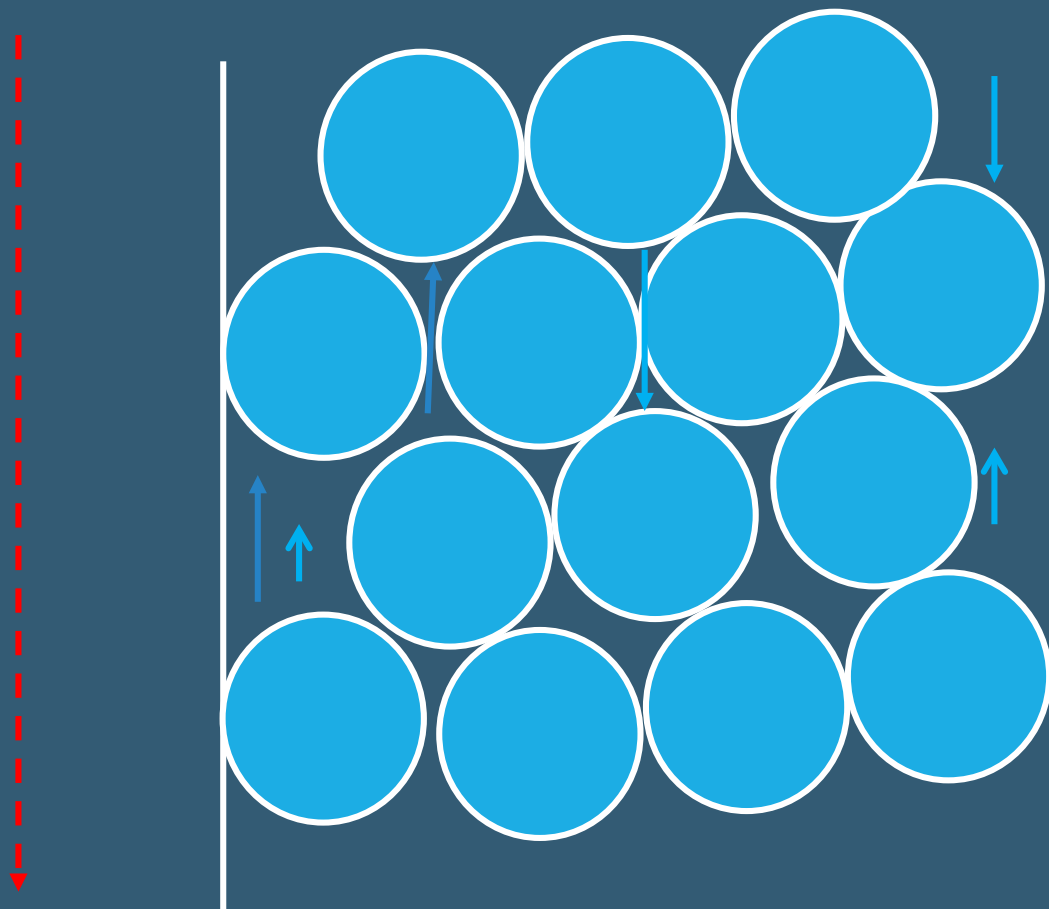
- Difuze turbulentní **A**
- Difuze molekulová **B**
- Odpor proti převodu hmoty **C**

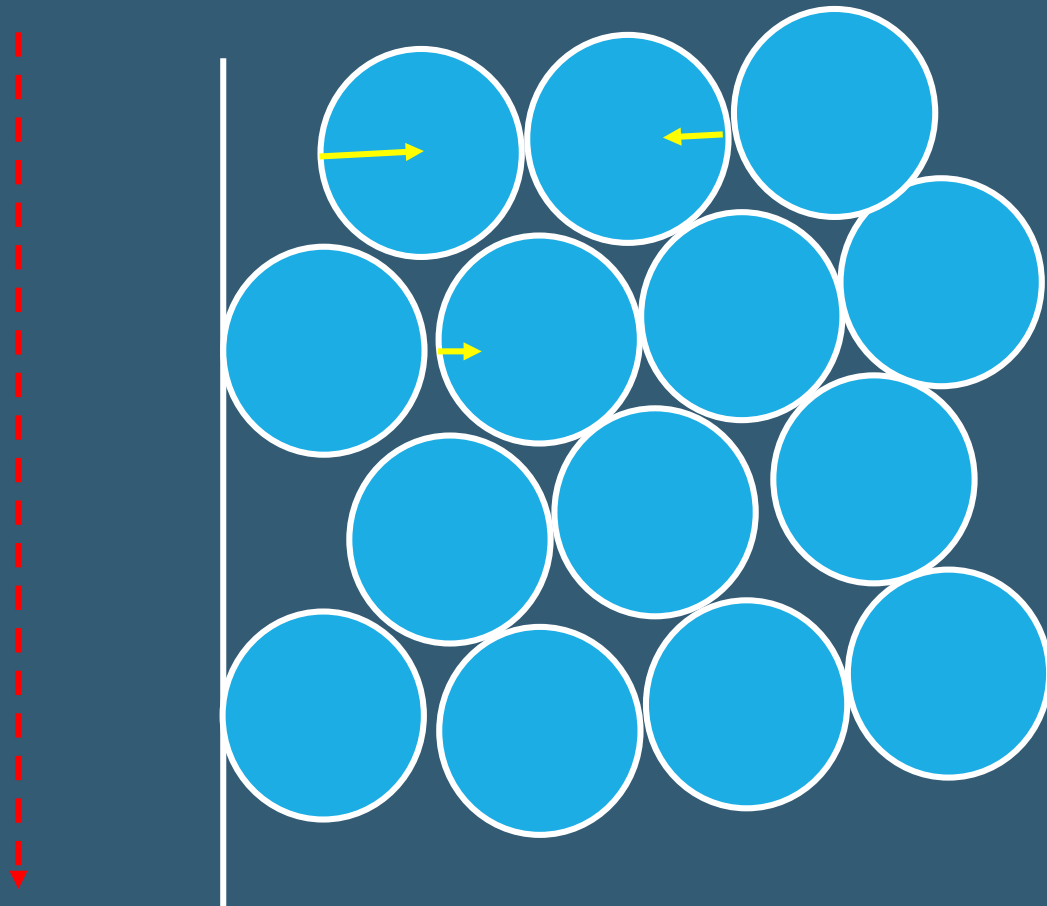
DIFUSE TURBULENTNÍ A

DIFUSE MOLEKULOVÁ B

ODPOR PROTI PŘEVODU HMOTY C

VAN DEEMTEROVA DIFUZNÍ TEORIE

vliv rychlosti mobilní fáze u na rozšiřování zón

$$H = A + \frac{B}{u} + C u$$

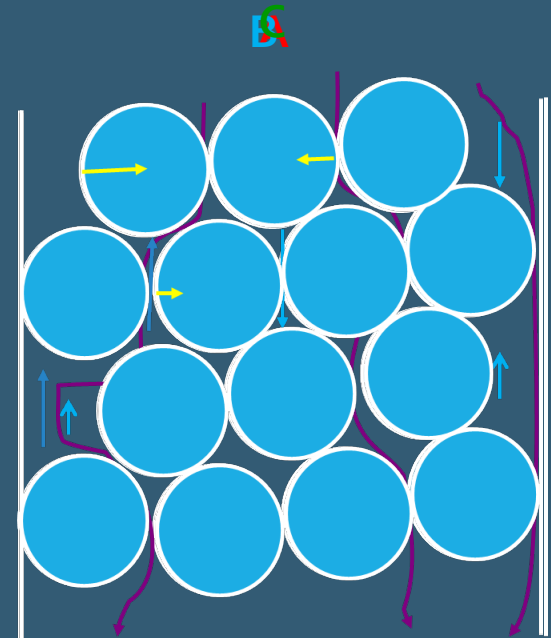
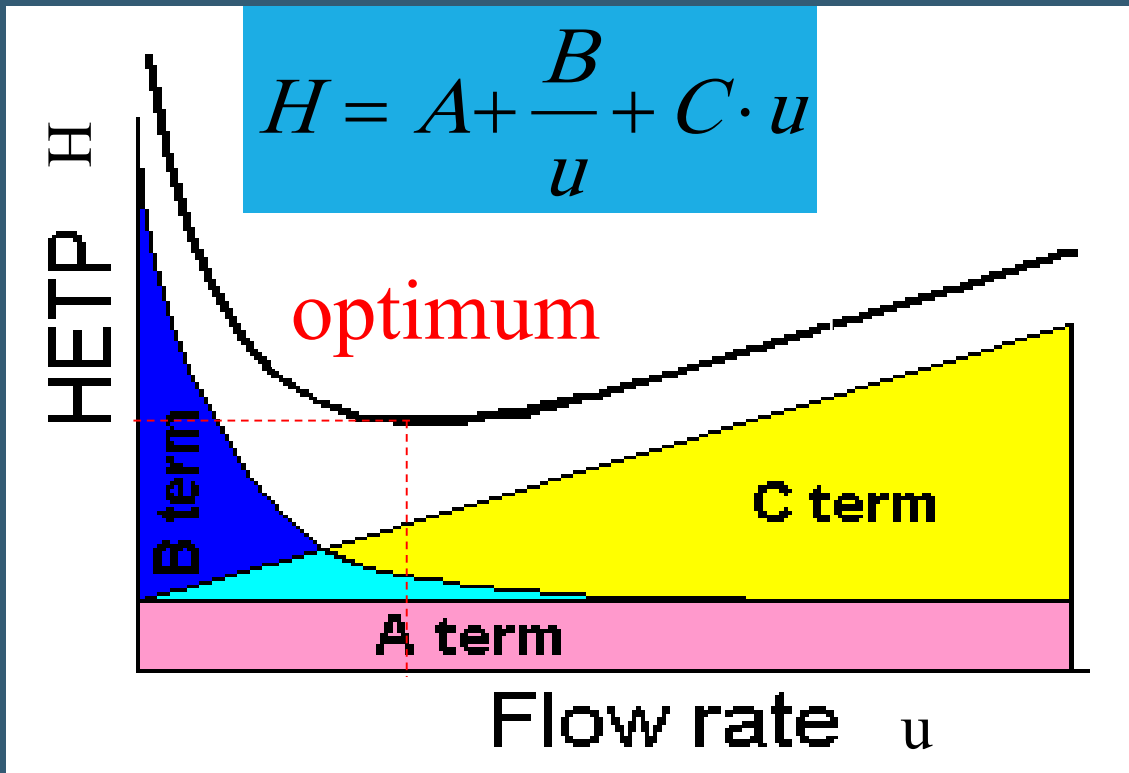
H-výškový ekvivalent teoretického patra

U-průtoková rychlost

A-vířivá (turbulentní) difúze, B-podélná molekulární difúze,

C-odpor proti převodu hmoty

VAN DEEMTEROVA ROVNICE

- ✓ minimum křivky $\approx$ optimální průtoková rychlost
- ✓ daná kolona vykazuje největší účinnost, nejméně rozšiřuje zóny analytů

SÍLY A EFEKTY VYUŽÍVANÉ PŘI SEPARACI

- **Iontové síly**

Silné elektrostatické interakce mezi stacionární a analyzovanou látkou – **ionexová chromatografie**

- **Polární síly**

interakce dipólů a protondonorní, resp. protonakceptorní vlastnosti (tvorba vodíkových můstků) separovaných látek, mobilní a stacionární fáze – **adsorpční chromatografie**

SÍLY A EFEKTY VYUŽÍVANÉ PŘI SEPARACI

- **Nepolární síly** (disperzní, van der Waalsovy)

Nejslabší, tyto interakce se vyskytují u látek, které nejsou permanentní dipóly – **reverzně fázová a hydrofobní chromatografie**

- Efekt **velikosti molekul**

Rozdíly ve velikosti a tvaru molekul – **gelová permeační chromatografie**

SÍLY A EFEKTY VYUŽÍVANÉ PŘI SEPARACI

- **Sterické interakce**

Komplexní specifická interakce ligand biomakromolekula kombinující všechny výše uvedené interakce a efekty – **afinitní chromatografie**

SÍLY A EFEKTY VYUŽÍVANÉ PŘI SEPARACI

Nabité AA postranní řetězce
(Asp, Glu, Lys, Arg, His)

Ionexová chromatografie

Vazebné místo

Afinitní chromatografie

Hydrofobní oblast
(Phe, Tyr, Ile, Leu, Val, atd.)

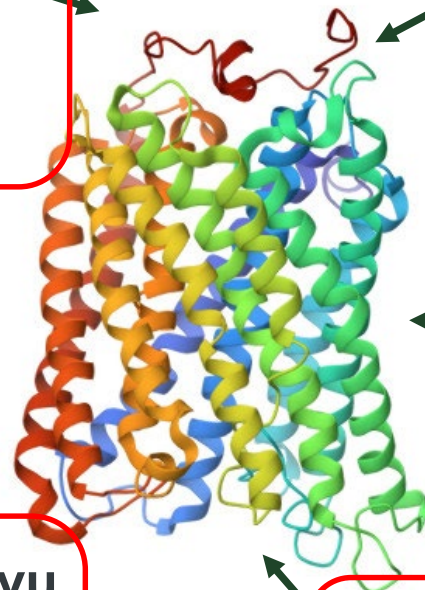
Hydrofobních chromatografie

Skupiny chelatující ionty kovu
(His, Trp, Cys)

Chelatační afinitní chromatografie

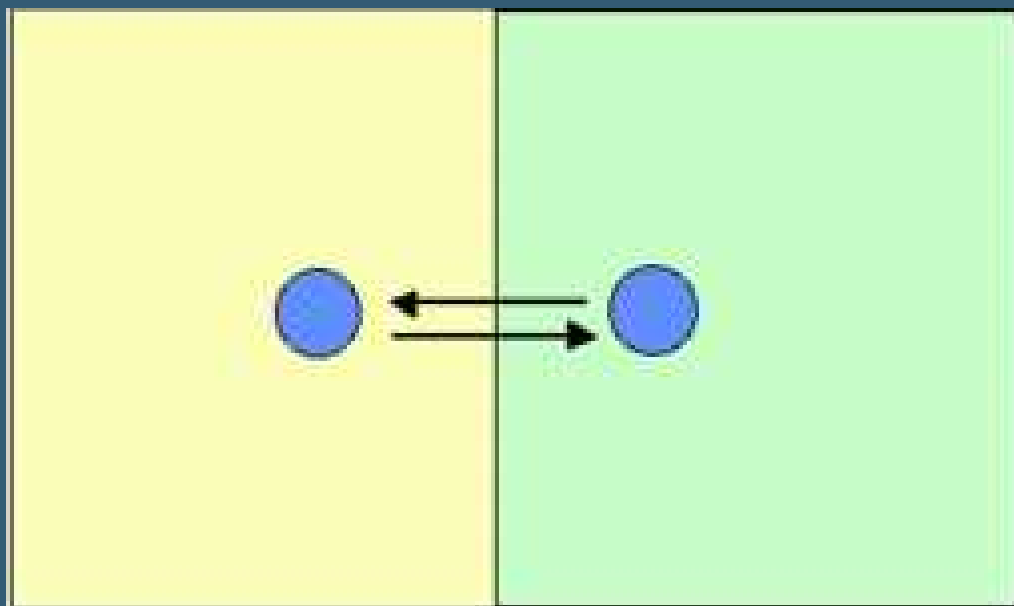
Velikost a tvar

Gelová permeační chromatografie

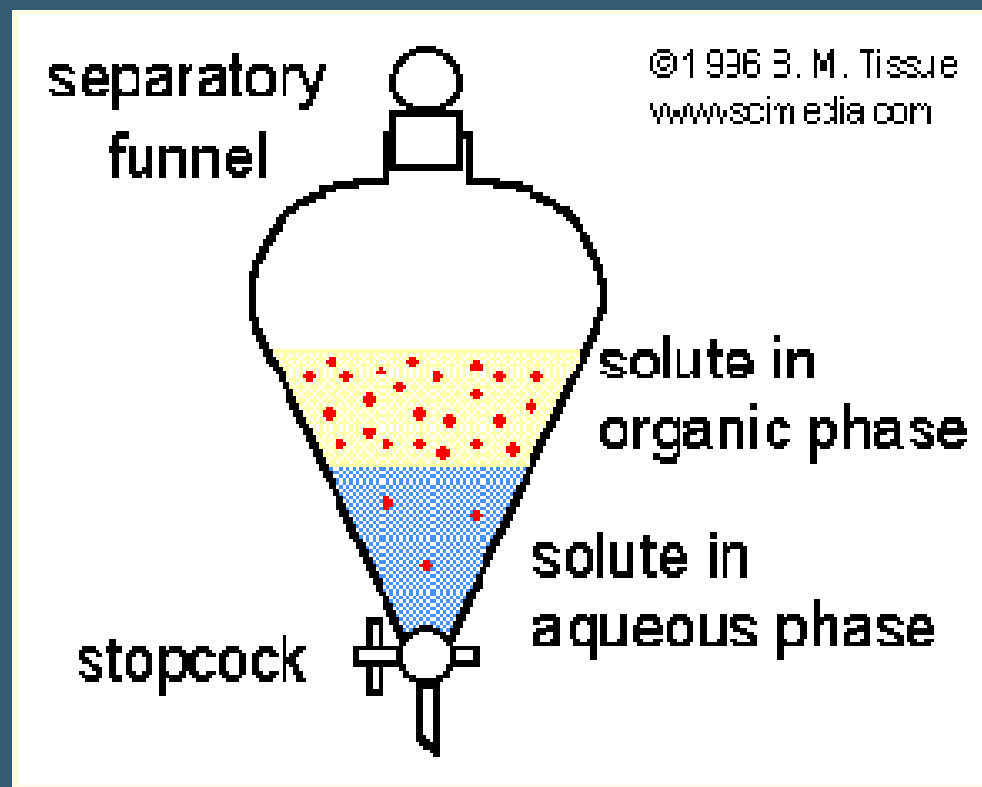

ROZDĚLOVACÍ CHROMATOGRRAFIE

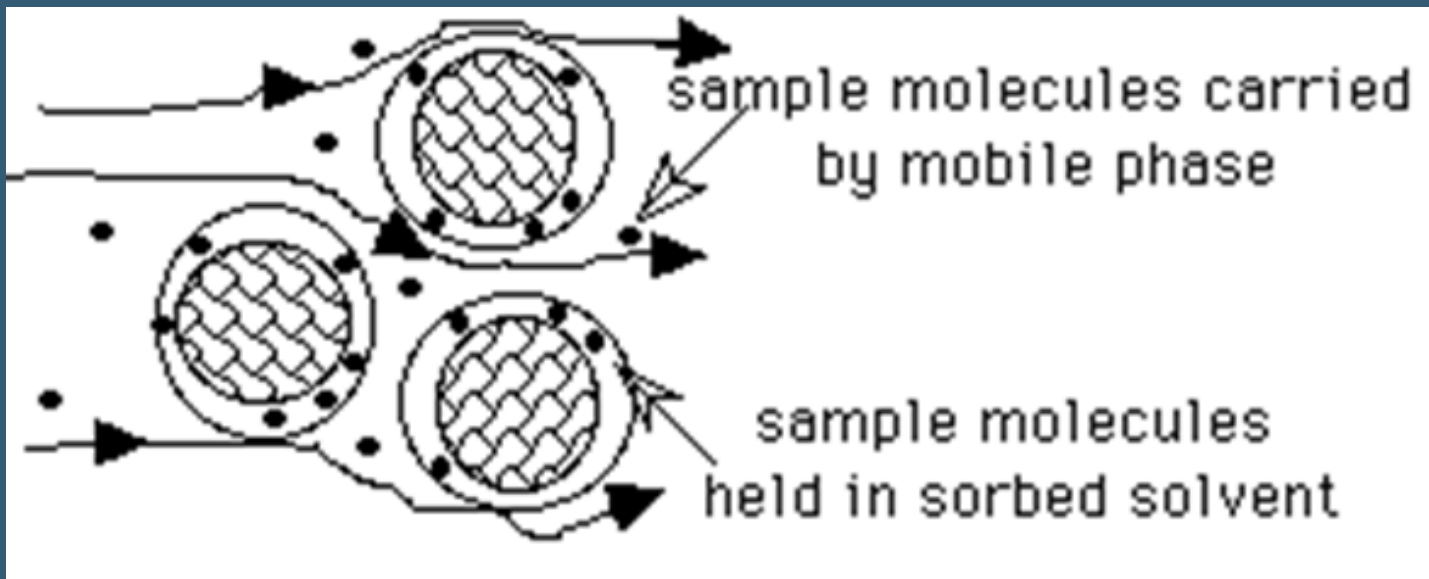
Látky dělí mezi dvě kapalně, navzájem nemísitelné fáze.

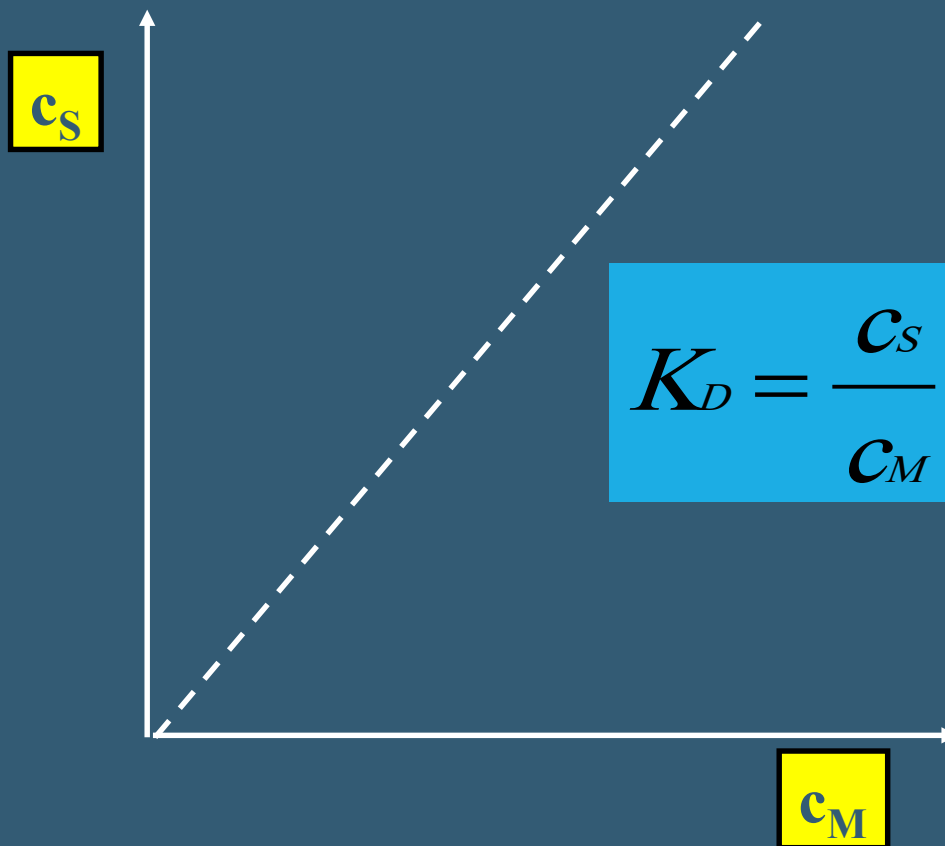
ROZDĚLOVACÍ CHROMATOGRRAFIE

ROZDĚLOVACÍ CHROMATOGRRAFIE

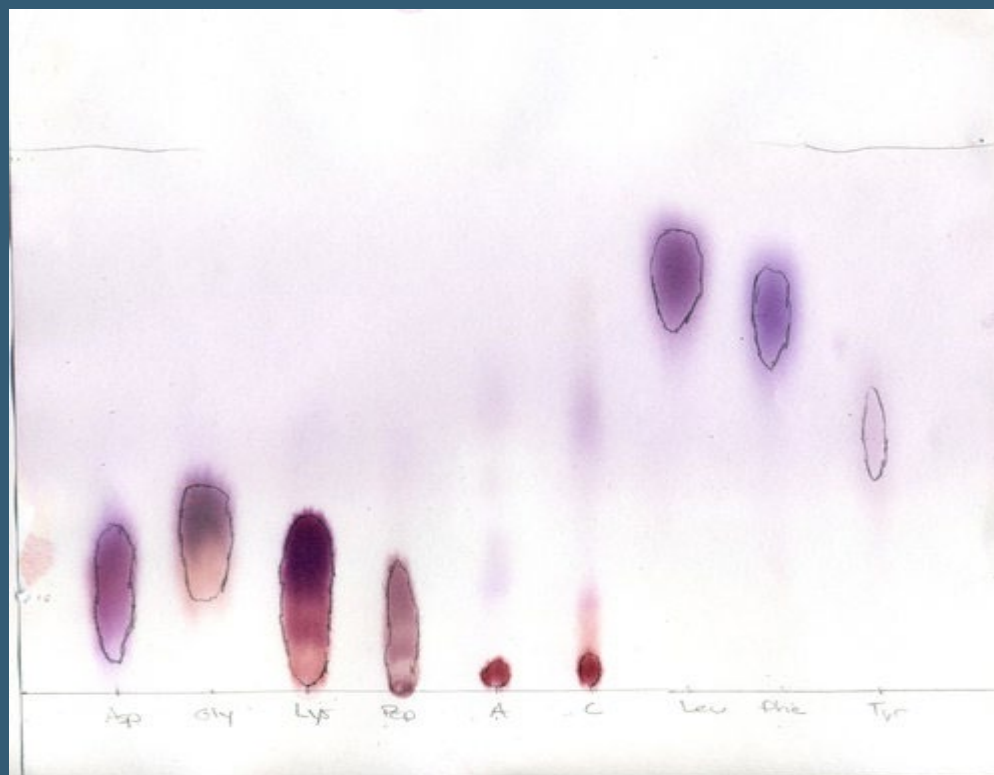

ROZDĚLOVACÍ CHROMATOGRRAFIE

Použití – analytická PC, TLC

PAPÍROVÁ CHROMATOGRAFIE AMK

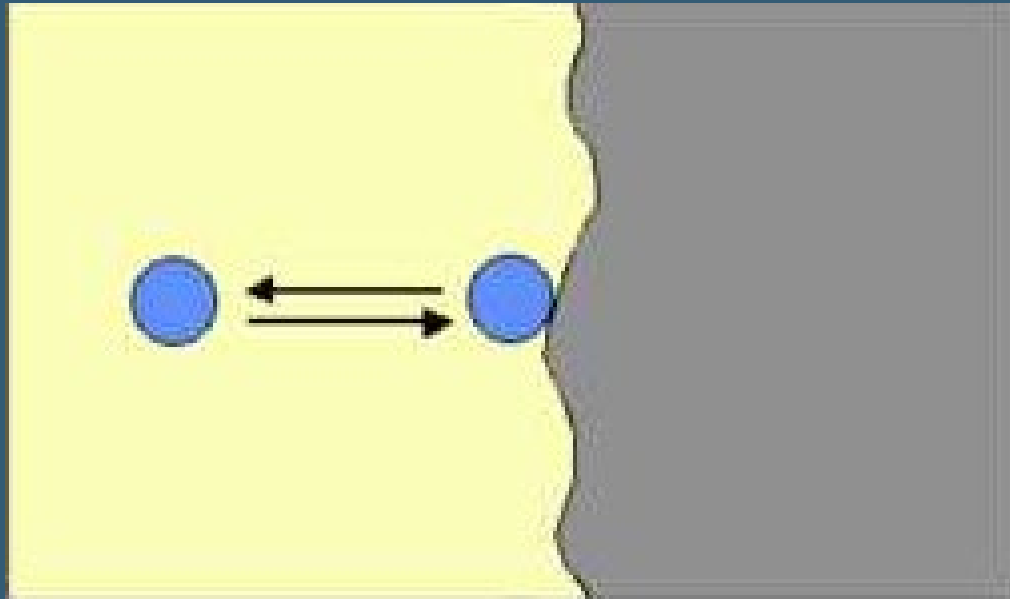

- stacionární fáze: voda
- mobilní fáze: butanol-kyselina octová-voda (12:3:5)

ADSORPČNÍ CHROMATOGRRAFIE

CHROMATOGRRAFIE S NORMÁLNÍMI FÁZEMI

Látky dělí podle intenzity jejich vazebných interakcí s adsorbentem a podle polariry mobilní fáze.

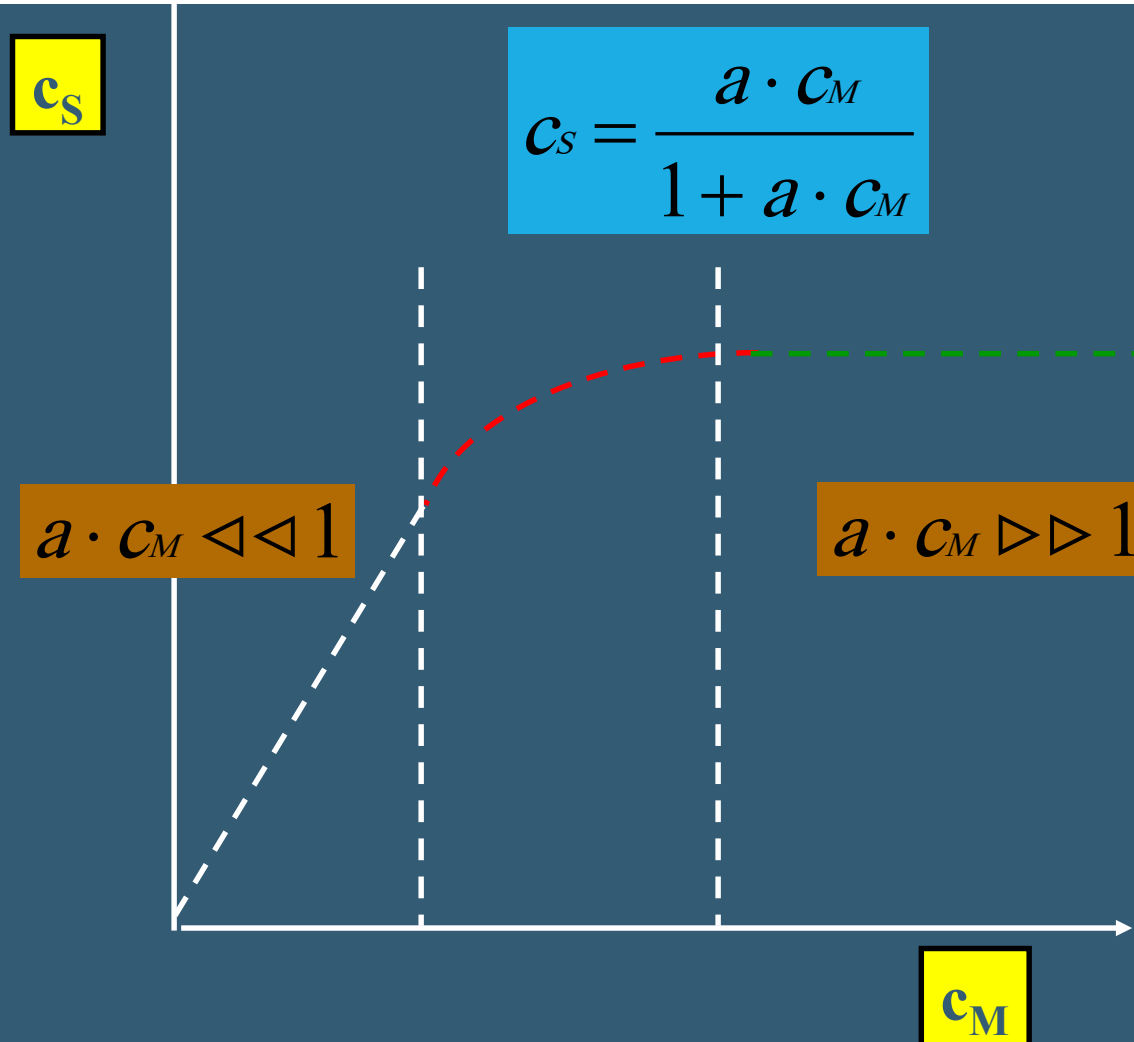
ADSORPČNÍ CHROMATOGRRAFIE

- Stacionární fáze – polární

nese aktivní centra, jejich počet, rozložení a schopnost poutat molekuly rozdělované směsi závisí na **charakteru adsorbentu**, velikosti povrchu a na vlastnostech separovaných látek

ADSORPČNÍ CHROMATOGRRAFIE

ADSORPČNÍ CHROMATOGRRAFIE

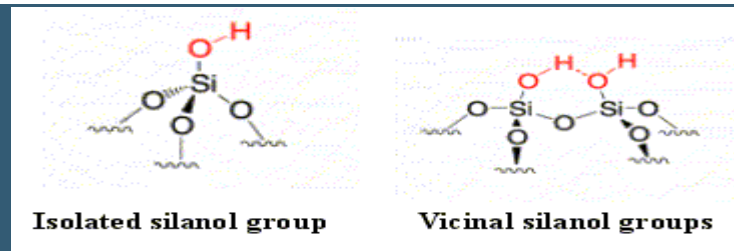
· Stacionární fáze

Silikagel $\text{SiO}_2 \cdot n \text{H}_2\text{O}$

Hlavní součástí aktivních center jsou **hydroxylové (silanolové) skupiny**, na něž je vodíkovou vazbou adsorbována voda.

Adsorpce: interakce se silanolovými skupinami; povrch silikagelu je slabě kyselý (má protodonorní vlastnosti). Lépe jsou zadržovány bazické látky.

Zahřátím na 150 °C dojde k odstranění vody “aktivace silikagelu”. Labilní nad pH 8. > 200 °C rozklad.

ADSORPČNÍ CHROMATOGRRAFIE

- Stacionární fáze

Oxid hlinitý Al_2O_3 ,

Obdobné vlastnosti jako u silikagelu (povrch, póry). Vyskytuje se v řadě modifikací, dle množství vázané vody, krystalické struktury. “Aktivace” vysušením $[\text{Al}(\text{OH})_3 \text{ } ^\text{®} \text{ AlO}(\text{OH}) \text{ } ^\text{®} \text{ Al}_2\text{O}_3]$.

Při vysokém obsahu vody (15%) se projevují rozdělovací efekty. Vedle protodonorních hydroxylů se na povrchu vyskytují i centra s protonakceptorními vlastnostmi.

ADSORPČNÍ CHROMATOGRRAFIE

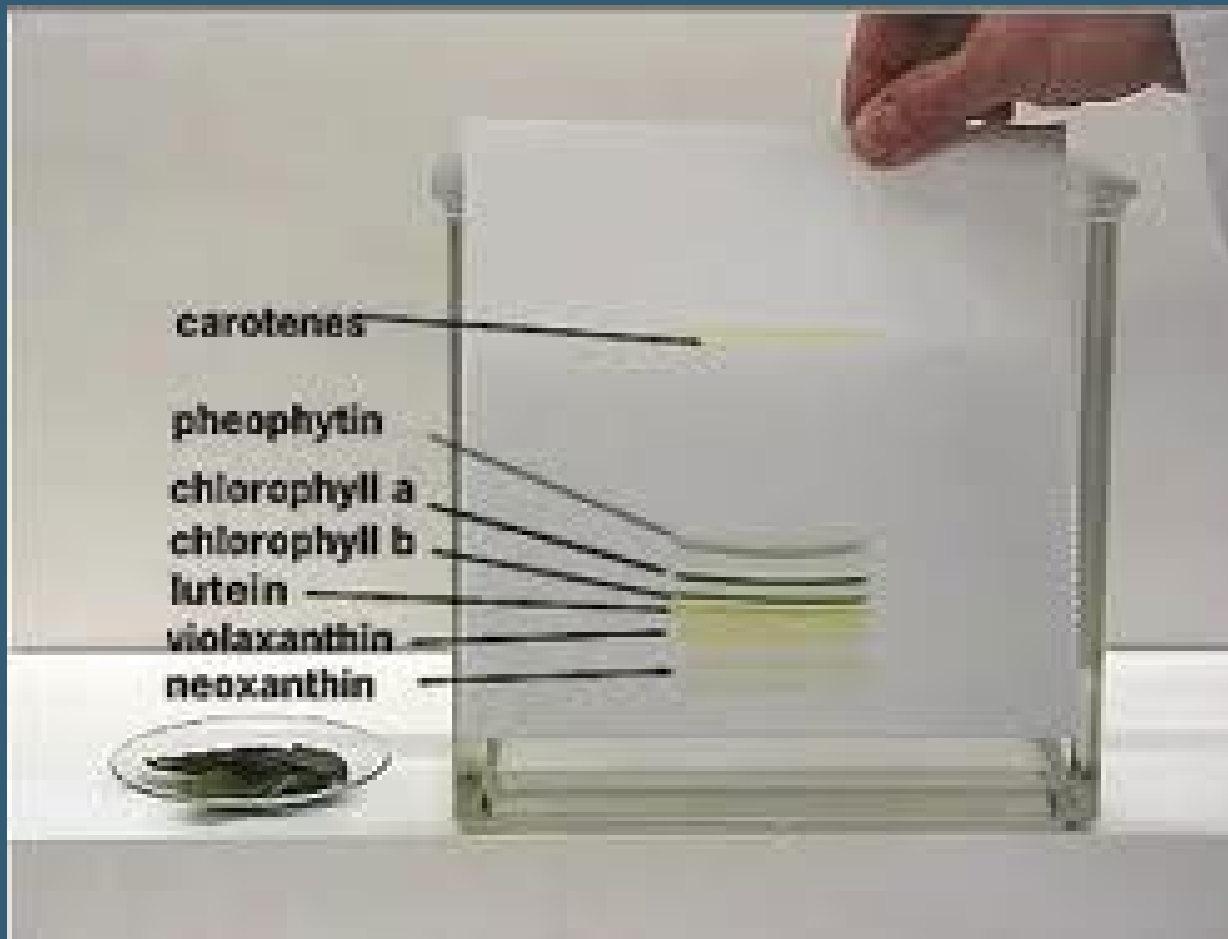
- Mobilní fáze – nepolární
- Eluce - zvyšováním polarity mobilní fáze

Eluotropická řada:

uhlovodíky < subst.uhlovodíky < ketony <

aldehydy < alkoholy < voda

ADSORPČNÍ CHROMATOGRRAFIE CHLOROBYLŮ

ADSORPČNÍ CHROMATOGRRAFIE

- Stacionární fáze

Hydroxyapatit [$\text{Ca}_5(\text{PO}_4)_3\text{OH}$]

Při interakci polární až iontové síly. Karboxylové skupiny bílkovin či fosfátové skupiny nukleových kyselin reagují s Ca^{2+} na povrchu adsorbentu. Eluce se provádí gradientem iontové síly - rostoucí koncentrací fosfátu.

Připravuje se z $\text{CaCl}_2 \cdot 6\text{H}_2\text{O}$ a $\text{Na}_2\text{HPO}_4 \cdot 12\text{H}_2\text{O}$. Jemná sraženina fosfátu vápenatého se vaří s 1% NaOH při 96-98°C.

ADSORPČNÍ CHROMATOGRAFIE

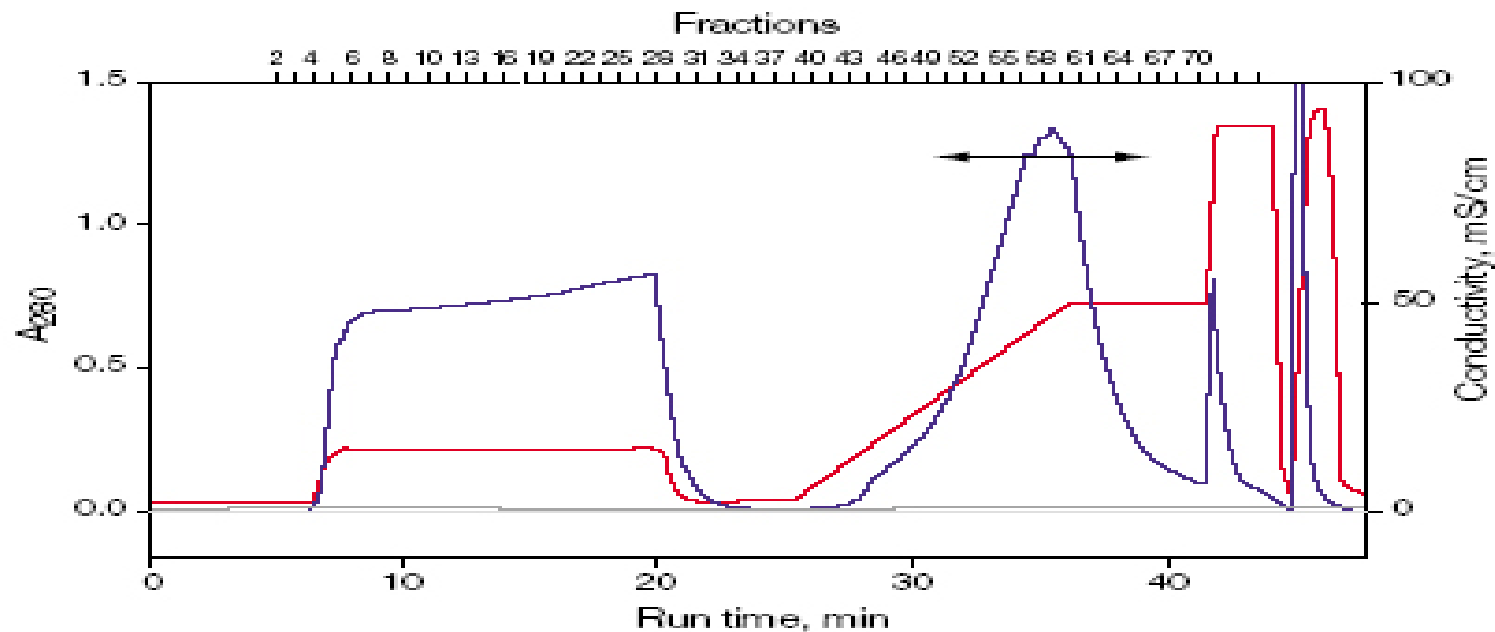
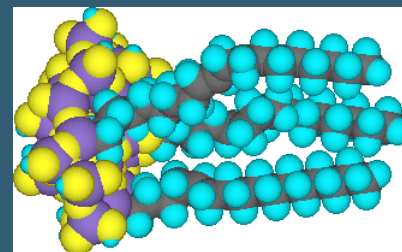

Fig. 1. Chromatogram of murine IgG₁ purification on the UNOsphere S column during small-scale process development. Diluted cell culture (20 ml) was loaded onto an UNOsphere S 0.7 x 5 cm column at a flow rate of 600 cm/hr in 20 mM phosphate-citrate buffer, pH 4.0. The sample was eluted in 10 column volumes (CV) of a 0–0.5 M NaCl gradient, followed by 5 CV of 1 M NaCl in the same buffer. The column was then cleaned in 1 M NaOH. The double-headed arrow indicates the fractions (1 ml each) containing IgG₁ (see Figure 2). Blue trace, A₂₈₀; red trace, conductivity profile.

REVERZNĚ FÁZOVÁ CHROMATOGRRAFIE

- Stacionární fáze – nepolární

C_8, C_{18}

- Mobilní fáze – polární – vodné roztoky

pH → potlačit disociaci

- Eluce – snížením polarity mobilní fáze

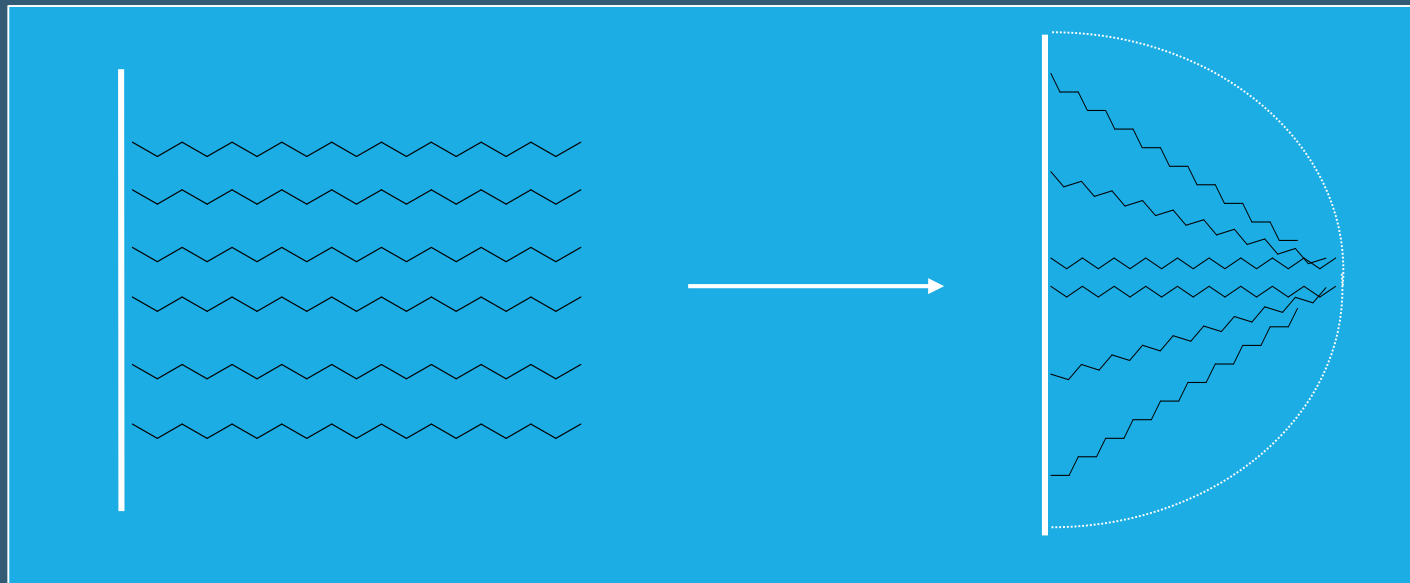
ACN, MetOH,

REVERZNĚ FÁZOVÁ CHROMATOGRRAFIE

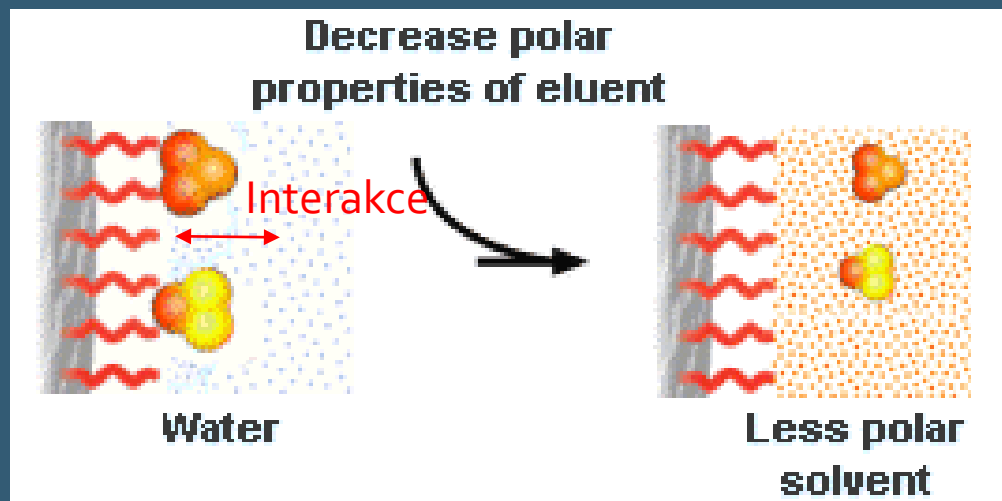
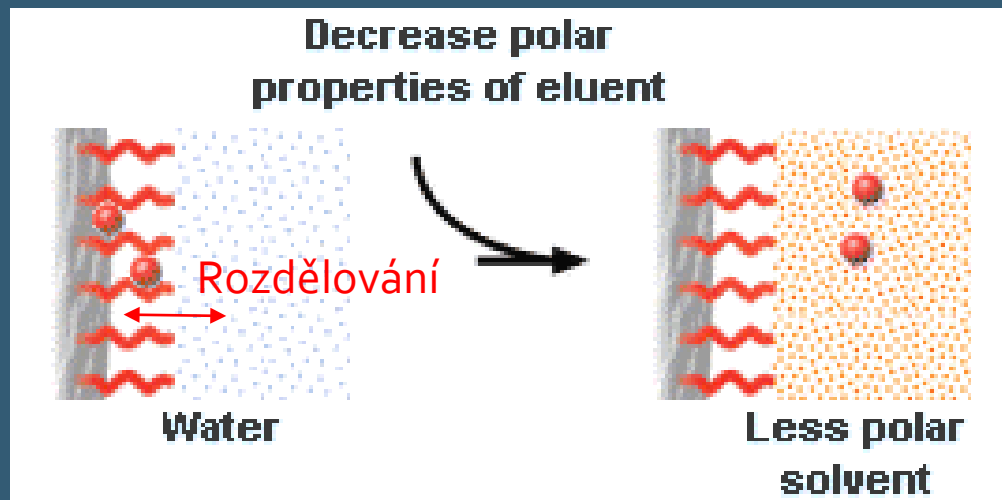
Kartáčový typ stacionární fáze

H₂O

Použití : analytické – až 90 % analýz

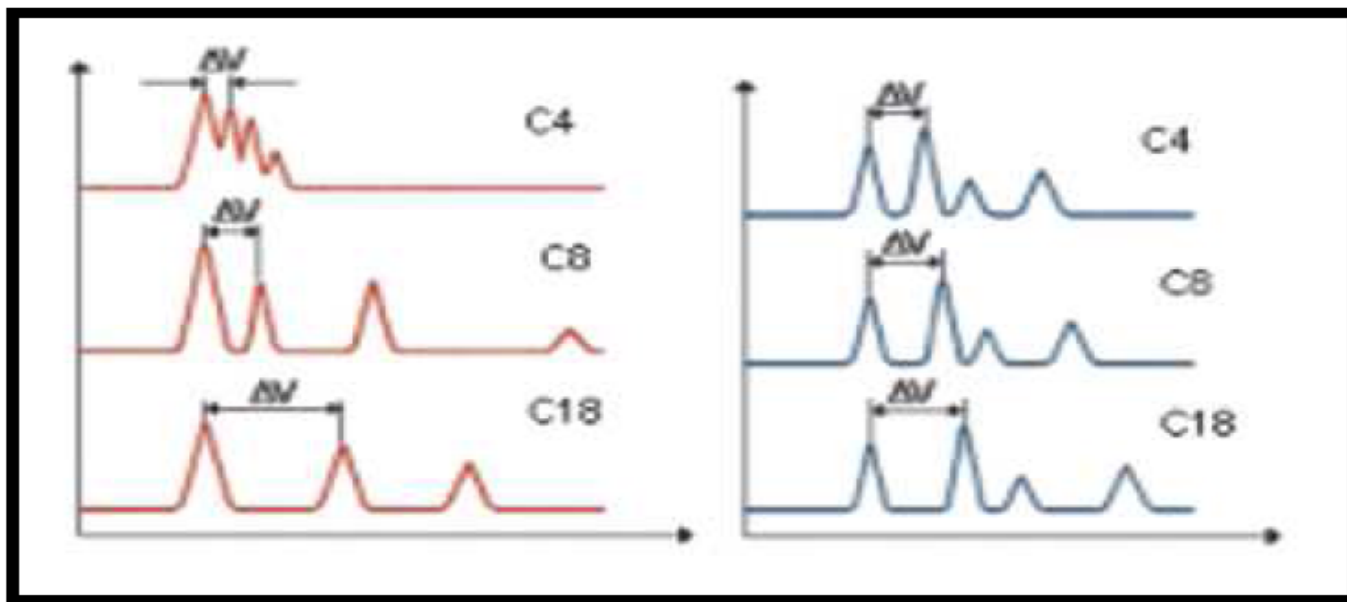
REVERZNĚ FÁZOVÁ CHROMATOGRRAFIE

REVERZNĚ FÁZOVÁ CHROMATOGRRAFIE

Vliv délky řetězce na rozlišení

hydrofobní
organické látky   peptidy, proteiny

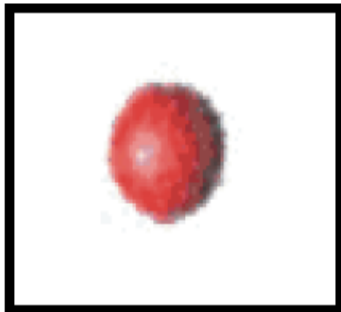

REVERZNĚ FÁZOVÁ CHROMATOGRRAFIE

Silikagel

- poresní silika gel – zvýšení efektivního povrchu
- inertní materiál
- stabilní v pH 2-7,5

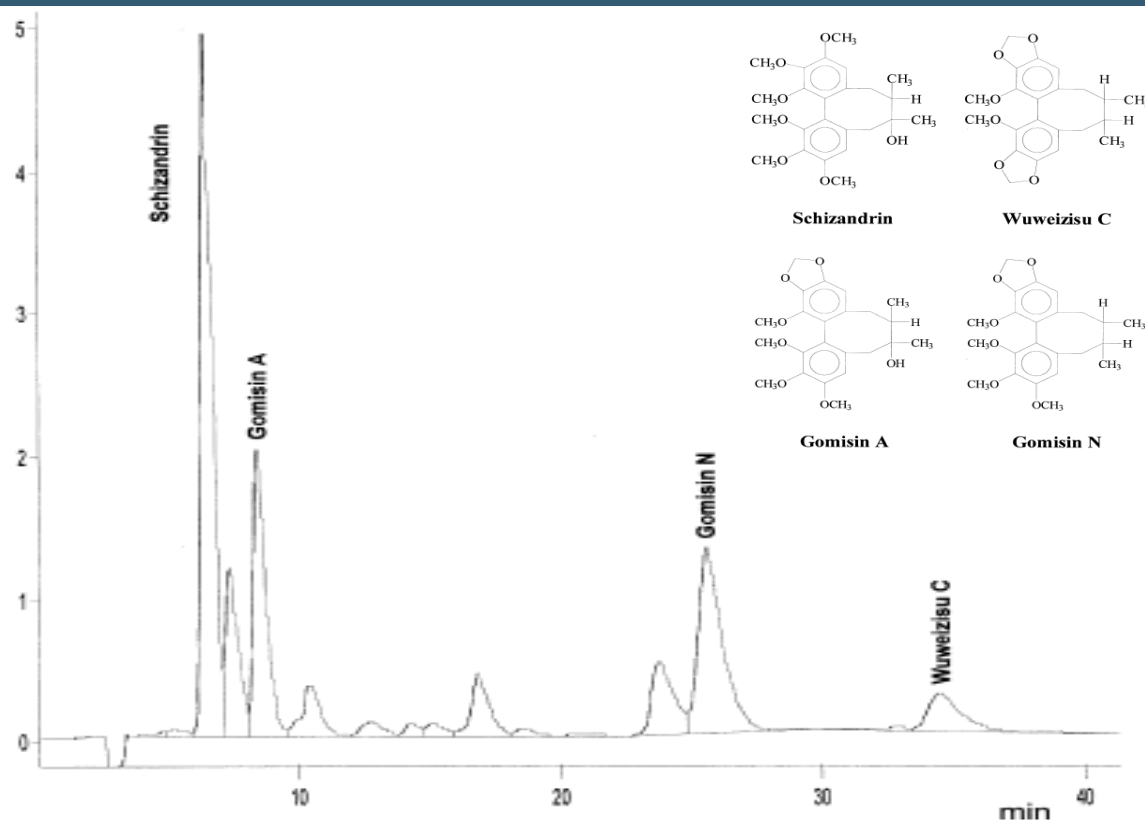
Polymerní nosič

- poresní polymer – zvýšení efektivního povrchu
- nepolární
- stabilní v pH 2-11

REVERZNĚ FÁZOVÁ CHROMATOGRRAFIE

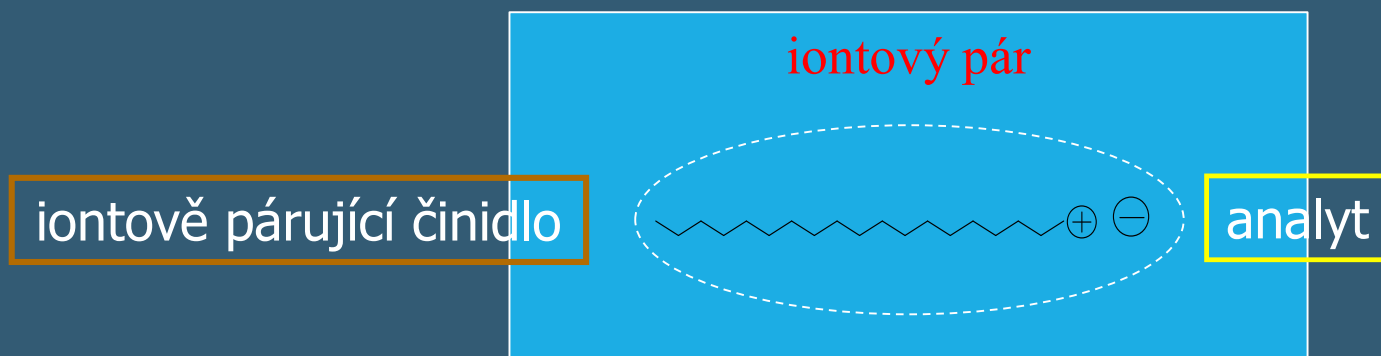
Organické rozpouštědlo	Vhodné pro:	Viskosita	Poznámka
Methanol	•Org. molekuly	Střední-nízká	možná destabilizace struktury
Ethanol	•Org. molekuly	Střední-nízká	možná destabilizace struktury
Isopropanol	•Proteiny •Peptidy	Vysoká	nejmenší efekt na strukturu
Acetonitril (ACN)	•Org. molekuly •Proteiny •Peptidy	Nízká	nízký efekt na strukturu

REVERZNĚ FÁZOVÁ CHROMATOGRRAFIE

Fig. 5. HPLC analysis of *Schisandra* extract. Experimental conditions: column, Separon SGX C₁₈ 5 μm, 150×3 mm I.D.; mobile phase, methanol–deionised water (75:25); flow-rate, 0.3 ml/min; detection at 254 nm. Twenty μl of *Schisandra* extract were loaded on the column.

IONTOVĚ PÁROVÁ CHROMATOGRRAFIE

+ - SDS, HClO_4

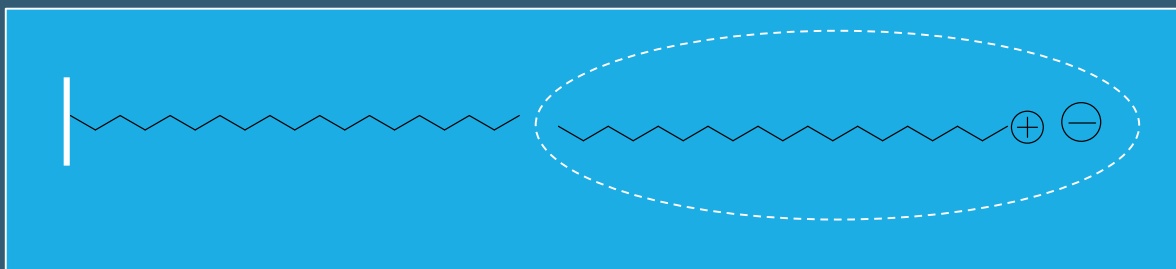
MP - 0.05 %

- - tetrabutylamonium

IONTOVĚ PÁROVÁ CHROMATOGRRAFIE

sorbent C₁₈

iontový pár

pH → plná ionizace analytu

Stacionární, mobilní faze, eluce – RPC

IONTOVĚ PÁROVÁ CHROMATOGRAFIE

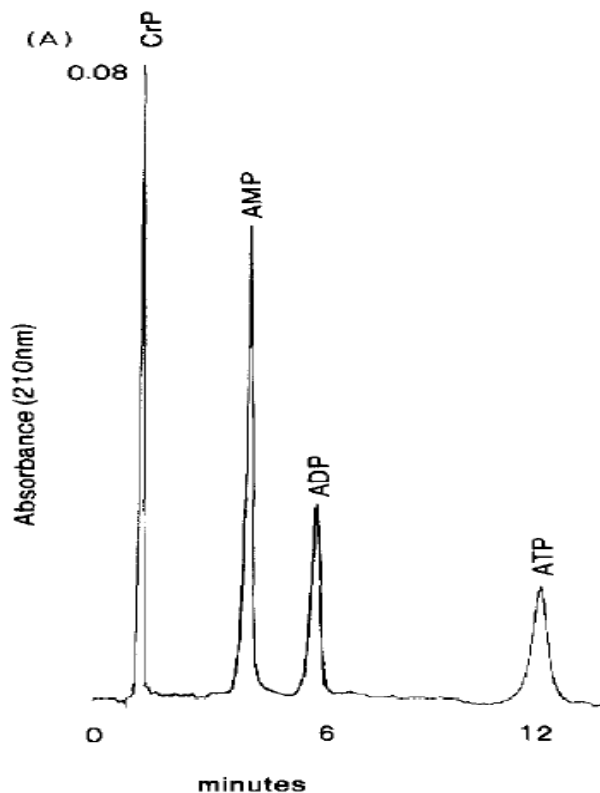

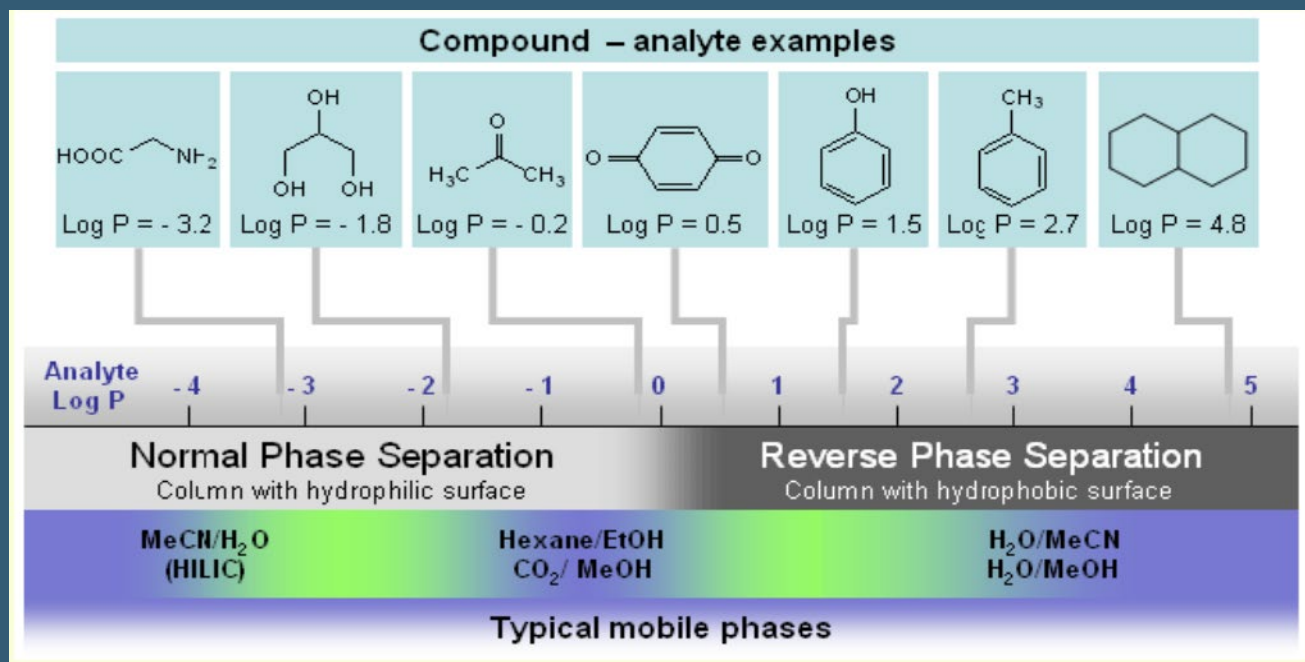
Fig. 1. Chromatogram of standards. Separation of standard containing $76.4 \mu\text{M}$ CrP, $72 \mu\text{M}$ AMP, $58.53 \mu\text{M}$ ADP and $45.35 \mu\text{M}$ ATP. Injection volume: $10 \mu\text{l}$. Flow-rate: 2 ml/min . Buffer: $0.52 \mu\text{M}$ potassium dihydrogen phosphate, 0.04% TBAP and 1.25% methanol, pH 4.0. Column: Supelcosil LC-18, $5 \mu\text{m}$ ($25 \text{ cm} \times 0.46 \text{ cm}$). Detection: UV 210 nm.

HILIC CHROMATOGRAFIE

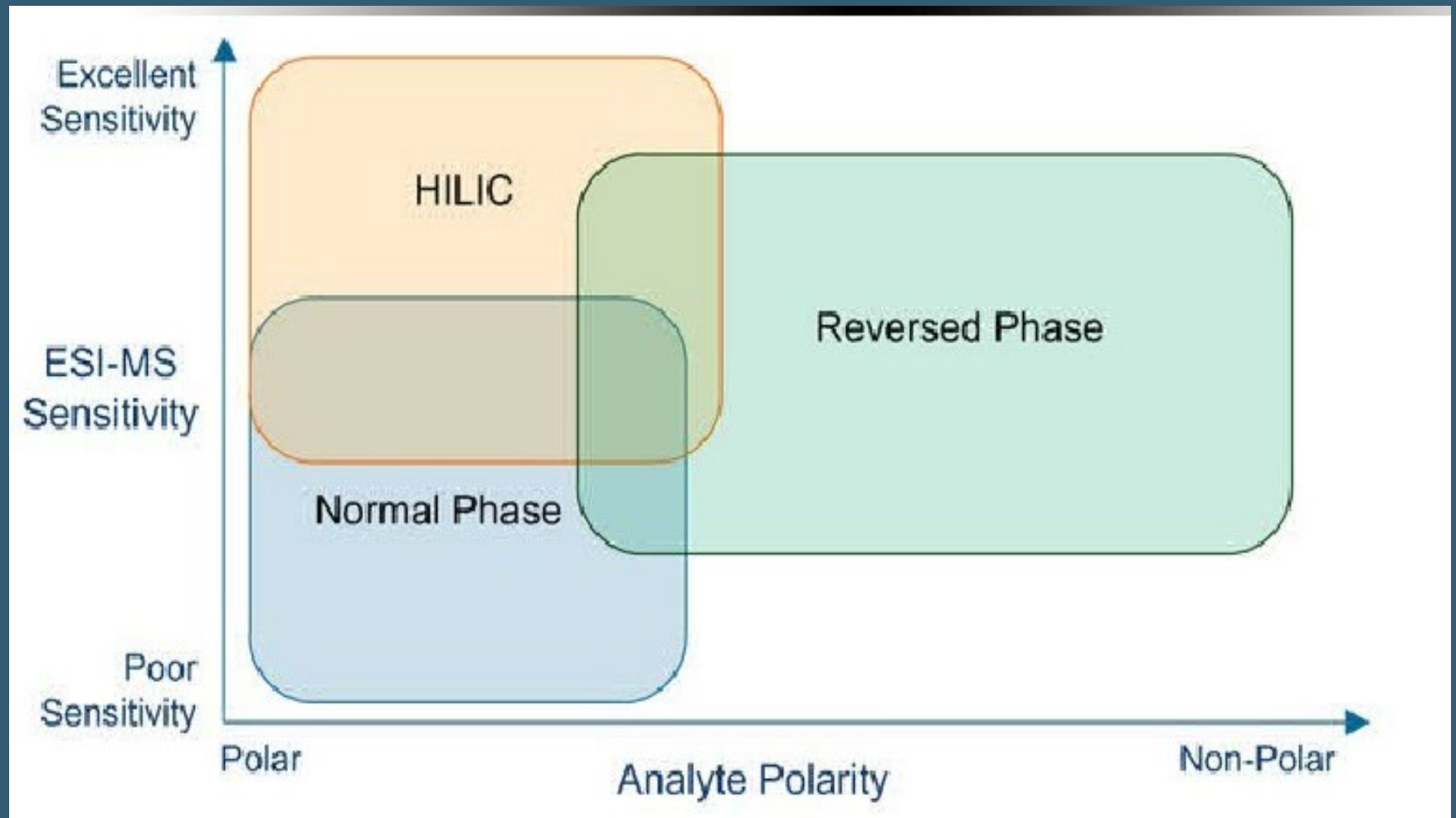
Hydrophilic Interaction Chromatography (1990)

Varianta chromatografie s normálními fázemi používající organická rozpouštědla mísitelná s vodou.

Retence analytu se zvyšuje společně s jeho polaritou a naopak snižuje s rostoucí polaritou (koncentrací vodné složky) mobilní fáze

HILIC CHROMATOGRAFIE

HILIC CHROMATOGRAFIE

- Stacionární fáze

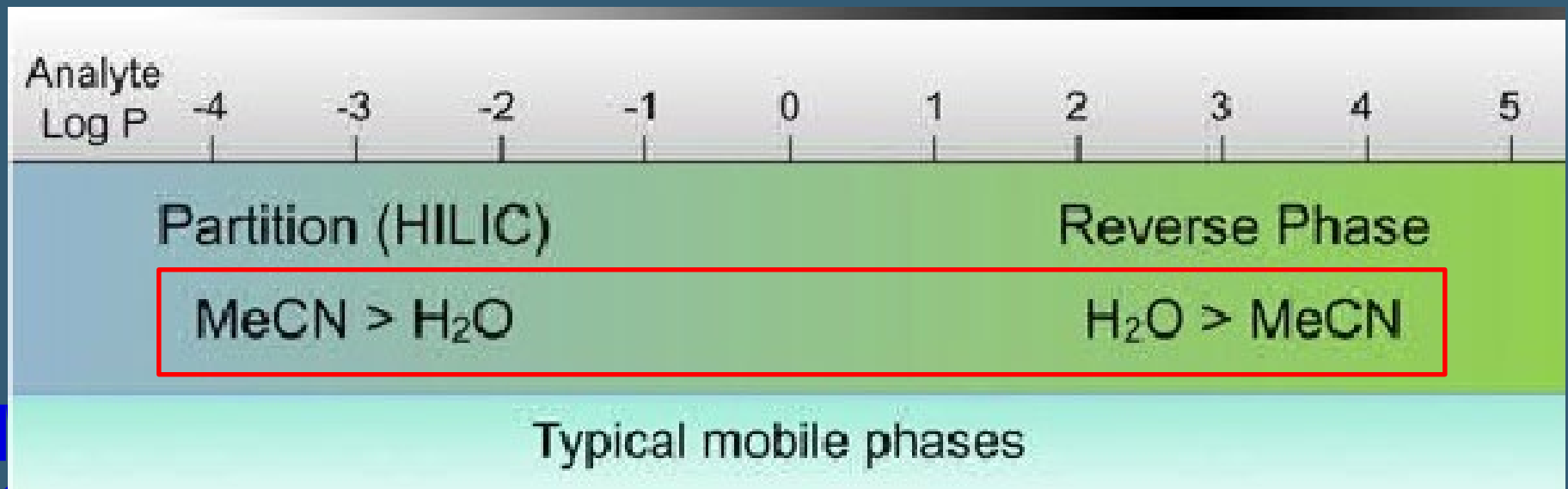
polární - silikagel,
kyano, amino, diol,
zwitterionty etc.

stacionární fáze	chemická struktura
a.	
silikagel	-OH
kyanopropyl	-(CH ₂) ₃ -CN
aminopropyl	-(CH ₂) ₃ -NH ₂
diol	$\begin{array}{c} \text{---CH}_2\text{---CH---CH}_2\text{---OH} \\ \\ \text{OH} \end{array}$
b.	
PAC	$\begin{array}{c} \text{---(CH}_2\text{---CH---)}_n \\ \\ \text{C=O} \\ \\ \text{OH} \end{array}$
c.	
ZIC	$\begin{array}{c} \text{CH}_3 \\ \\ \text{---CH}_2\text{---N}^{\oplus}\text{---(CH}_2\text{)}_3\text{---SO}_3^{\ominus} \\ \\ \text{CH}_3 \end{array}$

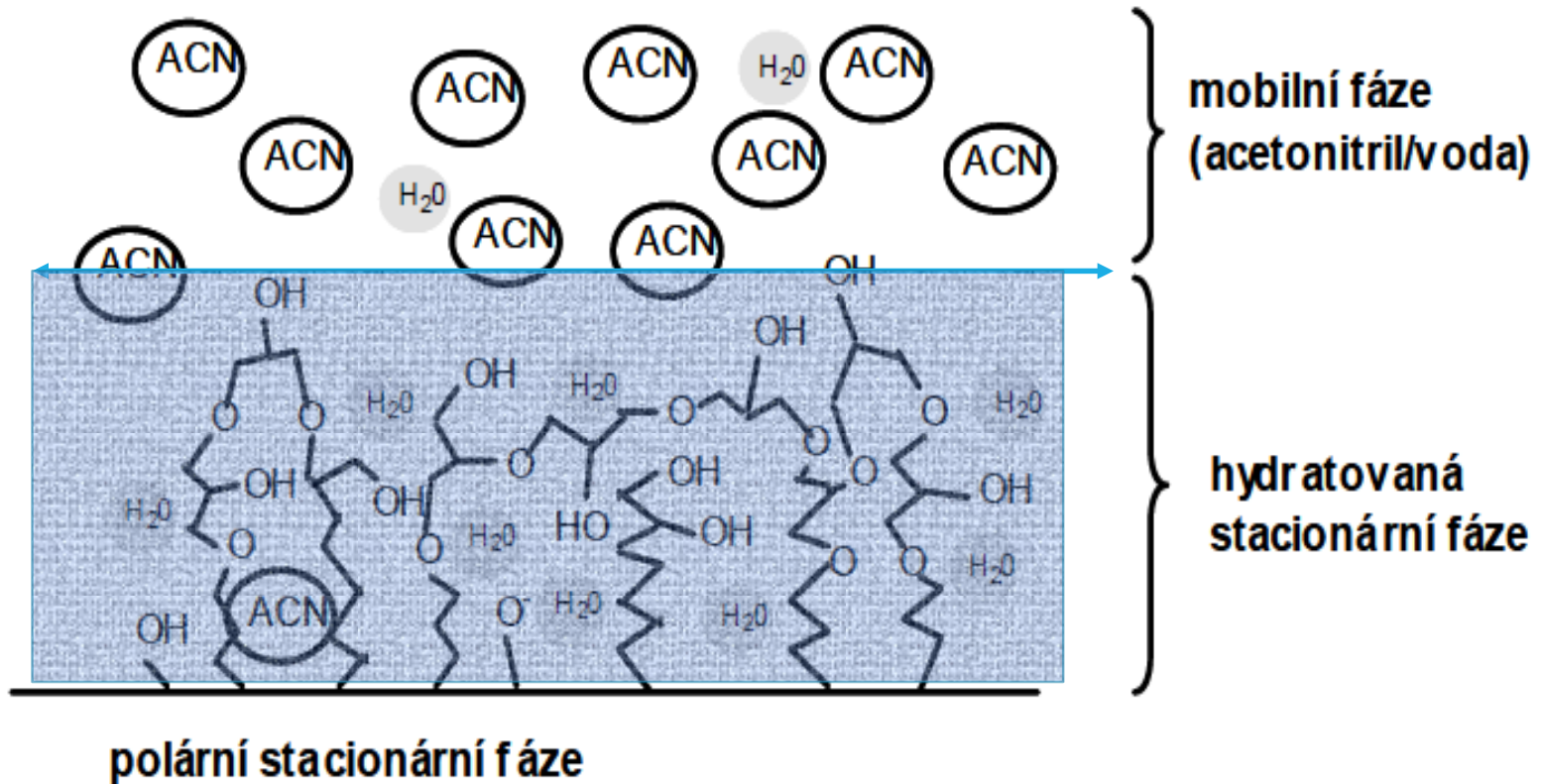
HILIC CHROMATOGRRAFIE

- Mobilní fáze

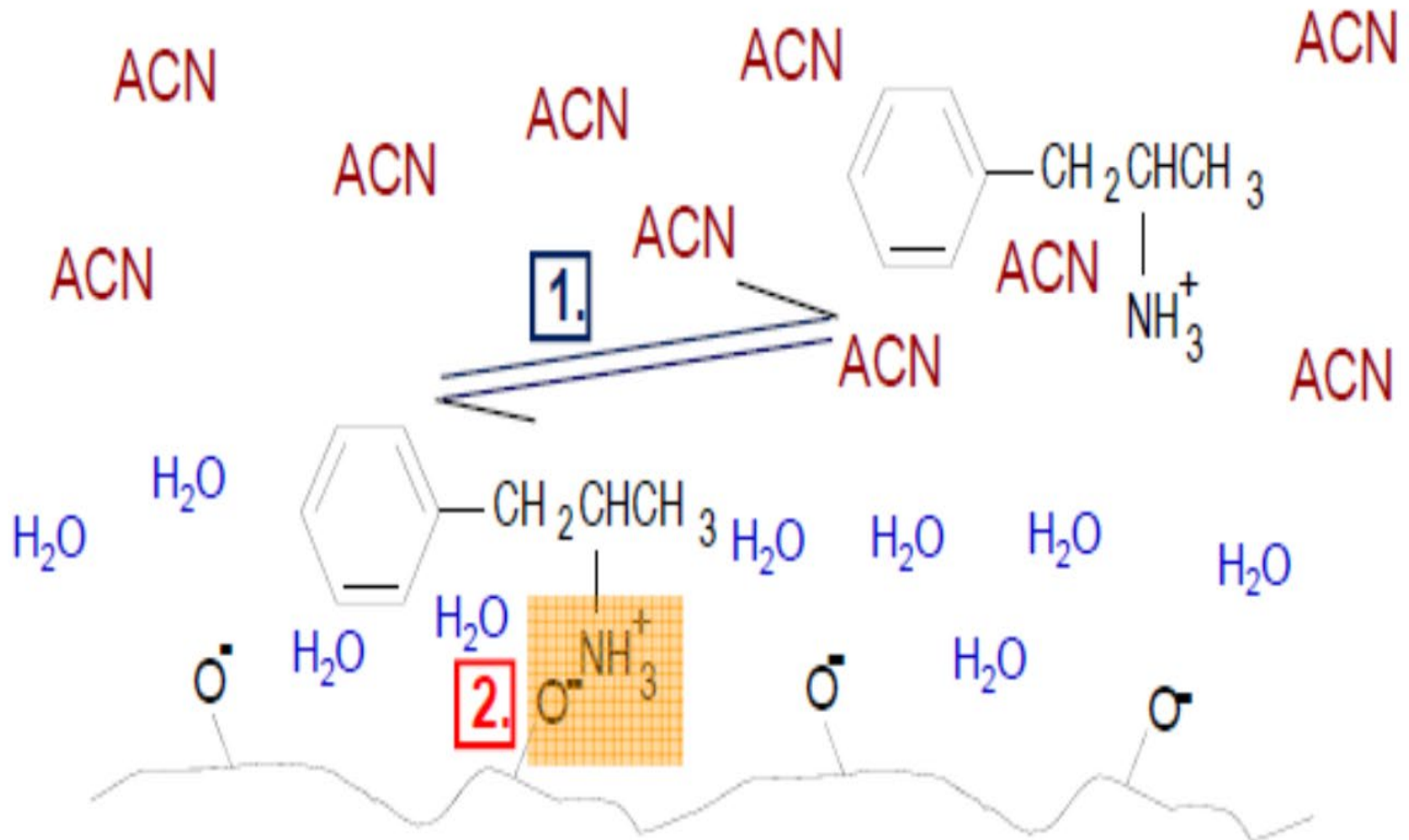
Velký obsah organického rozpouštědla ACN (> 80%)
s malým množstvím vody nebo jiného polárního
rozpouštědla

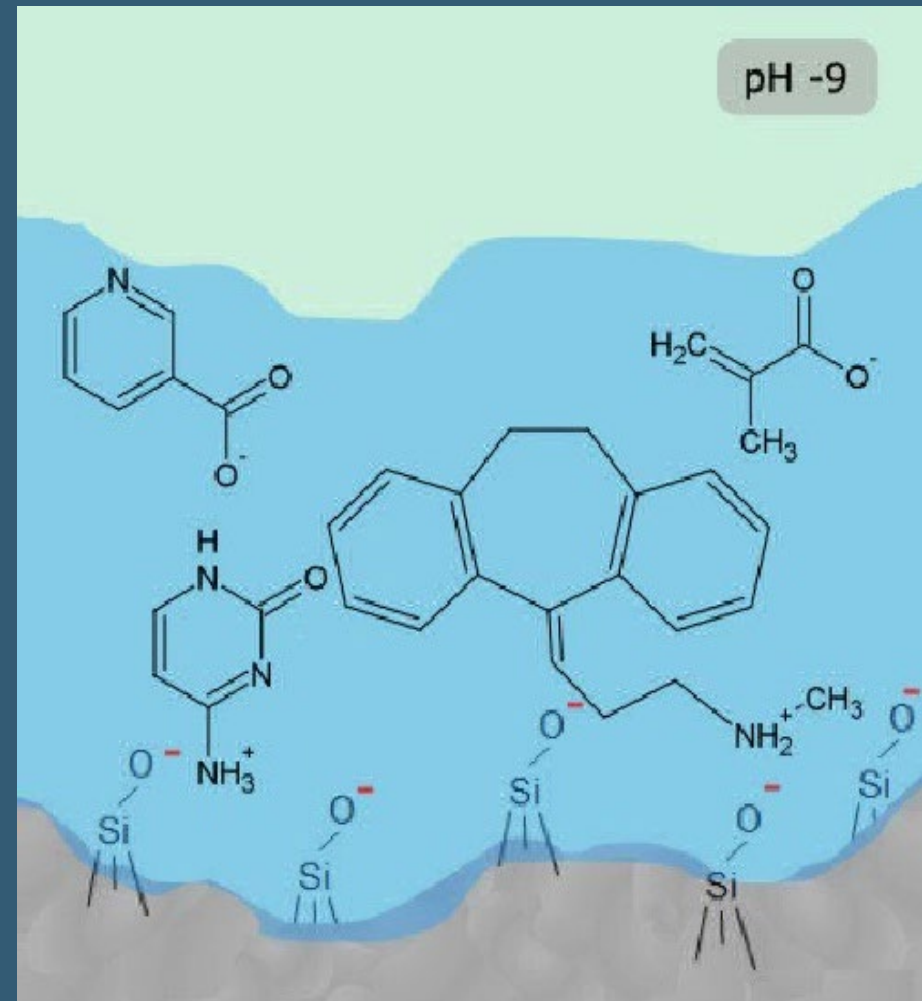
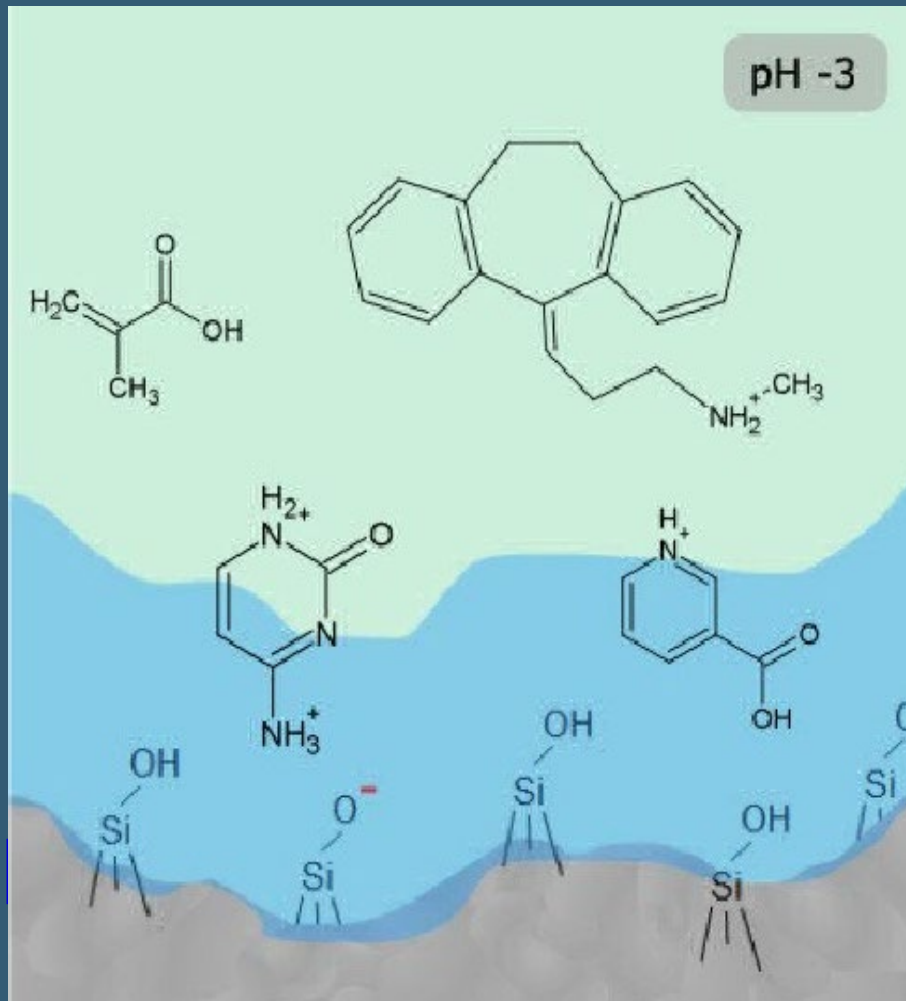
HILIC CHROMATOGRAFIE

HILIC CHROMATOGRAFIE

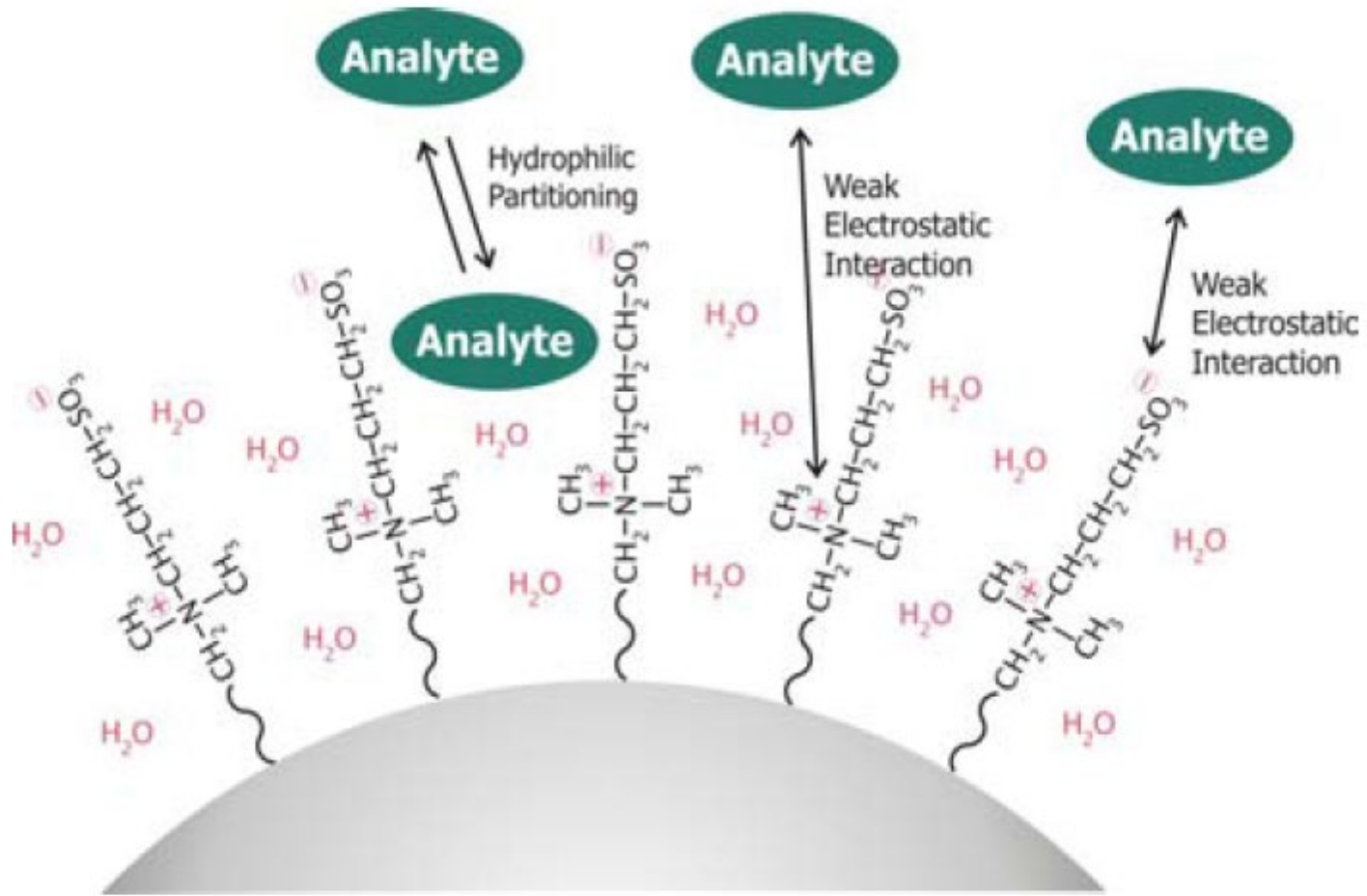

HILIC CHROMATOGRAFIE

HILIC CHROMATOGRAFIE

HILIC CHROMATOGRAFIE

- **Nanášení vzorku** – vzorek rozpuštěn v mobilní fázi
- **Eluce** – zvyšováním polarity mobilní fáze

Dioxan>Aceton>ACN>THF>IPOH>EtOH>MetOH>H₂O

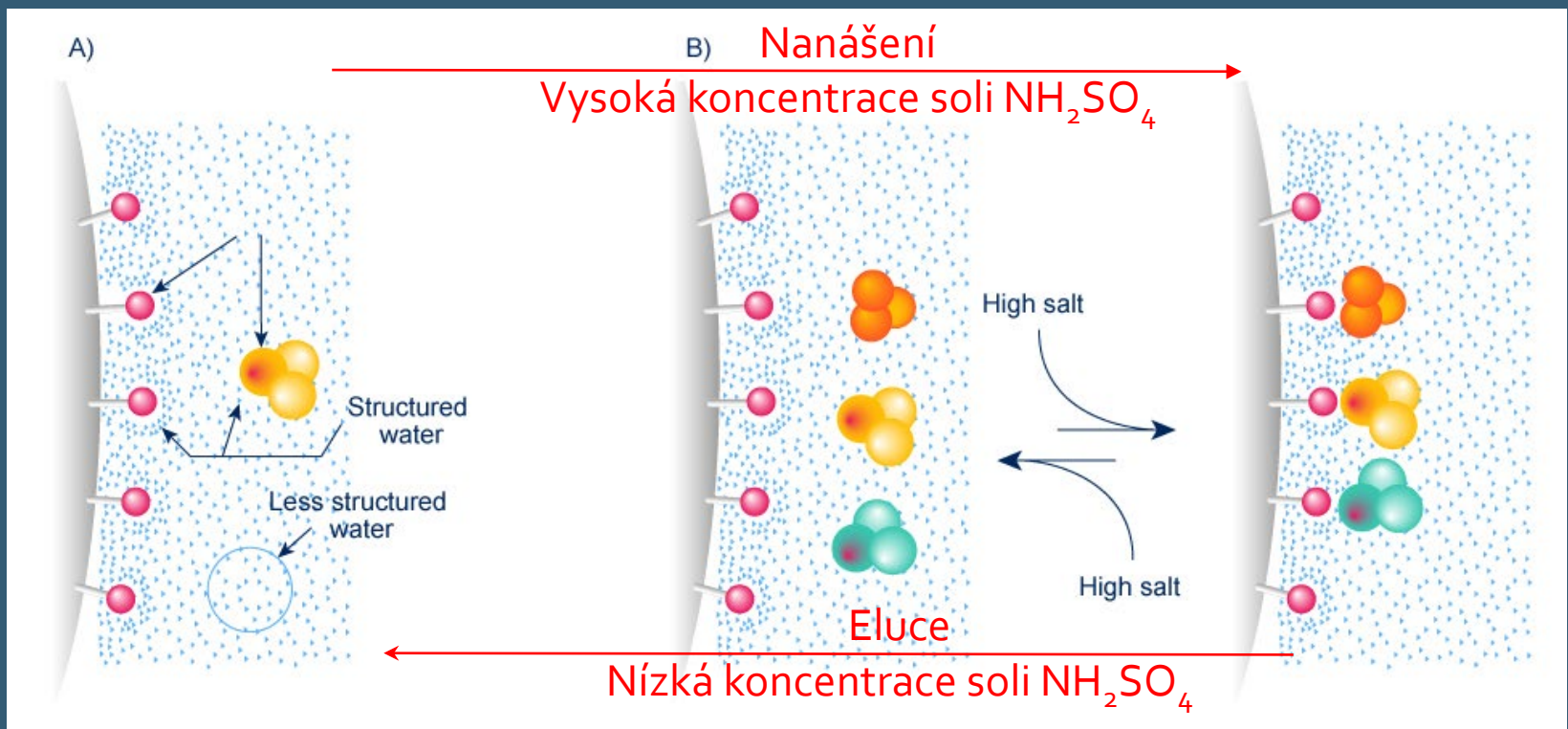
Použití : analýza polárních látek

HYDROFOBŇÍ CHROMATOGRADIE

- Stacionární fáze – -C₄, -C₈, -fenyl
- Mobilní fáze – vodné roztoky (pufry)
1.7 M (NH₄)₂SO₄
- Eluce – snižováním iontové síly

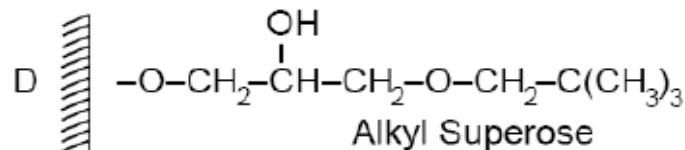
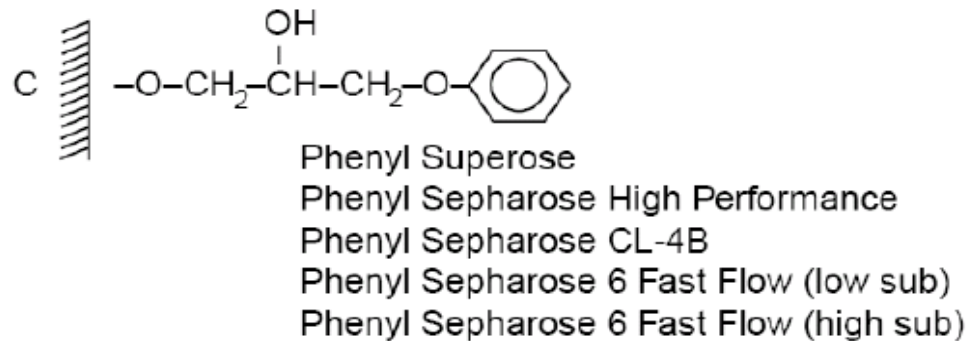
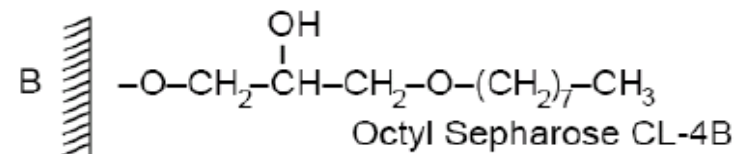
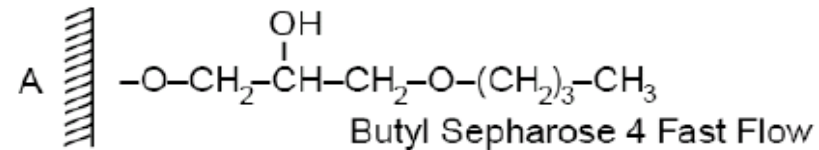
Použití : purifikace bílkovin

HYDROFOBNI CHROMATOGRRAFIE

HYDROFOBNI CHROMATOGRRAFIE

• Stacionární fáze –

MUNI

Isopropyl < Butyl < Octyl < Phenyl

HYDROFOBNÍ CHROMATOGRAFIE

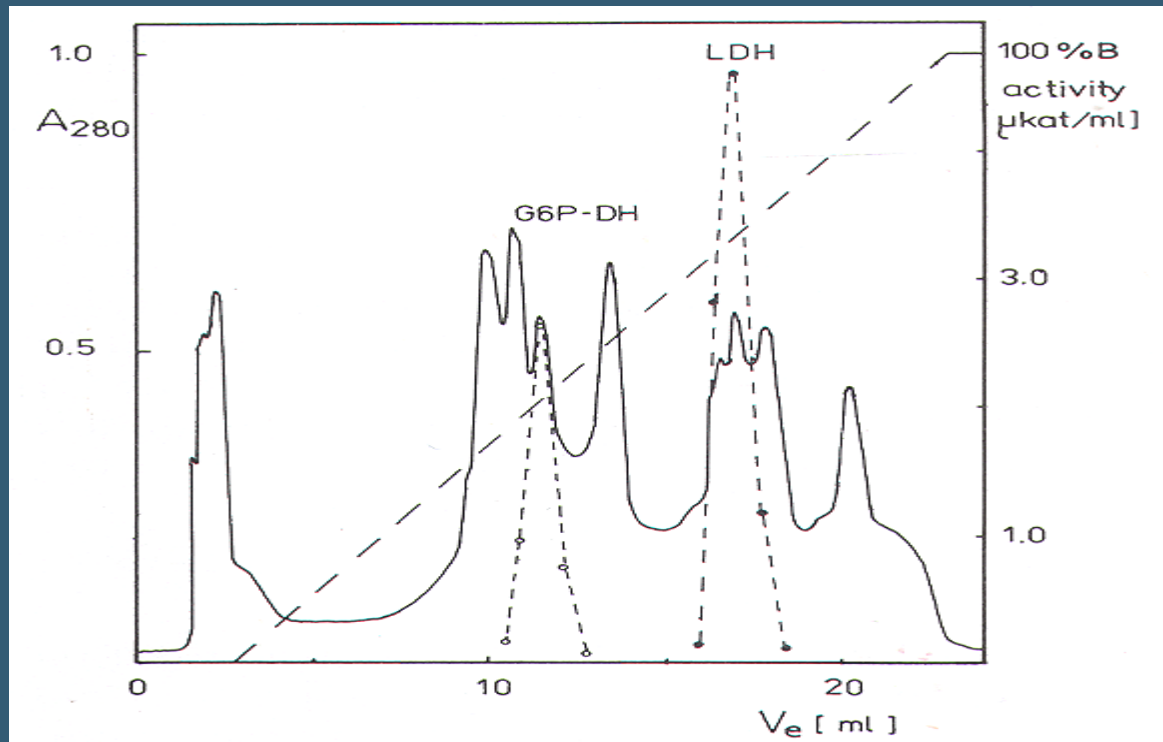

Fig. 1. Chromatography of crude enzyme preparation on a Phenyl-Superose column. Buffers: (A) 0.05 M sodium phosphate (pH 7.4) with 1.7 M sodium sulphate and 1 mM EDTA; (B) 0.05 M sodium phosphate (pH 7.4); flow-rate, 0.5 ml/min. V_e , elution volume; solid line, absorbance at 280 nm (A_{280}); dashed lines, gradient; ($\circ$) G6P-DH activity; ($\bullet$) LDH activity. Approximately 10 mg of protein were applied to the column.

HYDROFOBNI CHROMATOGRRAFIE

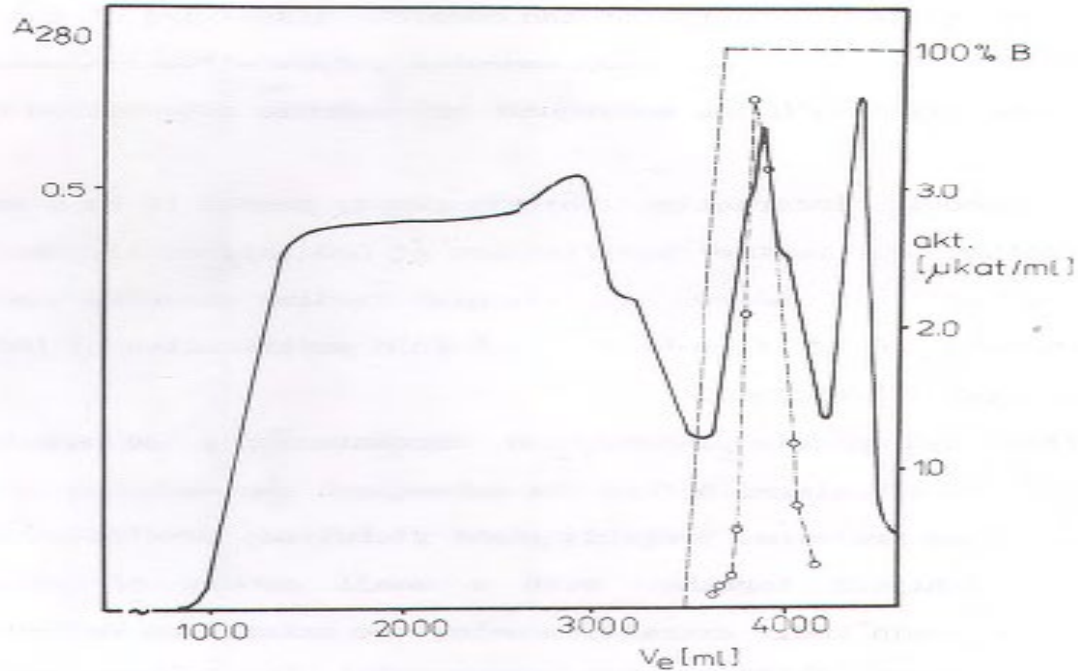
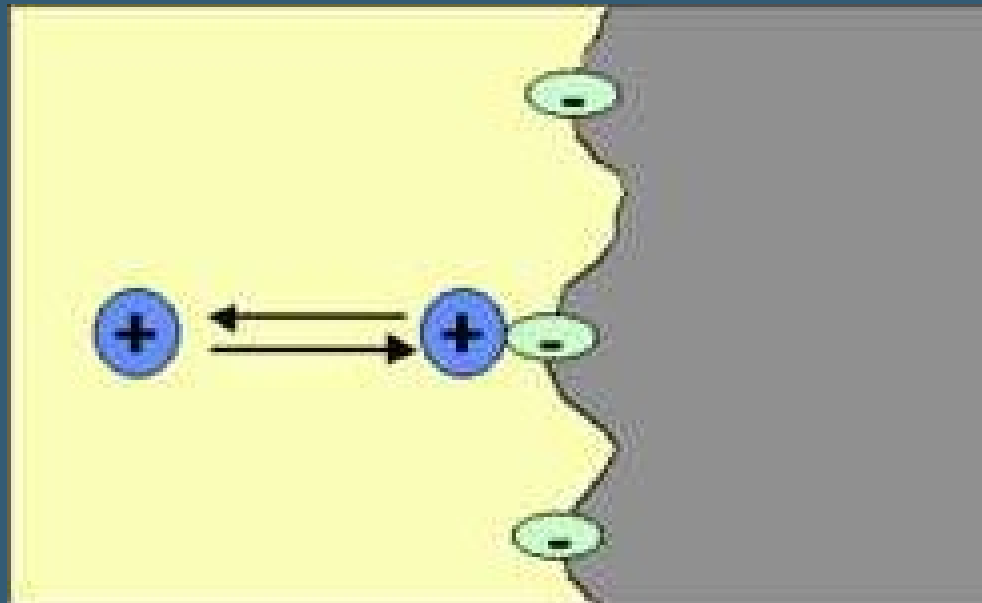

Figure 1

Chromatography of the crude enzyme preparation on a Spheron 1000 column. Buffers : A, 0.05 M potassium phosphate (pH 6.0) with 1.3 M ammonium sulphate and 1 μM CuSO_4 ; B, 0.05 M potassium phosphate (pH 6.0) with 1 μM CuSO_4 ; flow-rate 4.5 ml/min; V_e - elution volume; — absorbance at 280 nm (A_{280}); - - - gradient; - - - $\circ$ - - - DAO activity ($\mu\text{kat}\cdot\text{ml}^{-1}$). Approximately 30 g of protein were applied to the column.

IONEXOVÁ CHROMATOGRRAFIE

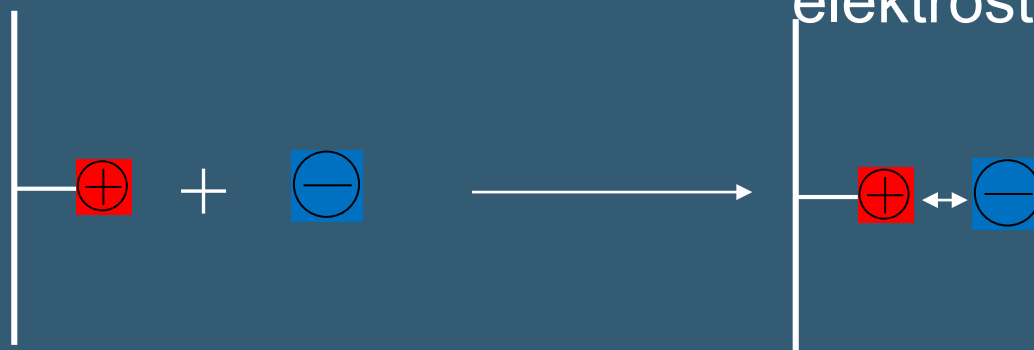
Založena na elektrostatické interakci

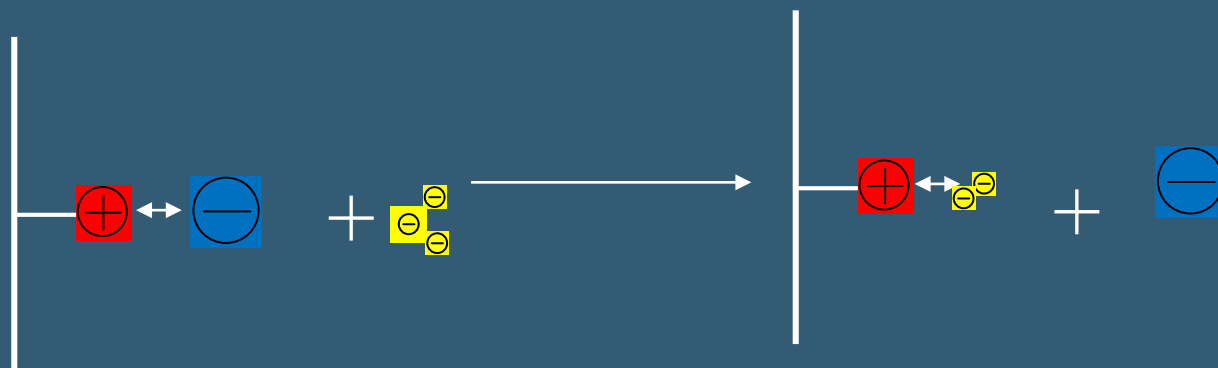

IONEXOVÁ CHROMATOGRRAFIE

Vazba

Eluce

IONEXY

· Katexy - $\ominus$ vazba kationtů

silné - sulfo(S), sulfopropyl(SP) – OSO_3^-

slabé - karboxy(C), karboxymetyl(CM) – COO^- , CH_2COO^-

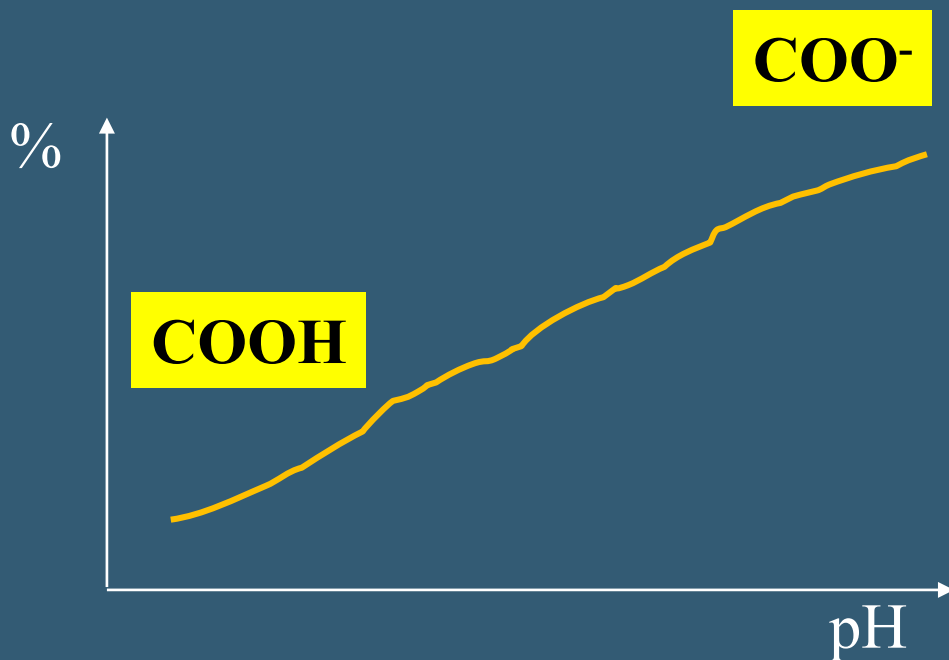
· Anexy - $\oplus$ vazba aniontů

slabé - diethylaminoetyl (DEAE) – $(\text{CH}_2)_2\text{-NH}(\text{CH}_2\text{CH}_3)_2$

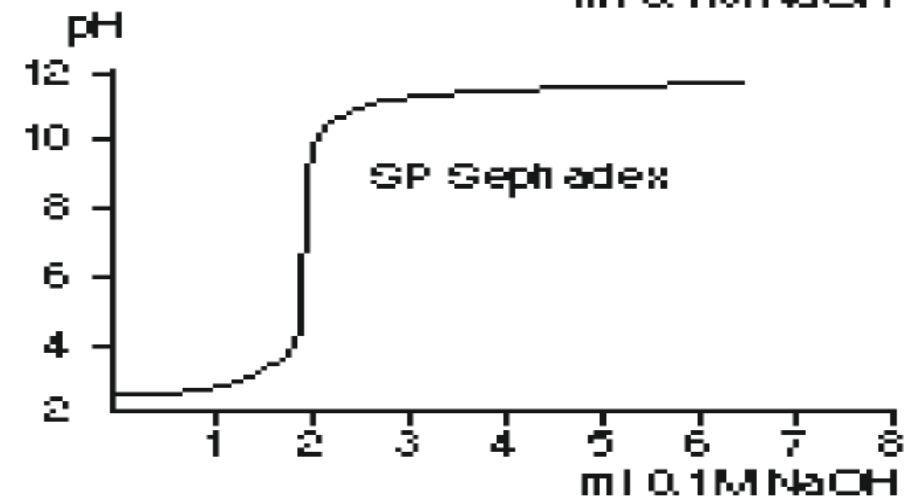
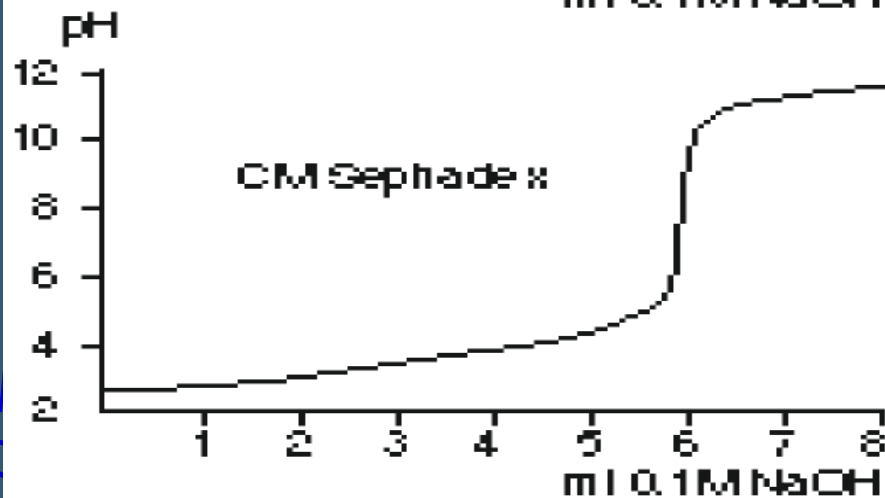
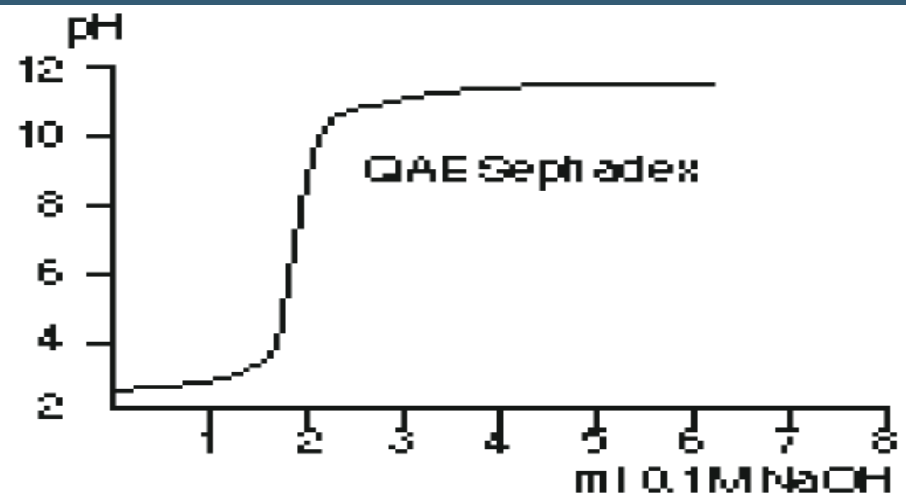
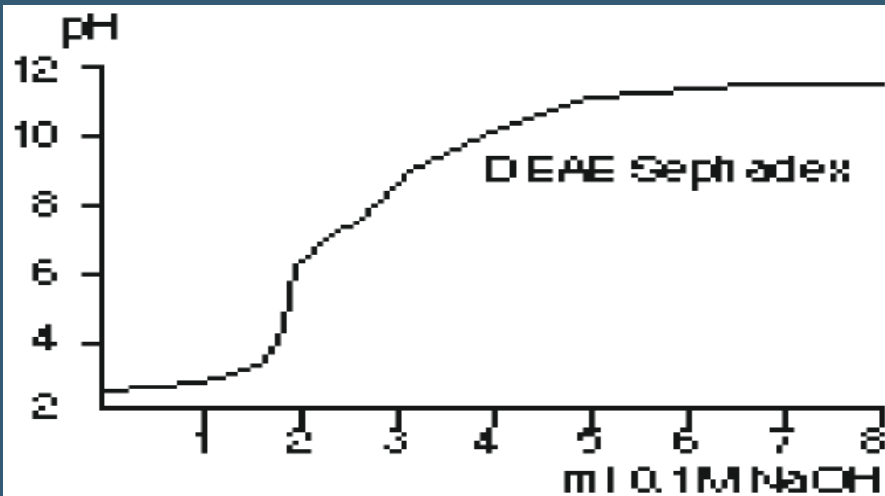
silné - triethylaminoetyl (TEAE) – $(\text{CH}_2)_2\text{-N}(\text{CH}_2\text{CH}_3)_3$

SLABÝ IONEX

- Vykazuje změny vazebné kapacity v závislosti na pH
- Má pufrální kapacitu

SLABÝ VERSUS SILNÝ IONEX

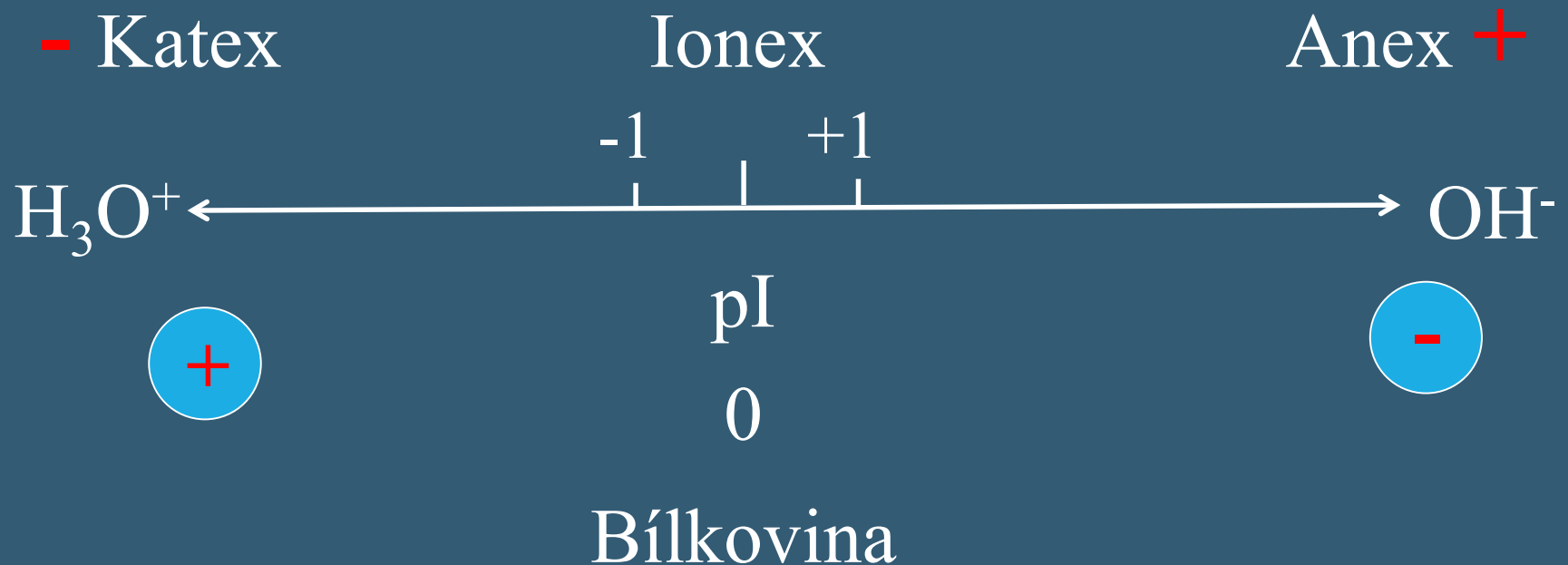
IONEXOVÁ CHROMATOGRRAFIE

ADSORPČNÍ IZOTERMA

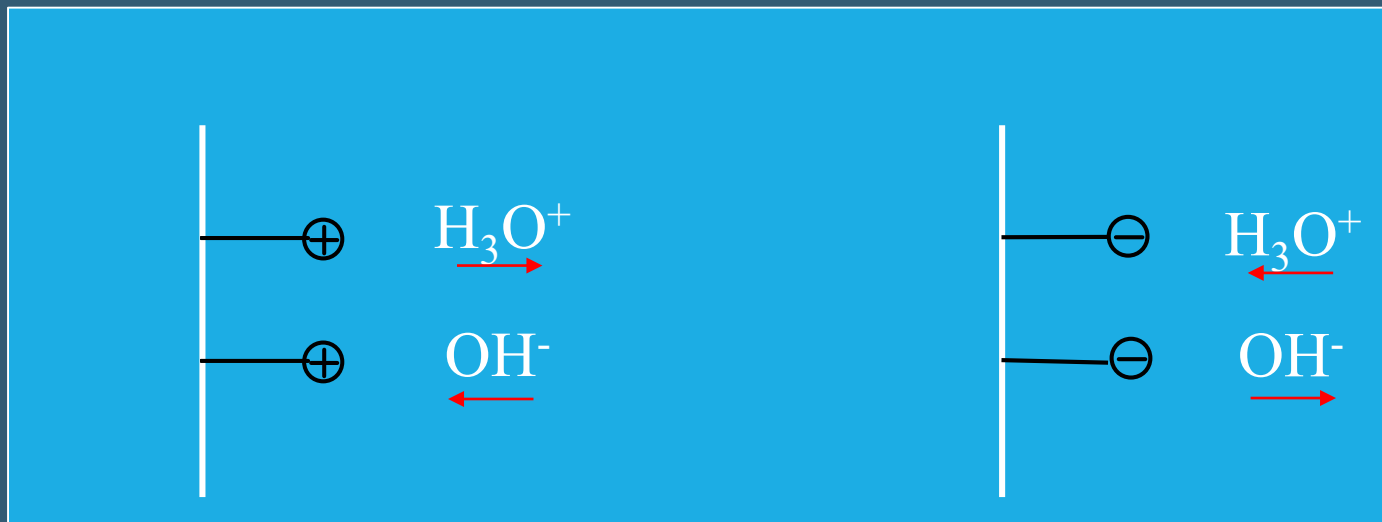

VOLBA PODMÍNEK – pH + TYP IONEXU

pl bílkoviny je znám

DONANŮV EFEKT

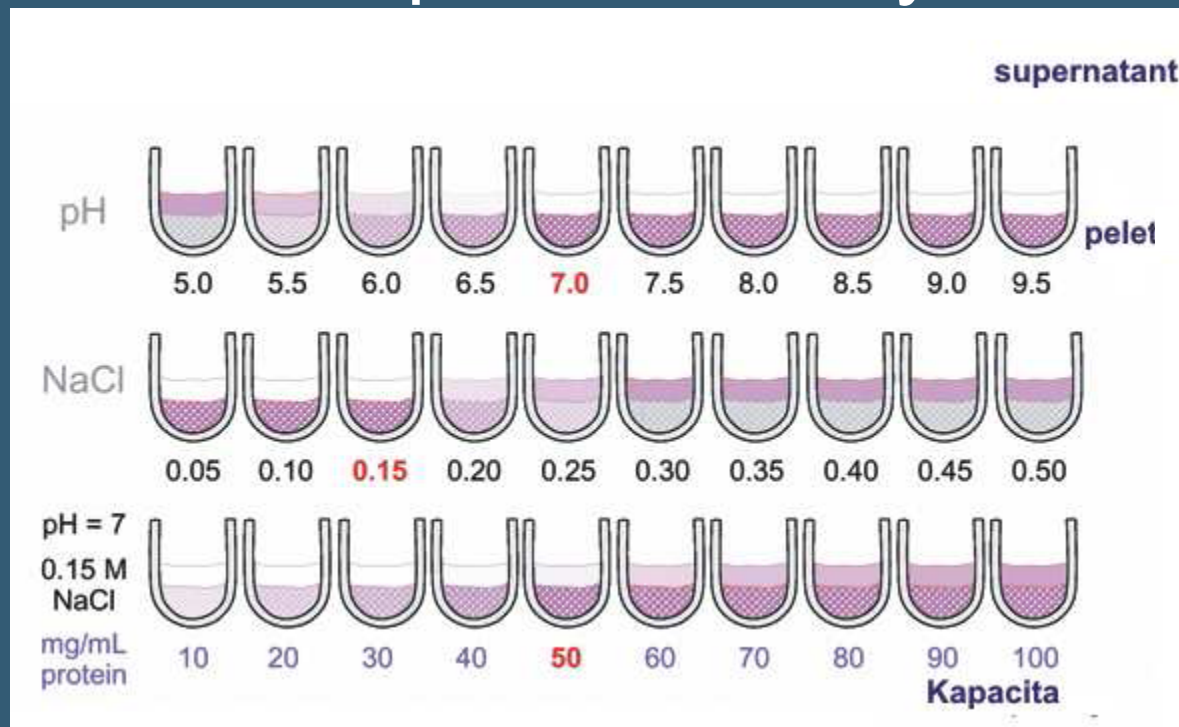
zvyšování pH

snižování pH

VOLBA PODMÍNEK – pH + TYP IONEXU

pI bílkoviny není znám

- Metoda pokusů a omylů

- Metoda titračních křivek

IONEXOVÁ CHROMATOGRAFIE

- Nanášení vzorku – nízká iontová síla
- Eluce – gradientová
  - Zvyšováním iontové síly
  - Změnou pH
  - Afinity eluce

Použití – purifikace, zakoncentrování,

výměna pufru,

peptidy, proteiny, nukleotidy, oligonukleotidy,
nukleové kyseliny

IONEXOVÁ CHROMATOGRAFIE

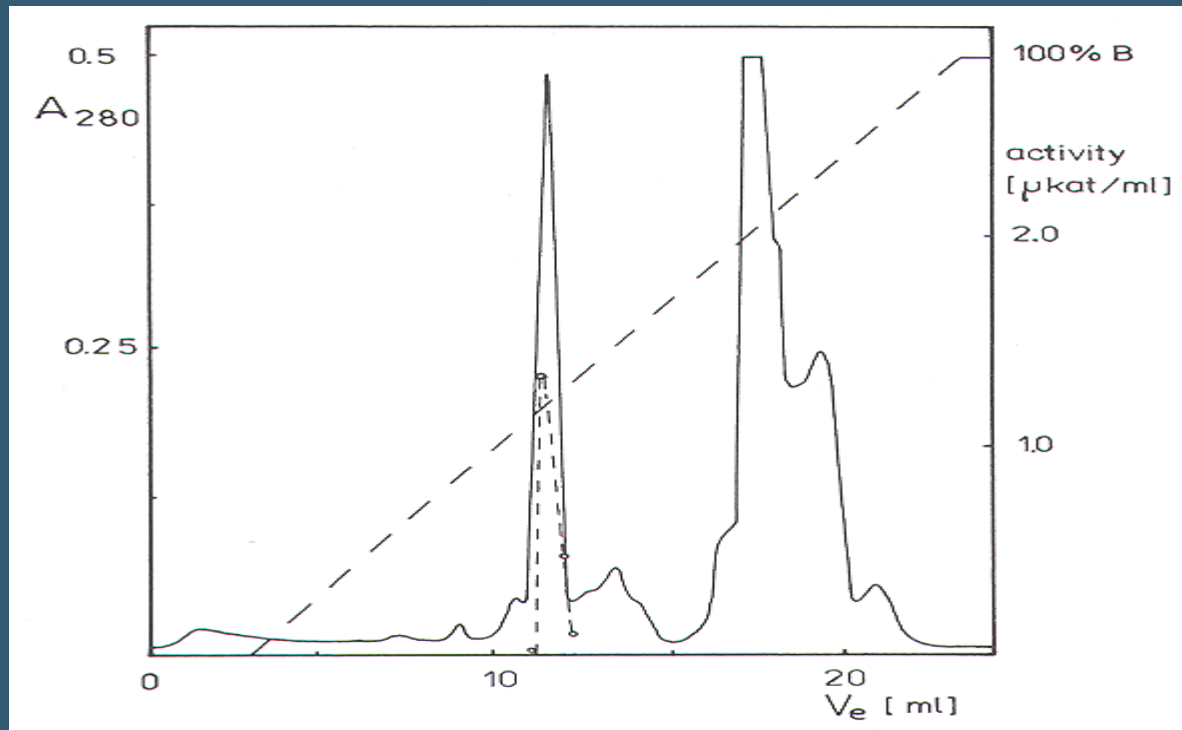

Fig. 2. Chromatography of partially purified G6P-DH on a Mono Q column. Buffers: (A) 0.05 M sodium phosphate (pH 7.4); (B) same as A but with 1 M sodium chloride; flow-rate, 1 ml/min. Lines symbol as in Fig. 1. Approximately 10 mg of protein were applied to the column.

IONEXOVÁ CHROMATOGRRAFIE

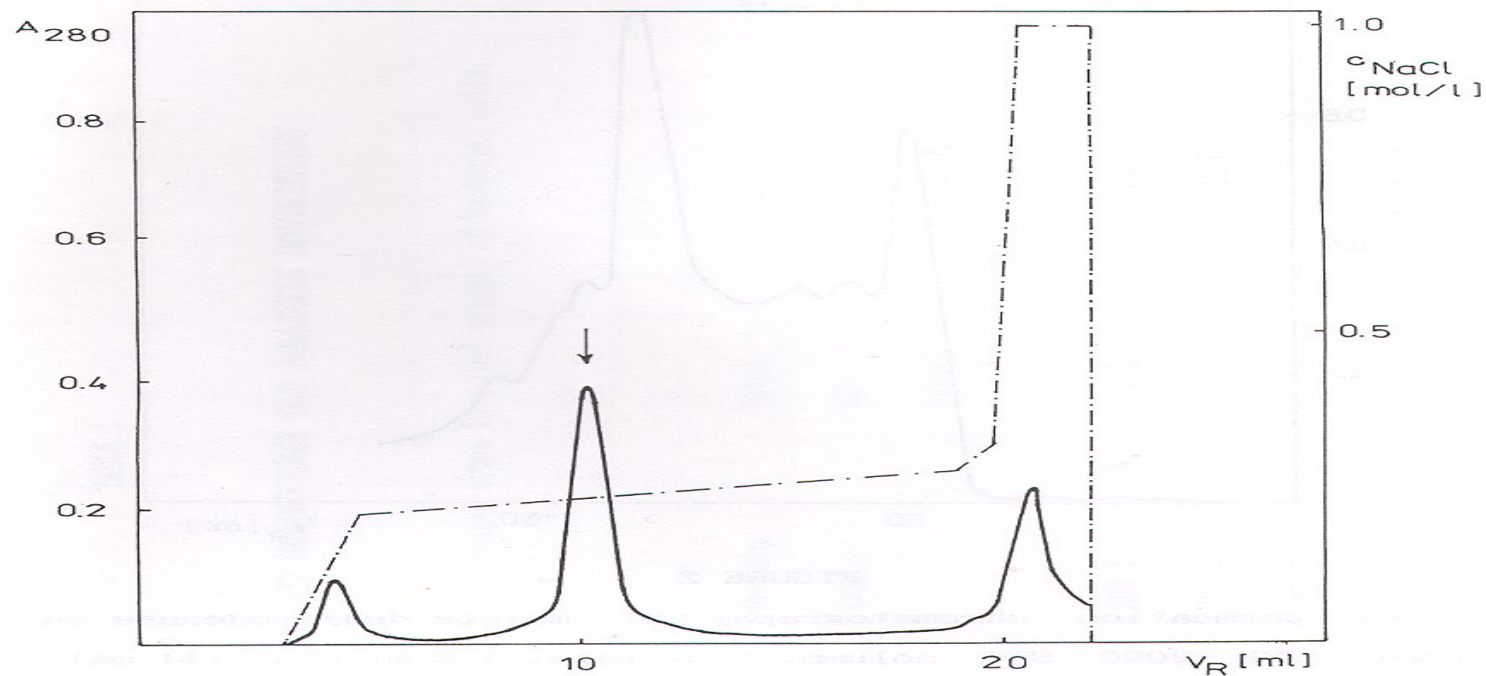
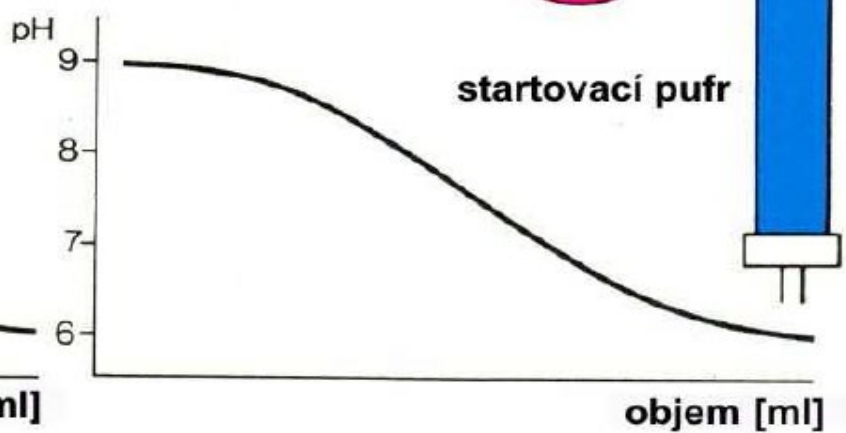
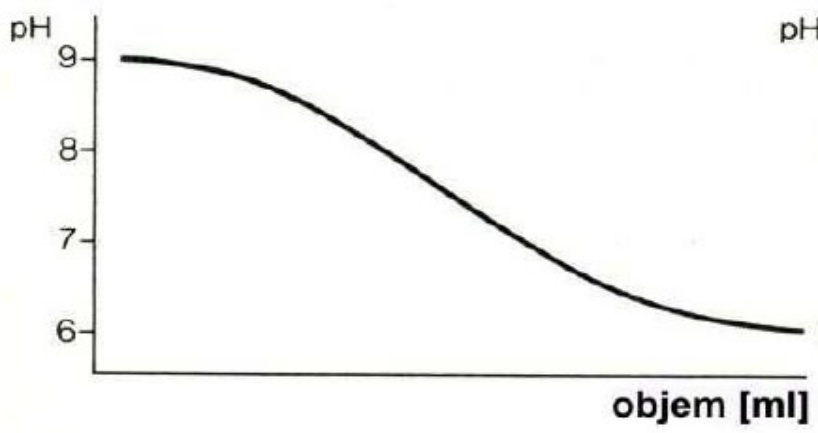
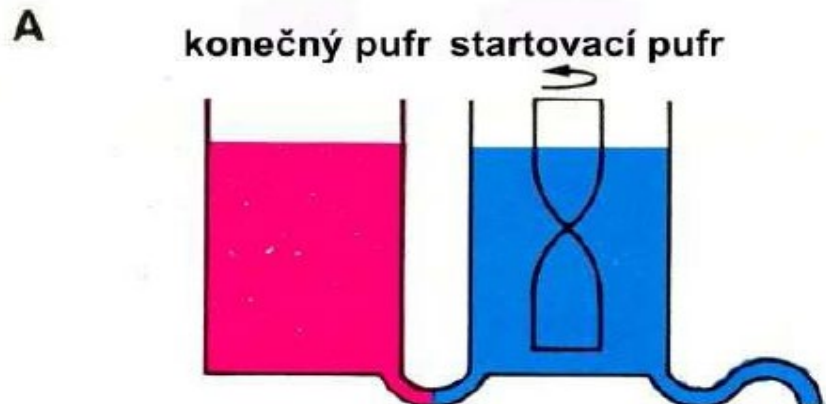

FIGURE 3

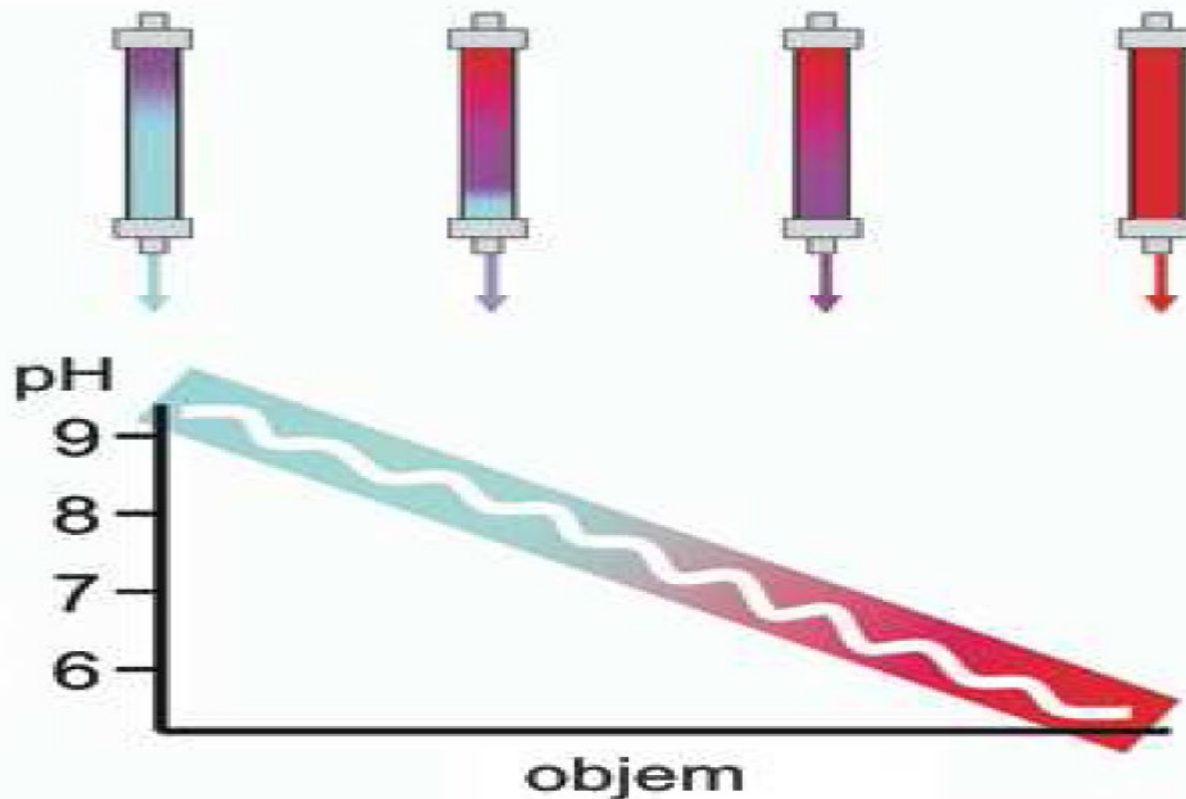
Ionex chromatography of malate dehydrogenase on a Mono Q column. V_e , elution volume; —, absorbance at 280 nm (A_{280}); ($\downarrow$) malate dehydrogenase activity; ----, NaCl gradient (buffer A, 0.02 mol/l sodium phosphate (pH 6.0); buffer B, the same as buffer A but with 1.0 mol/l NaCl); flow rate, approx. 1.2 ml/min.

CHROMATOFOKUSACE

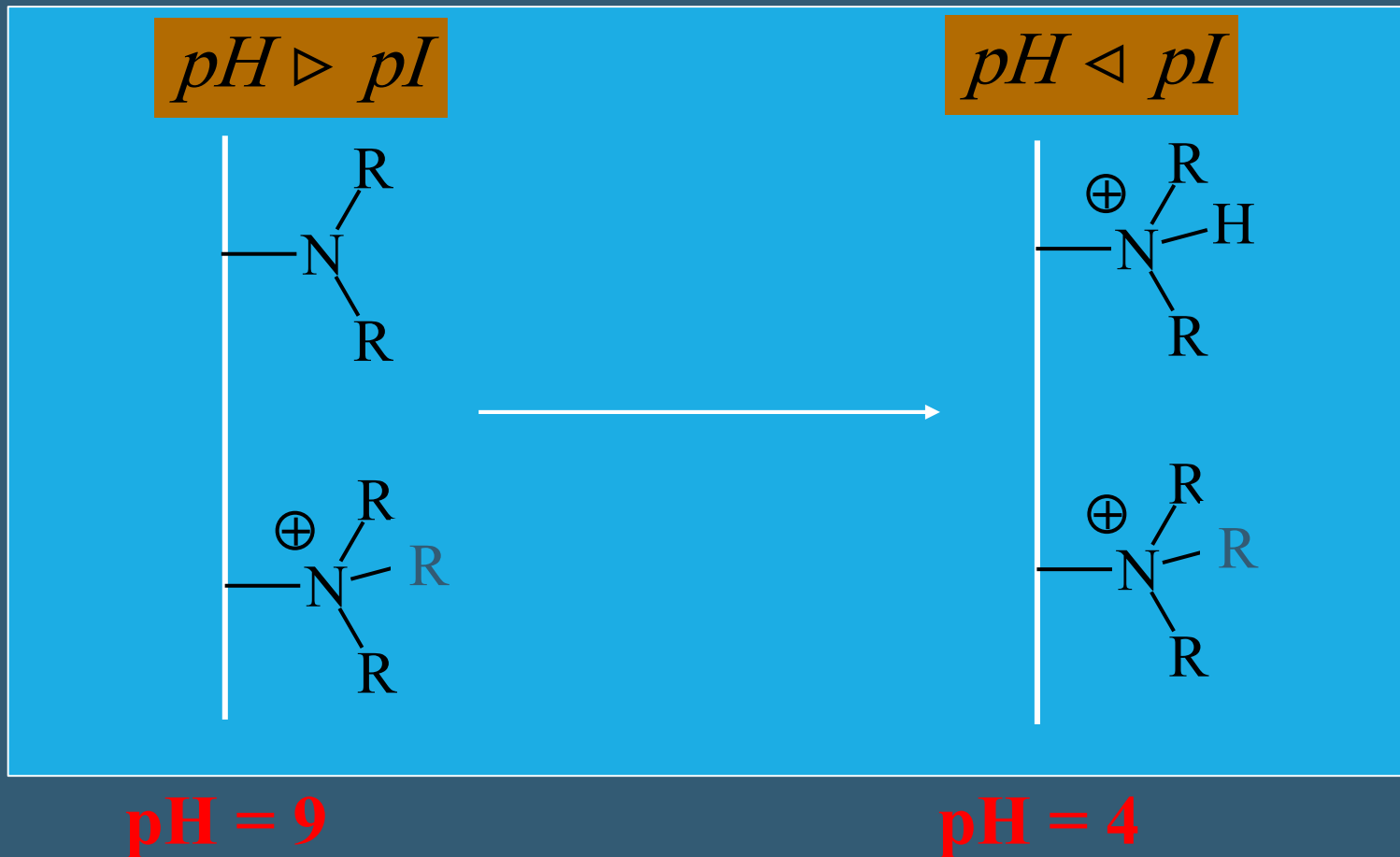

CHROMATOFOKUSACE

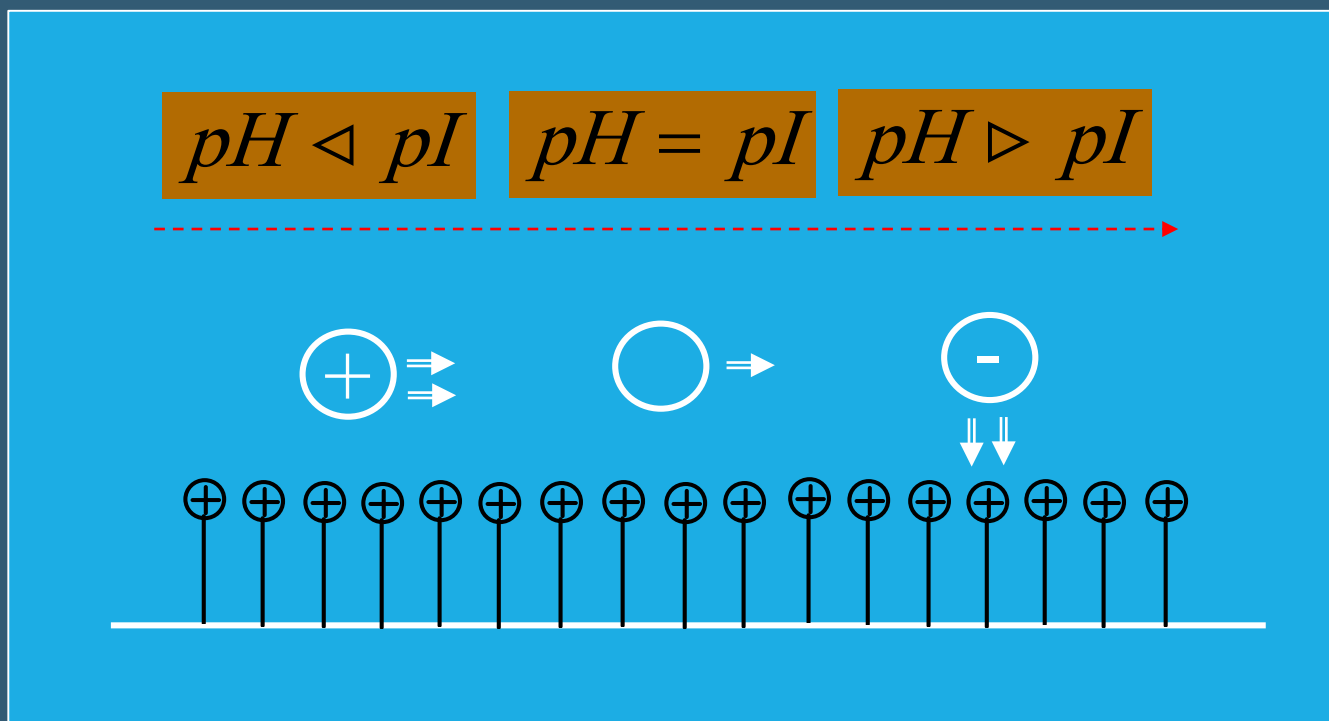
- Polybuffer (pulypufr) obsahuje ampholyty - směs látek majících různé pK_a

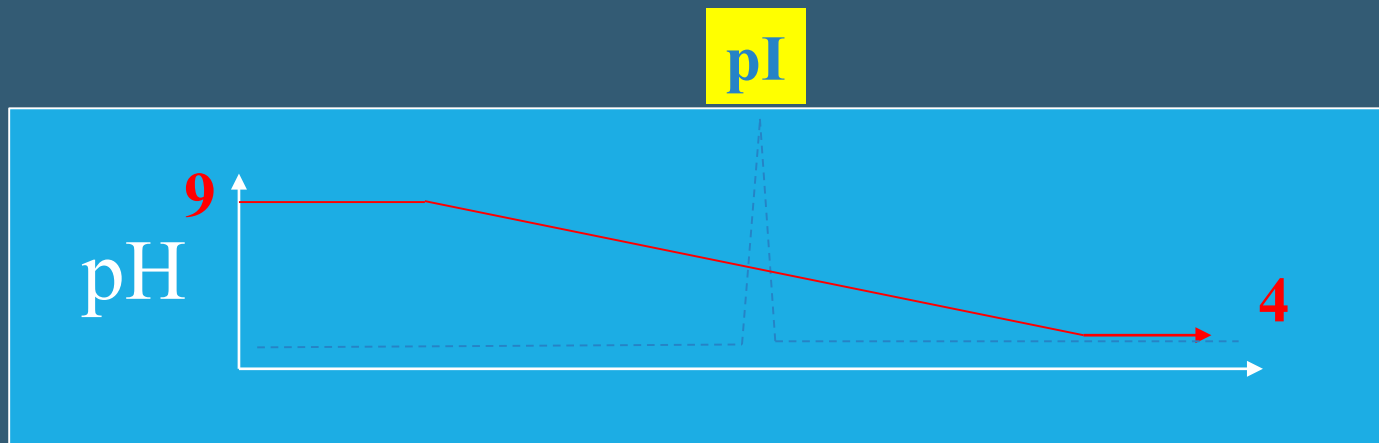
CHROMATOFOKUSACE DĚJ NA KOLONĚ

CHROMATOFOKUSACE CHOVÁNÍ VZORKU

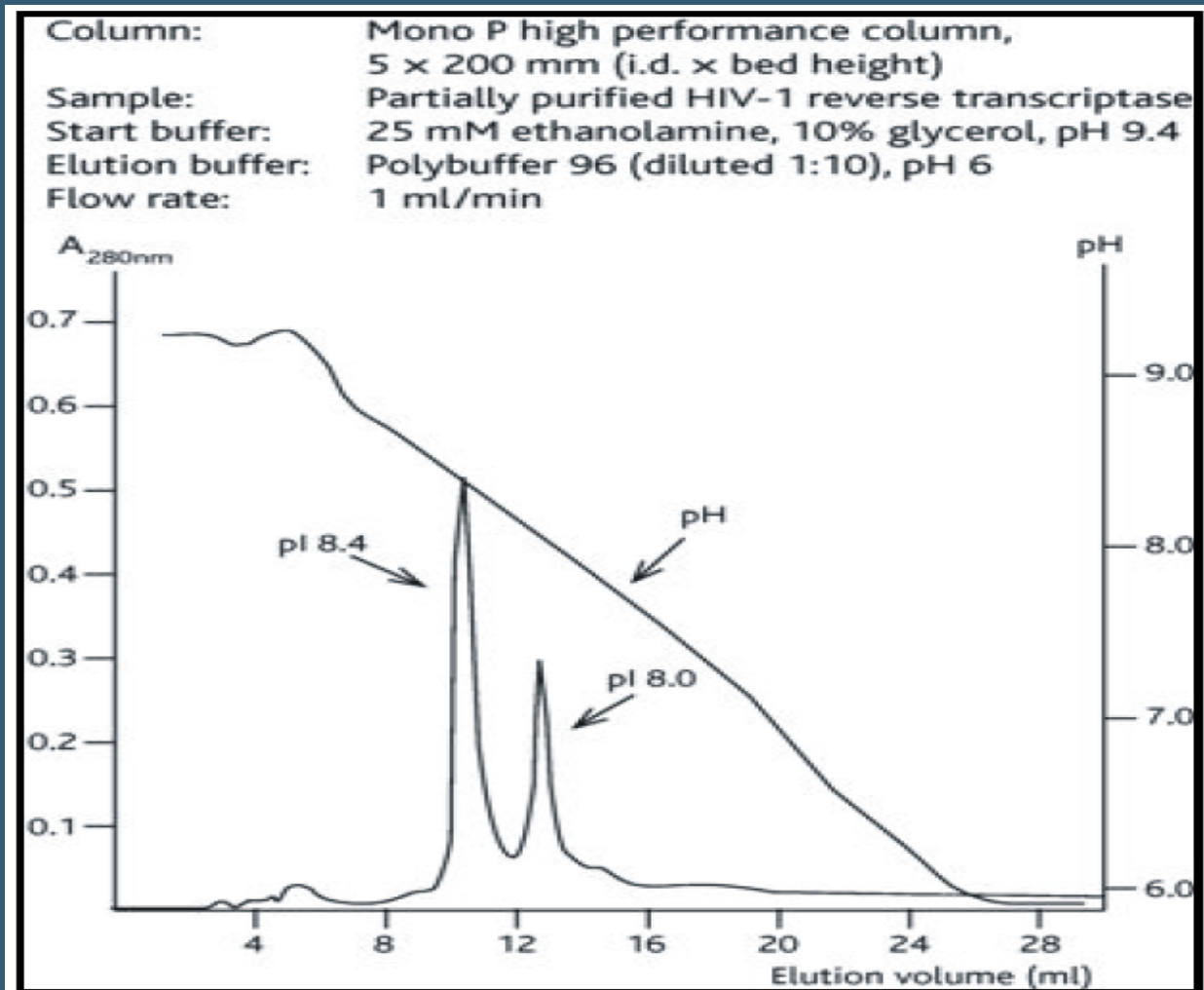
CHROMATOFOKUSACE CHOVÁNÍ VZORKU

Použití : analytické – stanovení pI
preparativní – purifikace bílkovin

CHROMATOFOKUSACE

CHROMATOFOKUSACE

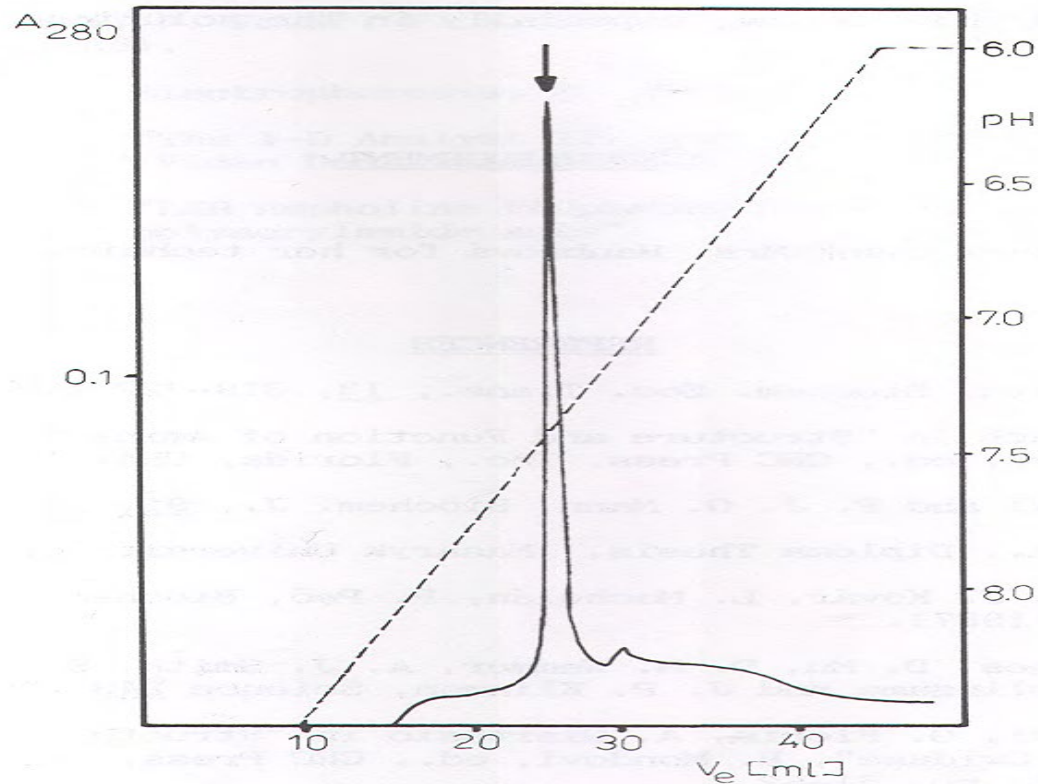
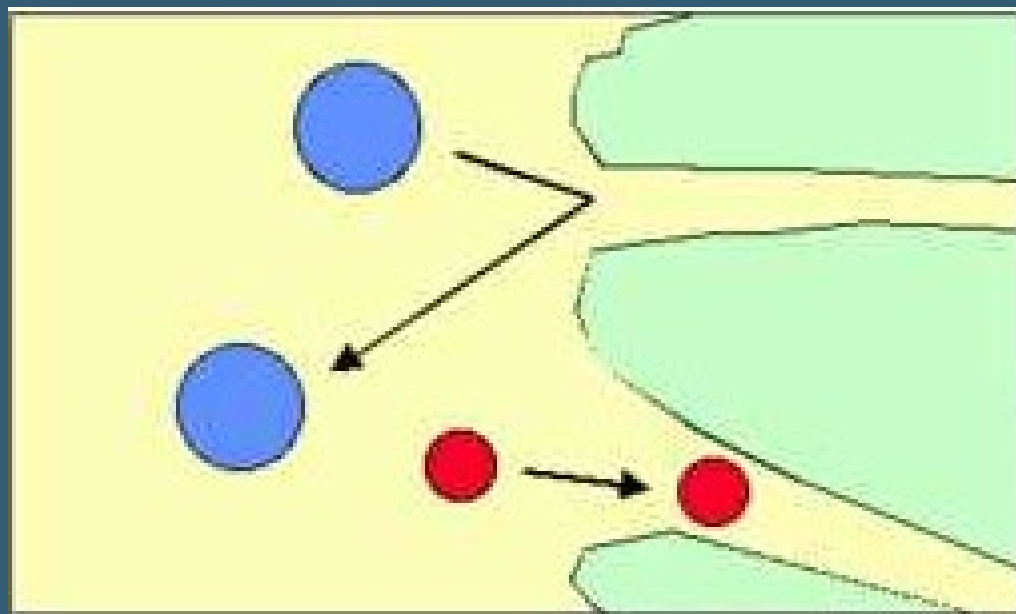

Figure 6

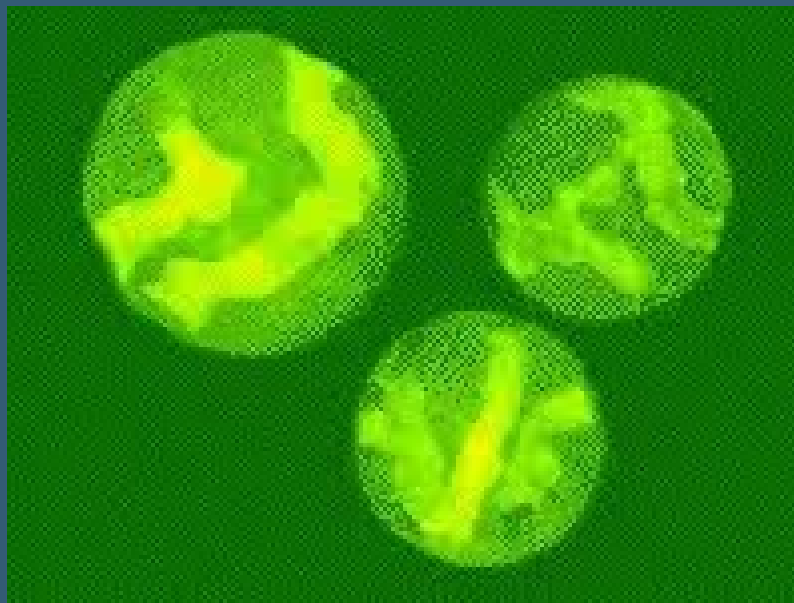
Chromatofocusing of the homogeneous DAO on Mono P column;
---- pH value of the eluate, flow-rate 0.7 ml/min, the other
symbols as in Fig. 1. DAO activity is indicated by an arrow.

GELOVÁ PERMEAČNÍ CHROMATOGRAFIE

Založena na rozdílné velikost (tvaru) molekul

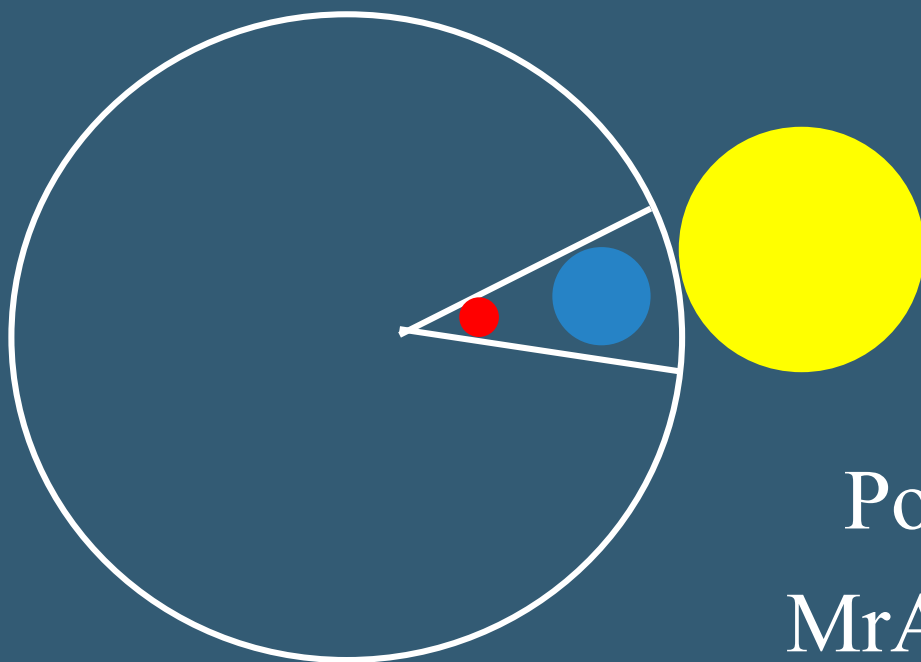

GELOVÁ PERMEAČNÍ CHROMATOGRRAFIE

GELOVÁ PERMEAČNÍ CHROMATOGRRAFIE

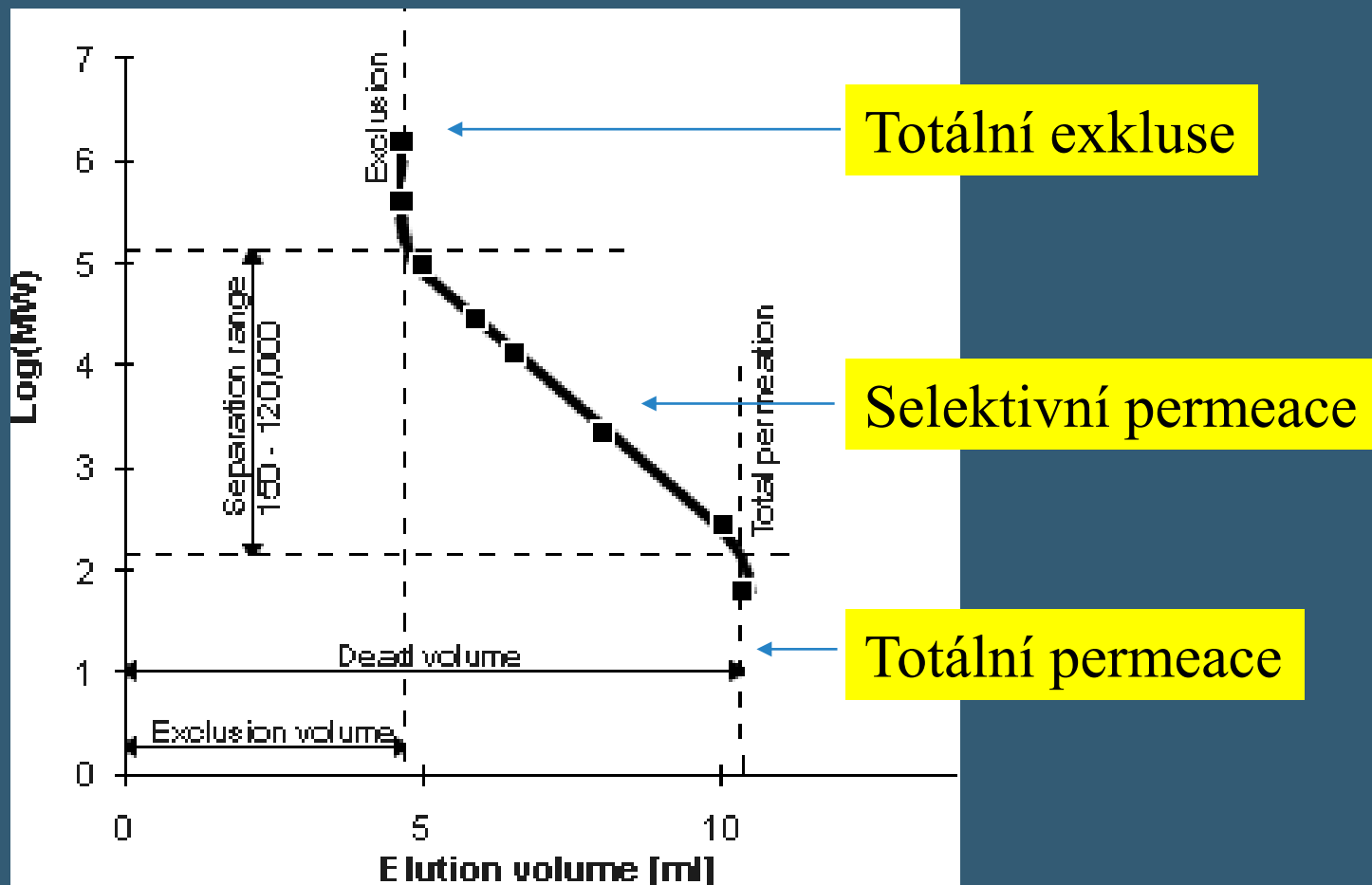
Princip - stérická exkluze
- omezená difuze

Pořadí eluce :

$MrA > MrB > MrC$

GELOVÁ PERMEAČNÍ CHROMATOGRRAFIE

GELOVÁ PERMEAČNÍ CHROMATOGRRAFIE

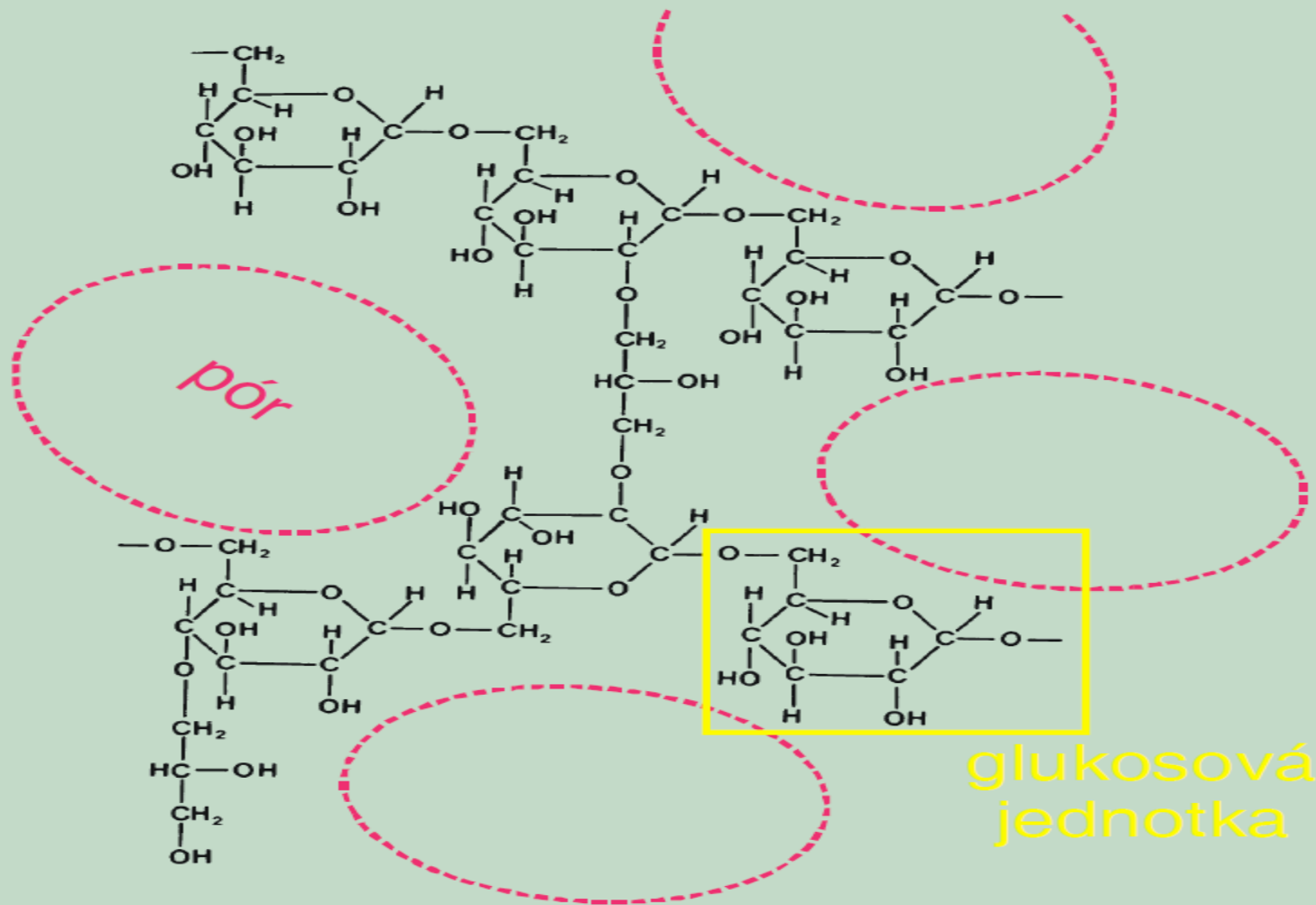
Pharmacia LPC

- Sephadex   dextran
- Sepharose   agarosa
- Sephacryl   glukosa + akryamid
- Sephacel   cellulosa

Pharmacia FPLC

- Superose   agarosa
- Superdex   síťovaná agarosa a dextran

SEPHADEX

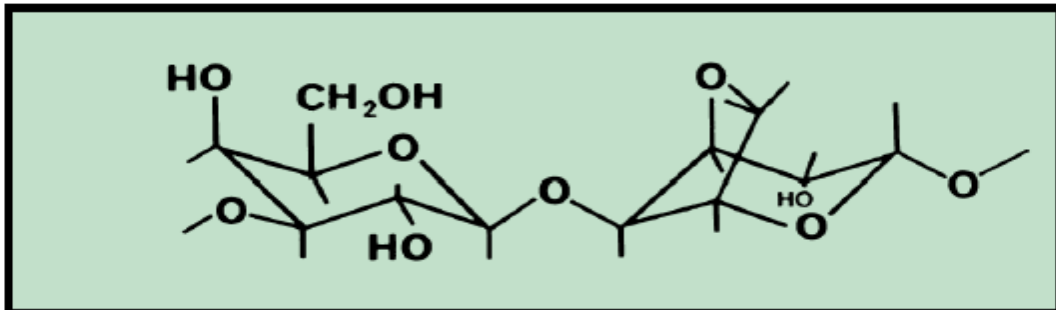
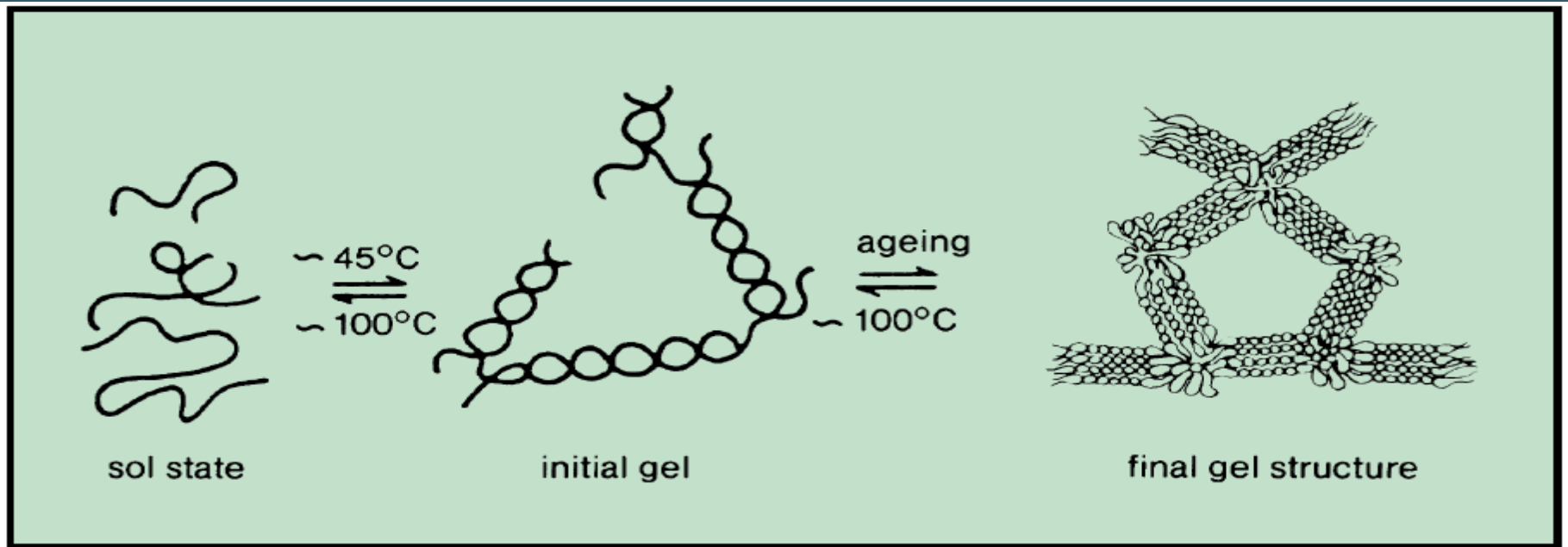

SEPHADEX

Gel type	Dry bead size µm	Fractionation range Globular proteins	Fractionation range Dextrans	Swelling factor ml/g
Sephadex G-10	40 – 120	– 700	– 700	2 – 3
Sephadex G-15	40 – 120	– 1 500	– 1 500	2.5 – 3.5
Sephadex G-25 Coarse	100 – 300	1 000 – 5 000	100 – 5 000	4 – 6
Sephadex G-25 Medium	50 – 150	1 000 – 5 000	100 – 5 000	4 – 6
Sephadex G-25 Fine	20 – 80	1 000 – 5 000	100 – 5 000	4 – 6
Sephadex G-25 Superfine	10 – 40	1 000 – 5 000	100 – 5 000	4 – 6
Sephadex G-50 Coarse	100 – 300	1 500 – 30 000	500 – 10 000	9 – 11
Sephadex G-50 Medium	50 – 150	1 500 – 30 000	500 – 10 000	9 – 11
Sephadex G-50 Fine	20 – 80	1 500 – 30 000	500 – 10 000	9 – 11
Sephadex G-50 Superfine	10 – 40	1 500 – 30 000	500 – 10 000	9 – 11
Sephadex G-75	40 – 120	3 000 – 80 000	1 000 – 50 000	12 – 15
Sephadex G-75 Superfine	10 – 40	3 000 – 70 000	1 000 – 50 000	12 – 15
Sephadex G-100	40 – 120	4 000 – 150 000	1 000 – 100 000	15 – 20
Sephadex G-100 Superfine	10 – 40	4 000 – 100 000	1 000 – 100 000	15 – 20
Sephadex G-150	40 – 120	5 000 – 300 000	1 000 – 150 000	20 – 30
Sephadex G-150 Superfine	10 – 40	5 000 – 150 000	1 000 – 150 000	18 – 22
Sephadex G-200	40 – 120	5 000 – 600 000	1 000 – 200 000	30 – 40
Sephadex G-200 Superfine	10 – 40	5 000 – 250 000	1 000 – 150 000	20 – 25

SEPHAROSA

SEPHAROSA

Gel type	Approx. % agarose	Bead size μm	Fractionation range Globular proteins.	Fractionation range Dextrans
Sepharose 6B	6	45 – 165	10 000 – 4 000 000	10 000 – 1 000 000
Sepharose 4B	4	45 – 165	60 000 – 20 000 000	30 000 – 5 000 000
Sepharose 2B	2	60 – 200	70 000 – 40 000 000	100 000 – 20 000 000

Gel type	Bead size μm	Fractionation range Globular proteins	Fractionation range Dextrans
Superose 12 prep grade	20 – 40	1 000 – 300 000	ND
Superose 12	8 – 12	1 000 – 300 000	ND
Superose 6 prep grade	20 – 40	5 000 – 5 000 000	ND
Superose 6	11 – 15	5 000 – 5 000 000	ND

GELOVÁ PERMEAČNÍ CHROMATOGRRAFIE

Bio-Rad

- BioGel P akrylamid
- BioGel A agarosa

Tosoh Bioscience

- Toyopearl a TSKgel hydroxylovaný methacrylát

BIOGEL P

Gel	Particle Size Range, Hydrated Beads (μM)	Typical Hydrated Bed Volume, ml/g of Dry Gel	Typical Flow Rates (cm/hr)*	Typical Fractionation Range/Nominal Exclusion Limit (Daltons)**, †
Bio-Gel P-2 Gel, Fine	45-90	3	5.0-10	100-1,800
Bio-Gel P-2 Gel, Extra Fine	< 45		<10	100-1,800
Bio-Gel P-4 Gel, Medium	90-180	4	15-20	800-4,000
Bio-Gel P-4 Gel, Fine	45-90		10.0-15	800-4,000
Bio-Gel P-4 Gel, Extra Fine	< 45		<10	800-4,000
Bio-Gel P-6 Gel, Medium	90-180	6.5	15-20	1,000-6,000
Bio-Gel P-6 Gel, Fine	45-90		10.0-15	1,000-6,000
Bio-Gel P-6 Gel, Extra Fine	< 45		<10	1,000-6,000
Bio-Gel P-6DG Gel	90-180	6.5	15-20	1,000-6,000
Bio-Gel P-10 Gel, Medium	90-180	7.5	15-20	1,500-20,000
Bio-Gel P-10 Gel, Fine	45-90		10.0-15	1,500-20,000
Bio-Gel P-30 Gel, Medium	90-180	9	7.0-13	2,500-40,000
Bio-Gel P-30 Gel, Fine	45-90		6.0-11	2,500-40,000
Bio-Gel P-60 Gel, Medium	90-180	11	4.0-6	3,000-60,000
Bio-Gel P-60 Gel, Fine	45-90		3.0-5	3,000-60,000
Bio-Gel P-100 Gel, Medium	90-180	12	4.0-6	5,000-100,000
Bio-Gel P-100 Gel, Fine	45-90		3.0-5	5,000-100,000

GELOVÁ PERMEAČNÍ CHROMATOGRAFIE

GELOVÁ PERMEAČNÍ CHROMATOGRRAFIE

- Nanášení vzorku
objem vzorku < 2% objemu kolony
- Eluce – izokratická

Použití : purifikace, stanovení Mr, odsolování,
..

GELOVÁ PERMEAČNÍ CHROMATOGRAPHIE PURIFIKACE

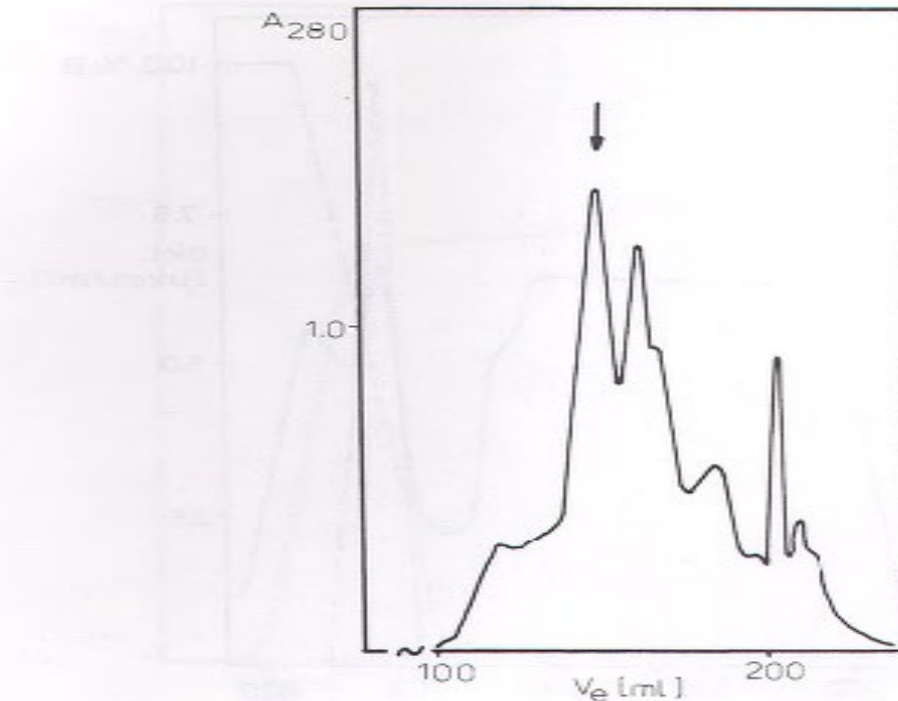
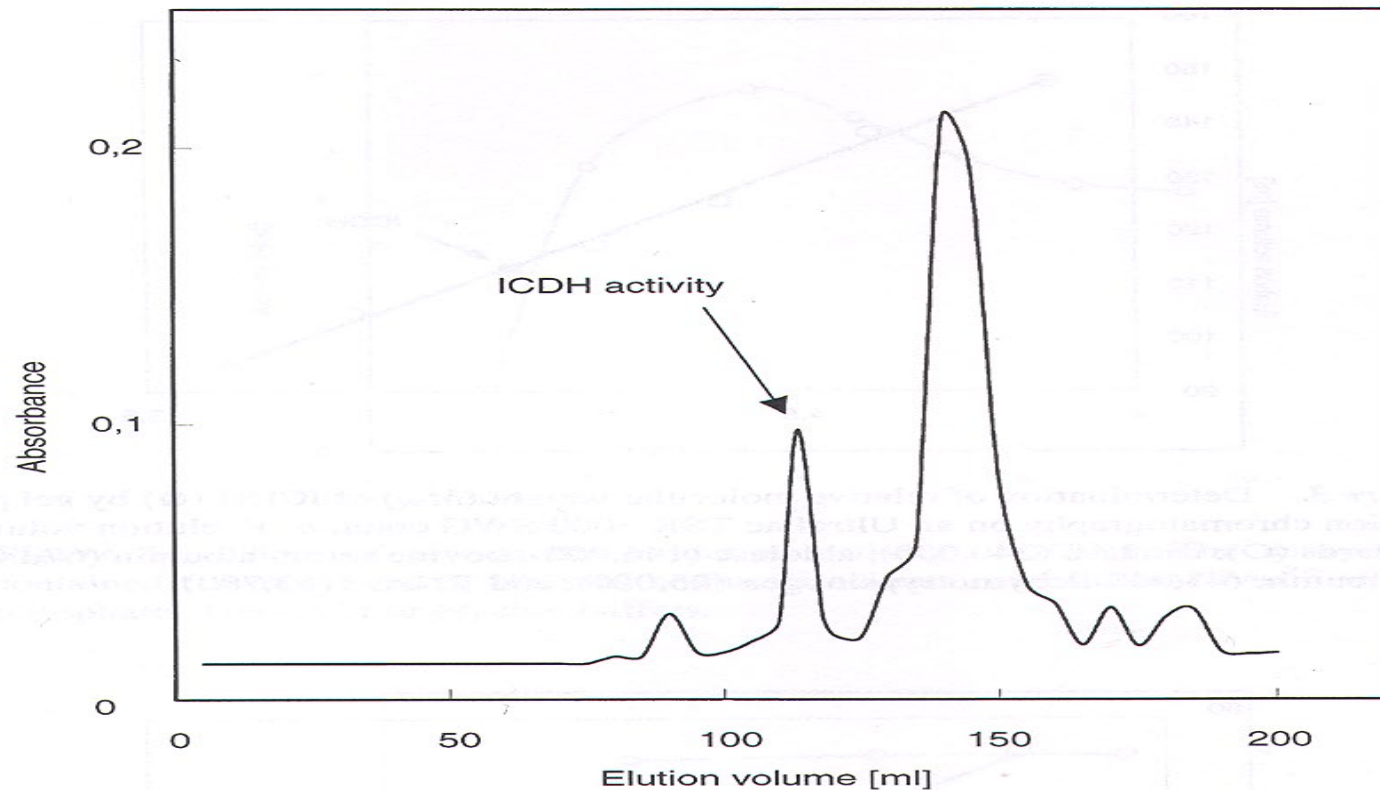

Figure 3

Chromatography of partially purified DAO on TSK 3000 SWG column. Buffer: 0.05 M potassium phosphate (pH 6.5) with 0.15 M sodium chloride; flow rate 5 ml/min. The symbols are as in Fig. 1. DAO activity is indicated by an arrow. Approximately 100 mg of protein were applied to the column.

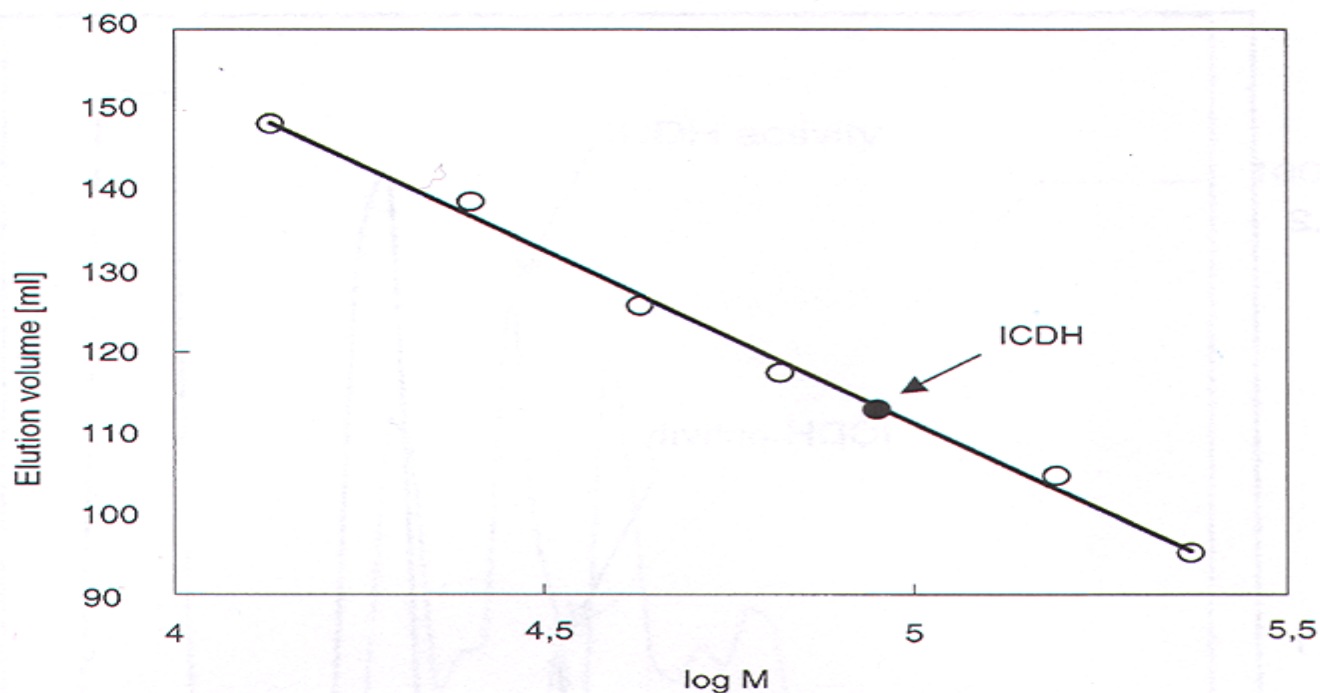

GELOVÁ PERMEAČNÍ CHROMATOGRRAFIE STANOVENÍ MW

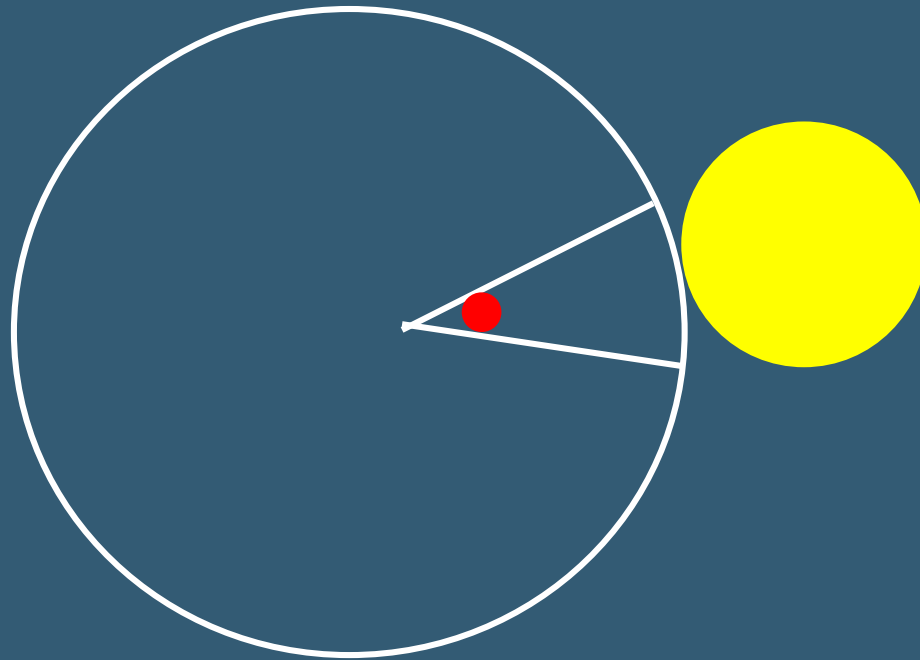
Figure 2. Chromatography of partially purified ICDH (after ammonium sulphate fractionation and ion exchange chromatography) on an UltraPac TSK G3000 SWG column. Buffer—20 mM sodium phosphate, pH 6.8; flow-rate 5 mL/min. (V_e) elution volume; (—) A_{280} ; (---) ICDH activity. Approximately 10 mg of protein was loaded onto the column.

GELOVÁ PERMEAČNÍ CHROMATOGRRAFIE STANOVENÍ MW

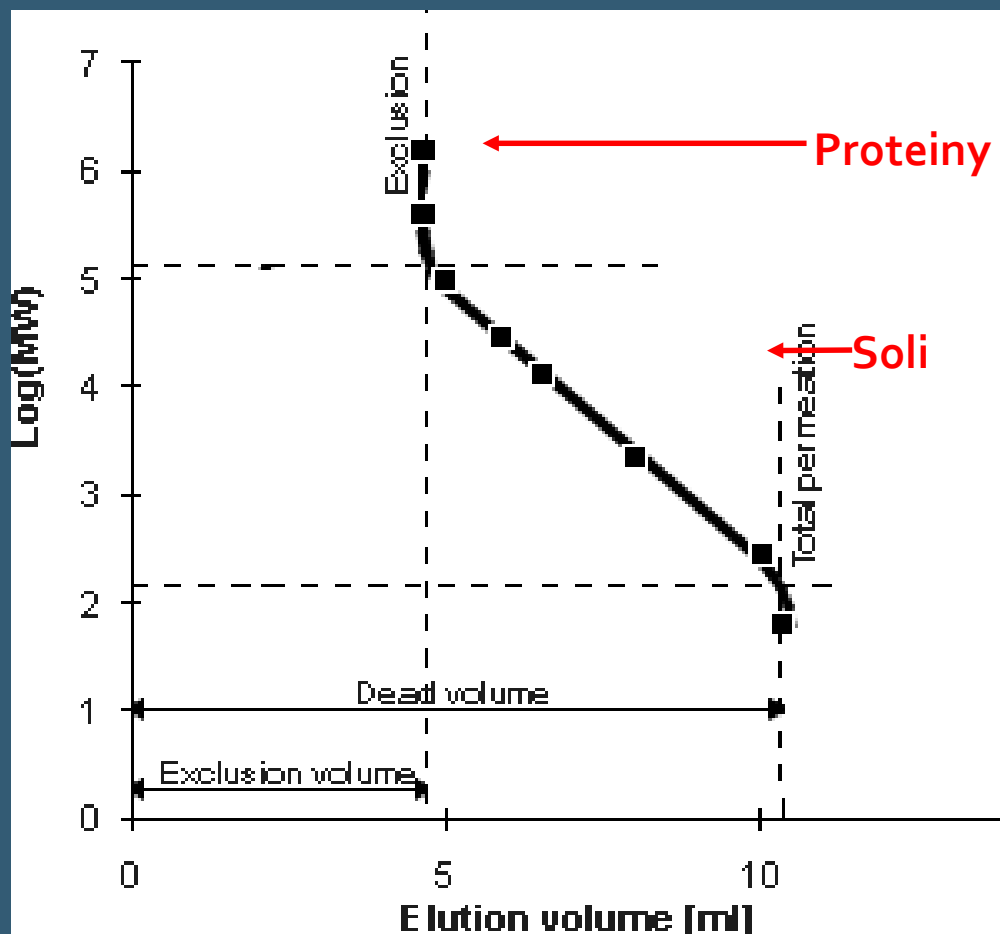

Figure 3. Determination of relative molecular weight (M_w) of ICDH (●) by gel permeation chromatography on an UltroPac TSK 3000 SWG column. V_e elution volume; standards (O): catalase (240,000), aldolase (146,000), bovine serum albumin (67,000), ovalbumin (43,000), chymotrypsinogen (25,000), and RNase (13,700).

GELOVÁ PERMEAČNÍ CHROMATOGRRAFIE ODSOLENÍ (VÝMĚNA PUFRŮ)

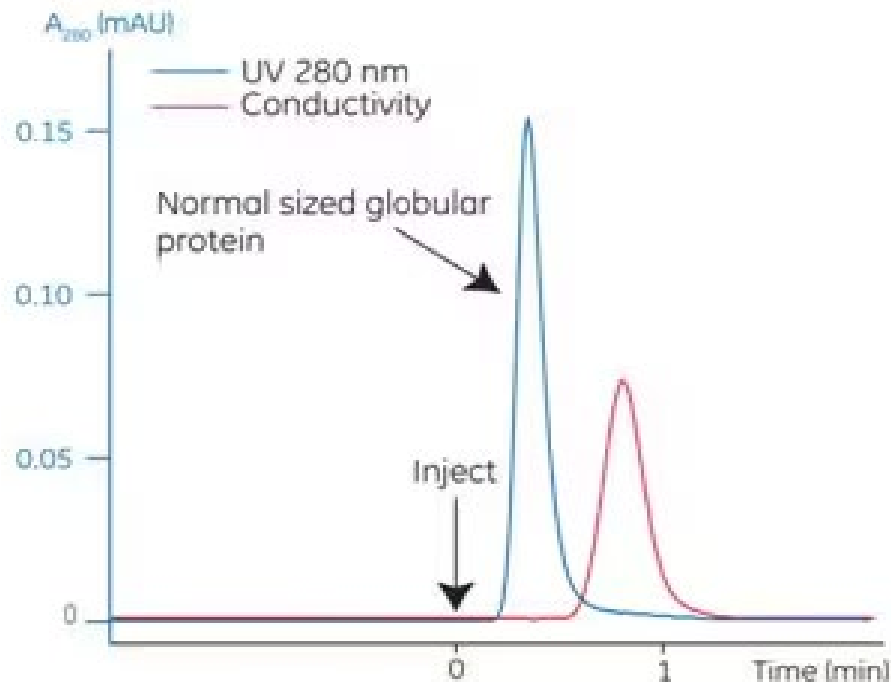

GELOVÁ PERMEAČNÍ CHROMATOGRRAFIE ODSOLENÍ (VÝMĚNA PUFRŮ)

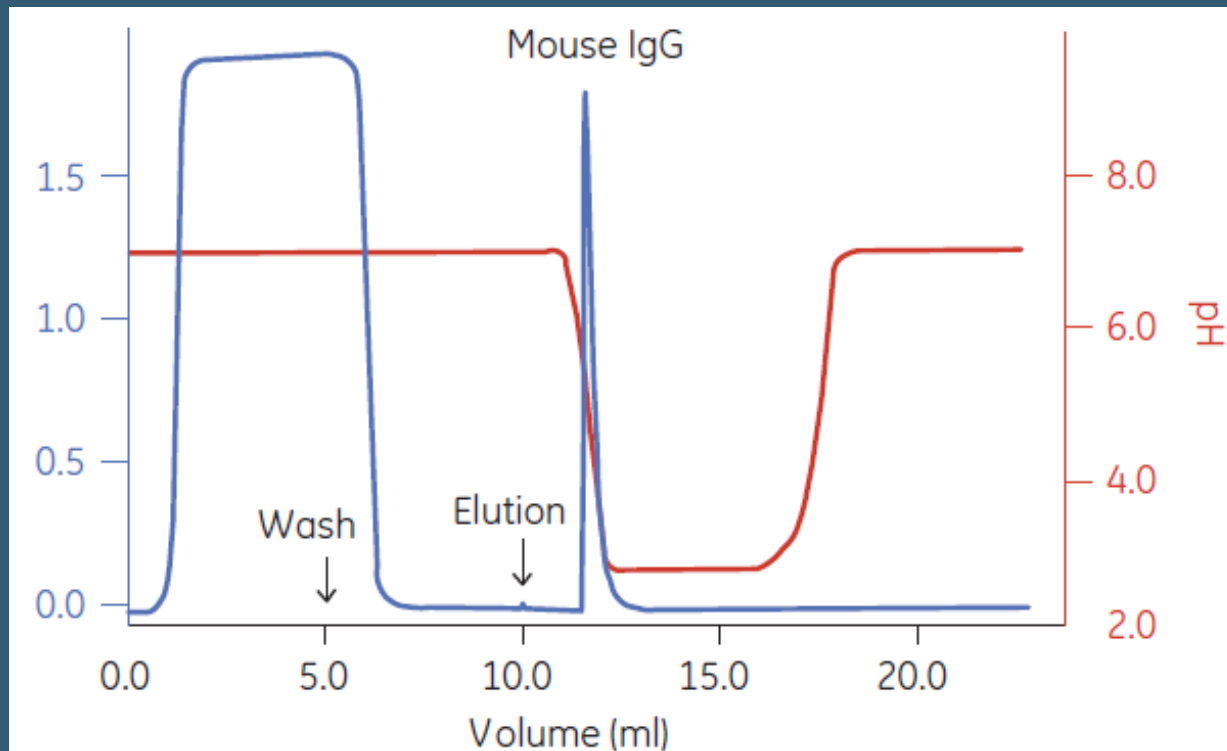

GELOVÁ PERMEAČNÍ CHROMATOGRRAFIE ODSOLENÍ

Column: HiTrap Desalting
Sample: Normal sized globular protein in 20 mM sodium phosphate, 500 mM sodium chloride, 500 mM imidazole, pH 7.4
Buffer port (A1): 20 mM sodium phosphate, 150 mM sodium chloride, pH 7.0

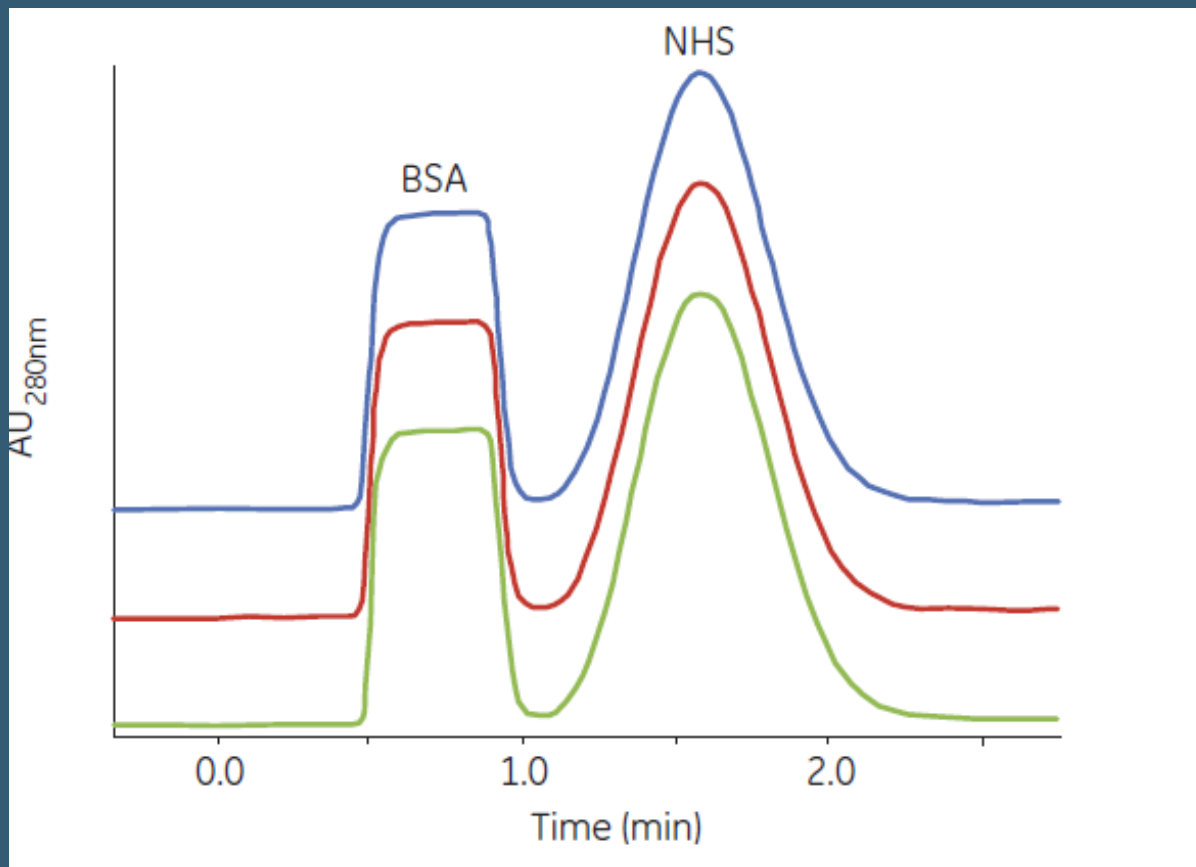

GELOVÁ PERMEAČNÍ CHROMATOGRRAFIE VÝMĚNA PUFRŮ

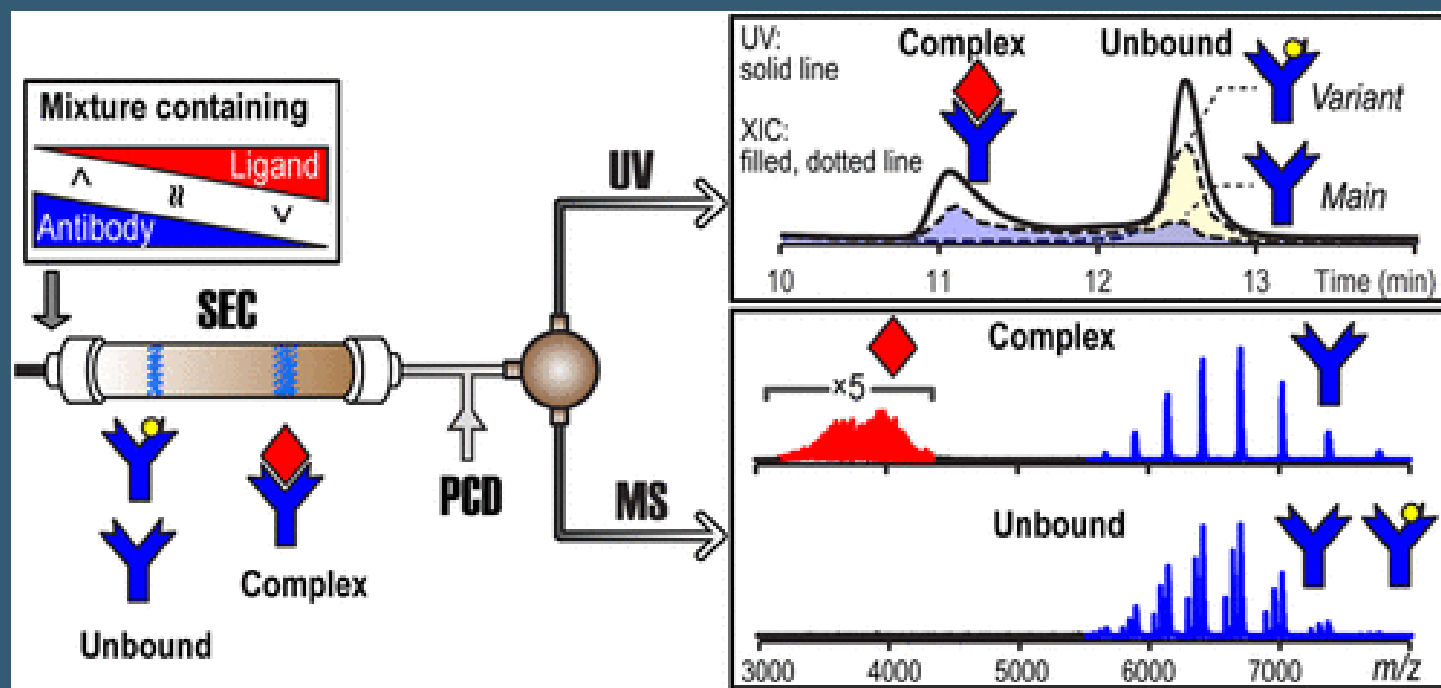

GELOVÁ PERMEAČNÍ CHROMATOGRRAFIE

„ODSOLENÍ“

GELOVÁ PERMEAČNÍ CHROMATOGRAFIE STUDIUM AFINITNÍCH INTERAKCÍ

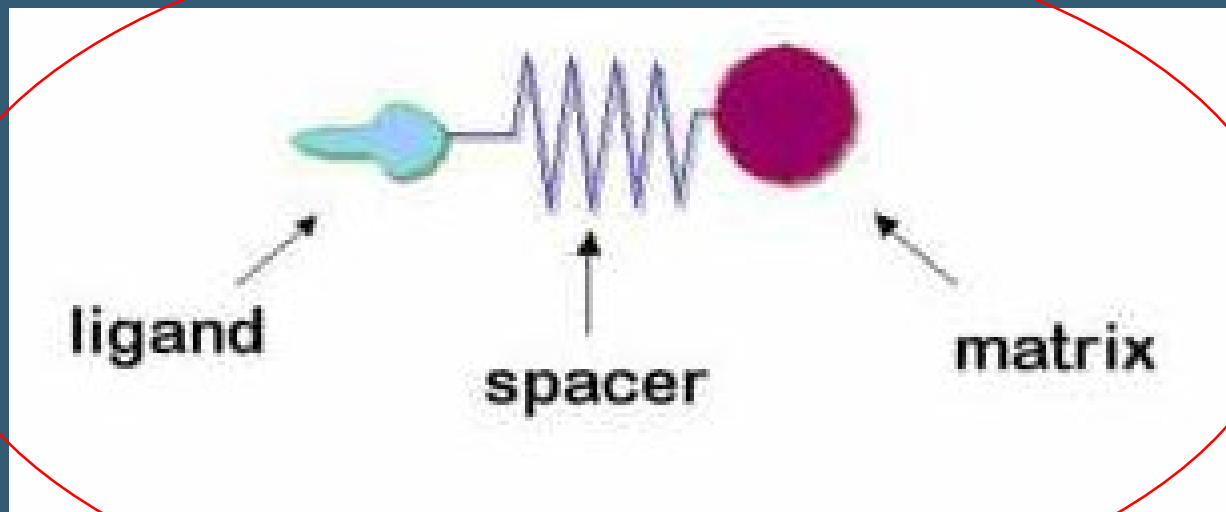

GELOVÁ PERMEAČNÍ CHROMATOGRRAFIE KOLONY

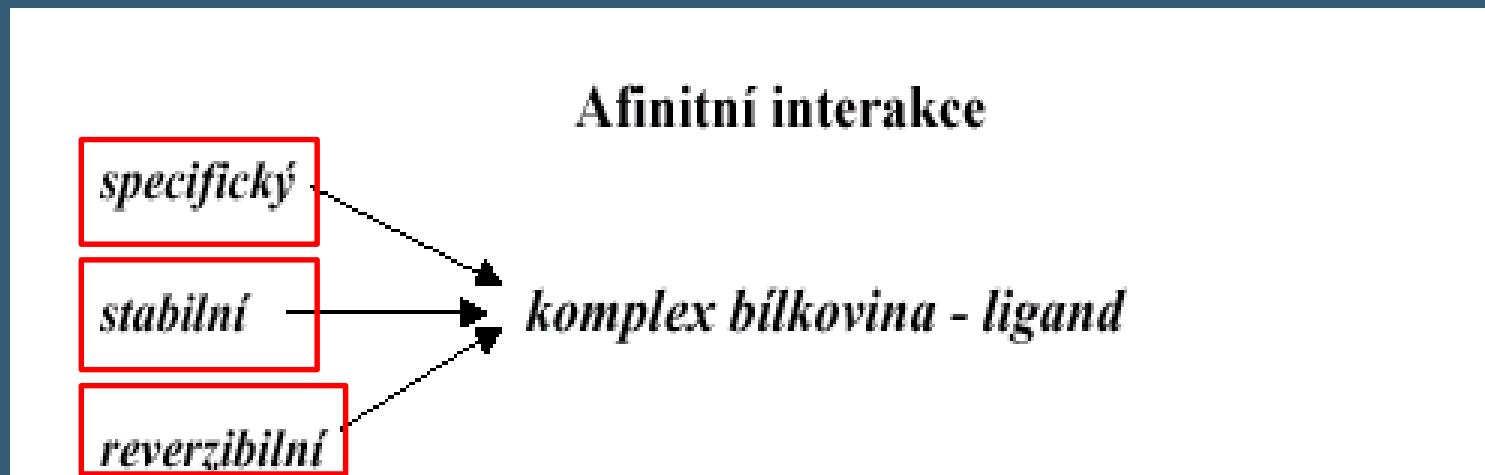

AFINITNÍ CHROMATOGRRAFIE

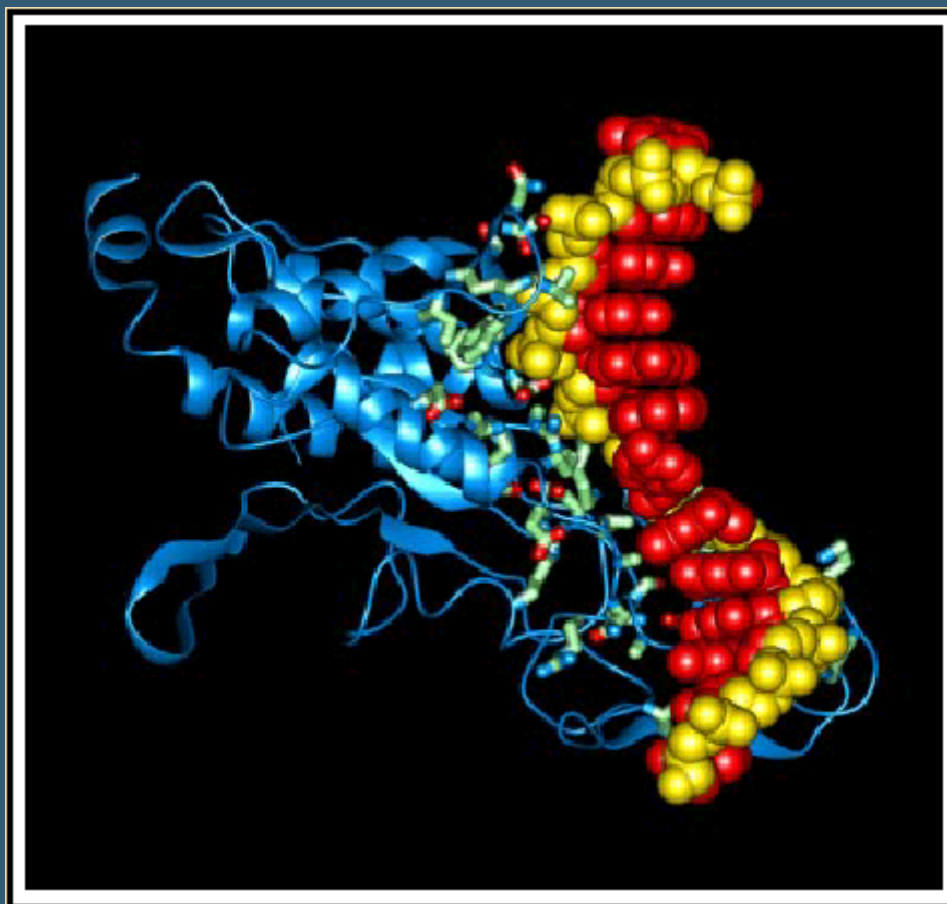
Afinant

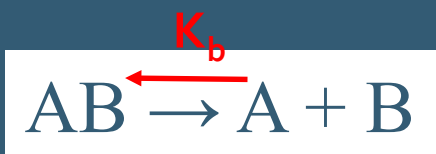
AFINITNÍ INTERAKCE

INTERAKCE MEZI DNA A ENDONUUKLEASOU

AFINITNÍ PÁRY

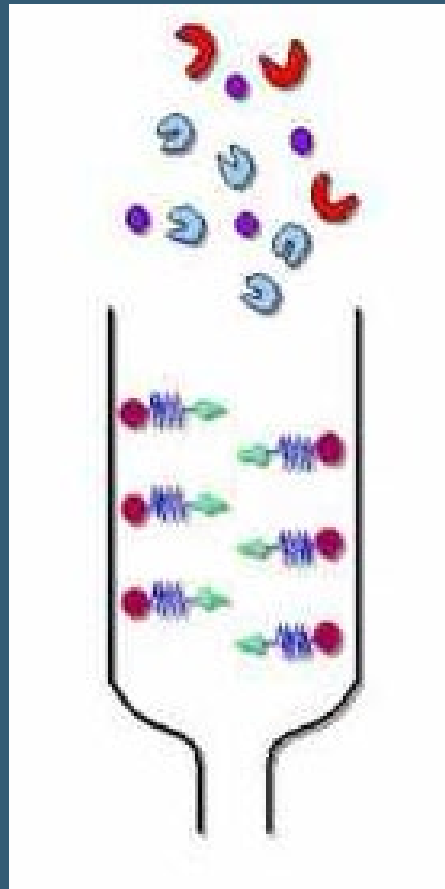

$$K_D = \frac{[A][B]}{[AB]}$$

Ligand	Bílkovina	K_D (M)
antigen	polyklonální protilátka	$10^{-8} - 10^{-6}$
antigen	monoklonální protilátka	$10^{-12} - 10^{-8}$
biotin	avidin	10^{-15}
sacharid	lektin	$10^{-6} - 10^{-3}$
hormon, toxin	vazebný protein	$10^{-9} - 10^{-12}$
substrát	enzym	$10^{-7} - 10^{-3}$
inhibitor	enzym	$10^{-14} - 10^{-6}$

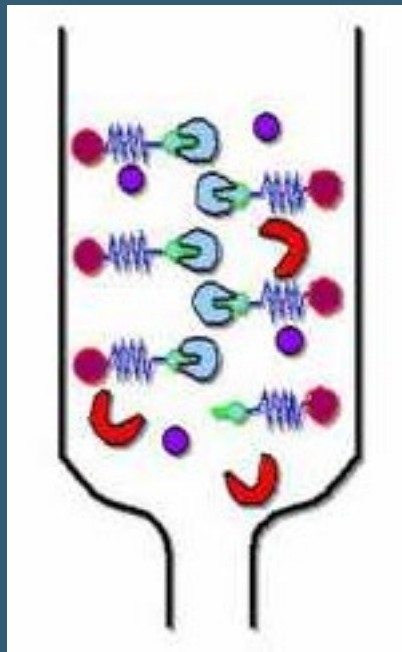
AFINITNÍ CHROMATOGRRAFIE

NANESENÍ VZORKU

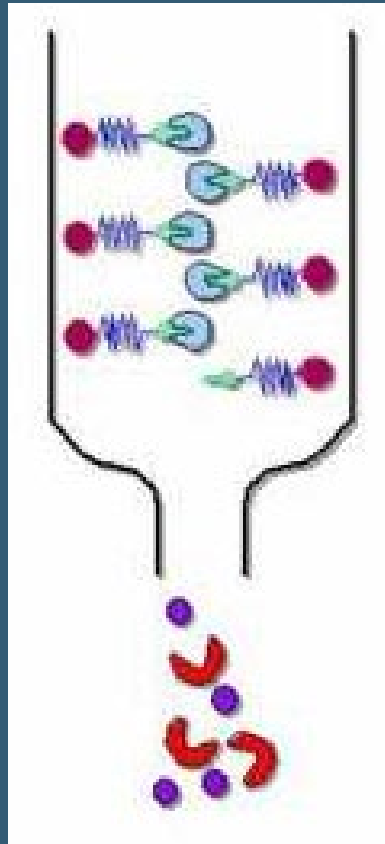
AFINITNÍ CHROMATOGRRAFIE

VZNIK INTERAKCE

AFINITNÍ CHROMATOGRRAFIE

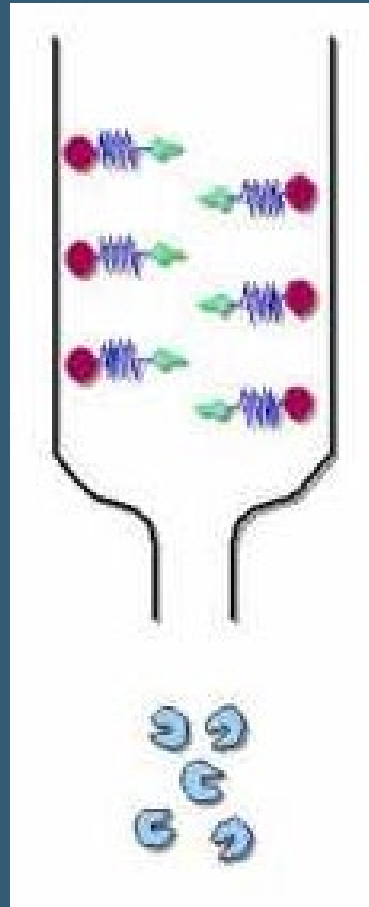
VYMYTÍ BALASTŮ

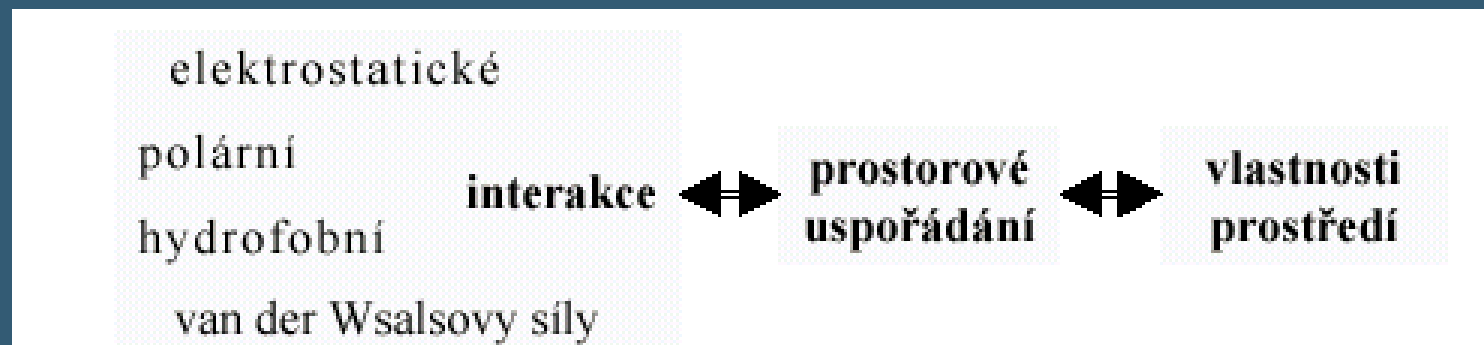

AFINITNÍ CHROMATOGRRAFIE

ELUCE

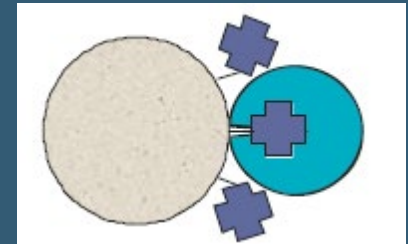
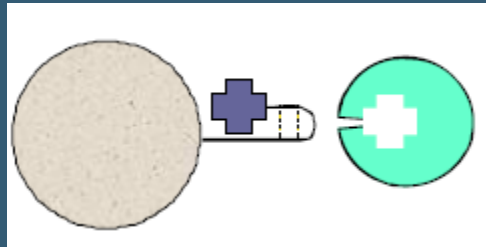
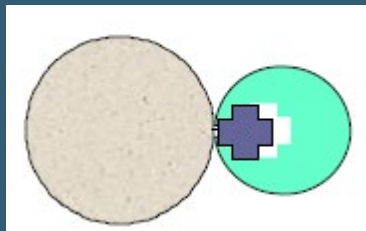
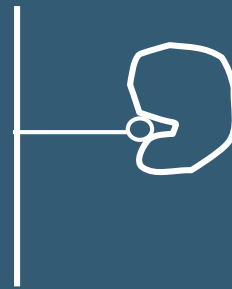

AFINITNÍ INTERAKCE

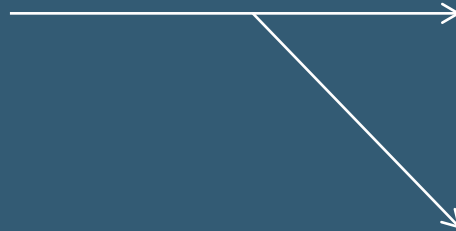
PŘEDPOKLADY PRO VZNIK KOMPLEXU

- Sterické – použití raménka (spacer)

PŘEDPOKLADY PRO VZNIK KOMPLEXU

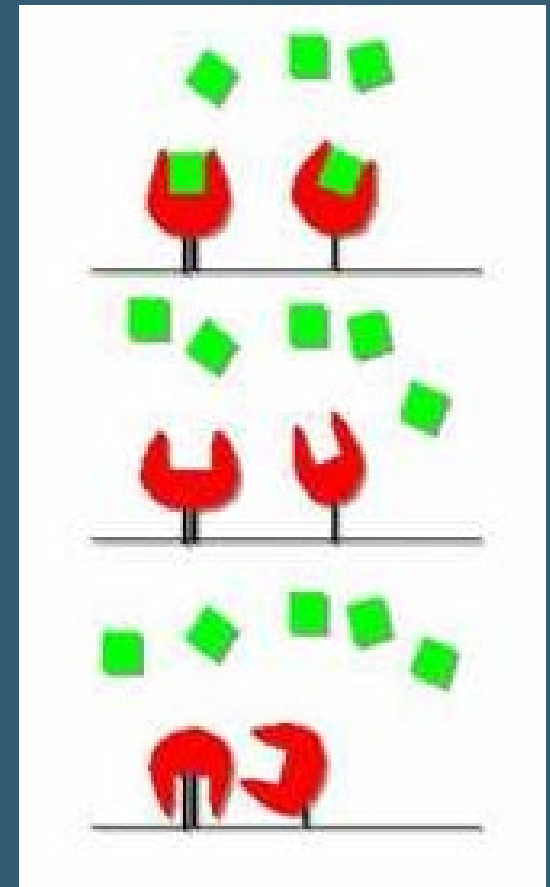
• Konformační

• Vazebné

• Optimální pH, iontová síla

STACIONÁRNÍ FÁZE

- velké póry umožňující průnik velkých molekul
- co nejnižší nespecifické adsorpce

nejčastěji agarosa (Sepharosa)

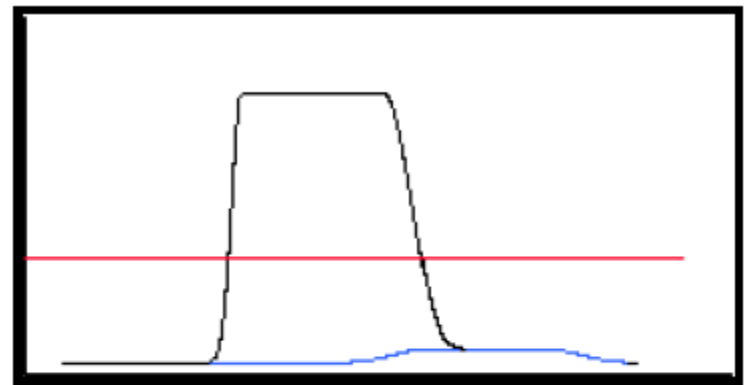
ligand kovalentně navázaný přes –OH skupinu

cukerné jednotky nosiče

PROVEDENÍ

Nanesení vzorku – nízká iontová síla

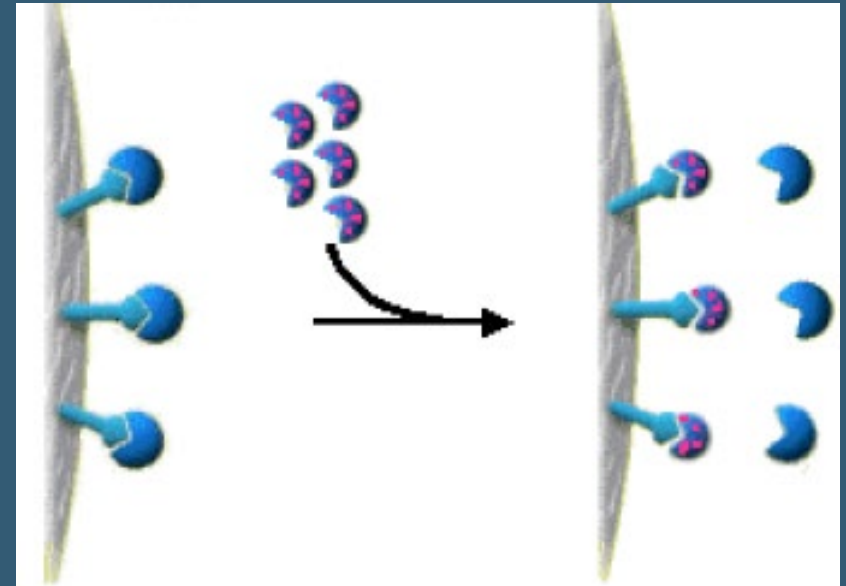
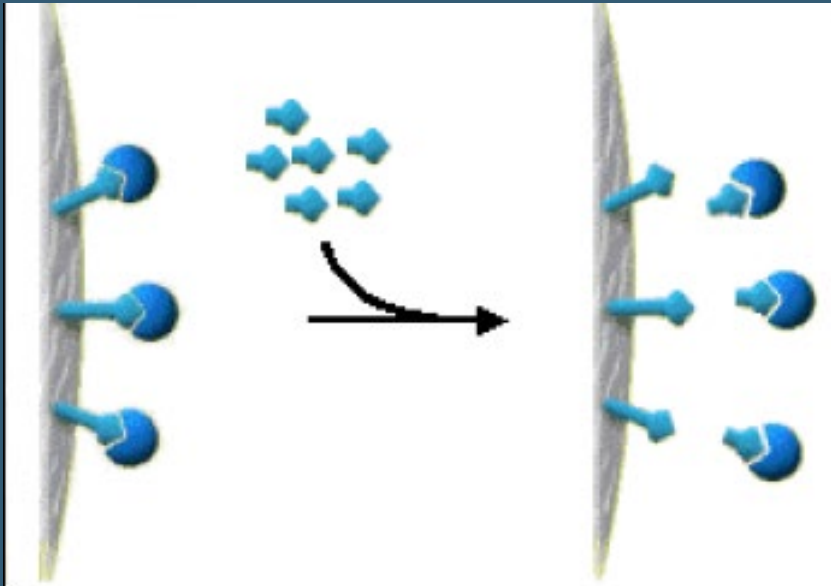
$K_D > 10^{-4}$ ~ slabá interakce

$K_D < 10^{-6}$ ~ silná interakce → obtížná eluce

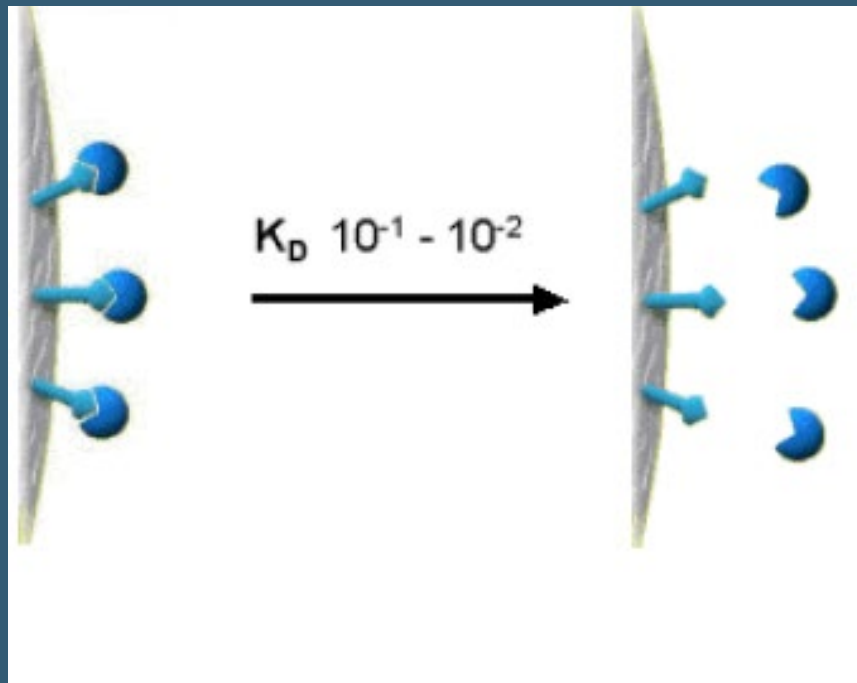
ELUCE

- Eluce – selektivní - volným ligandem nebo kompetičním činidlem

ELUCE

- Eluce – neselektivní - změna pH,
iontové síly,
polarity

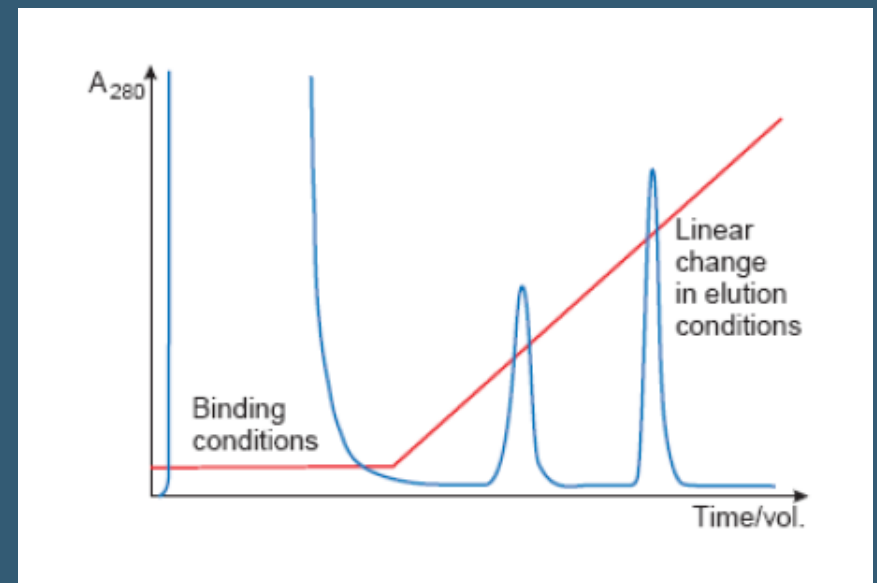
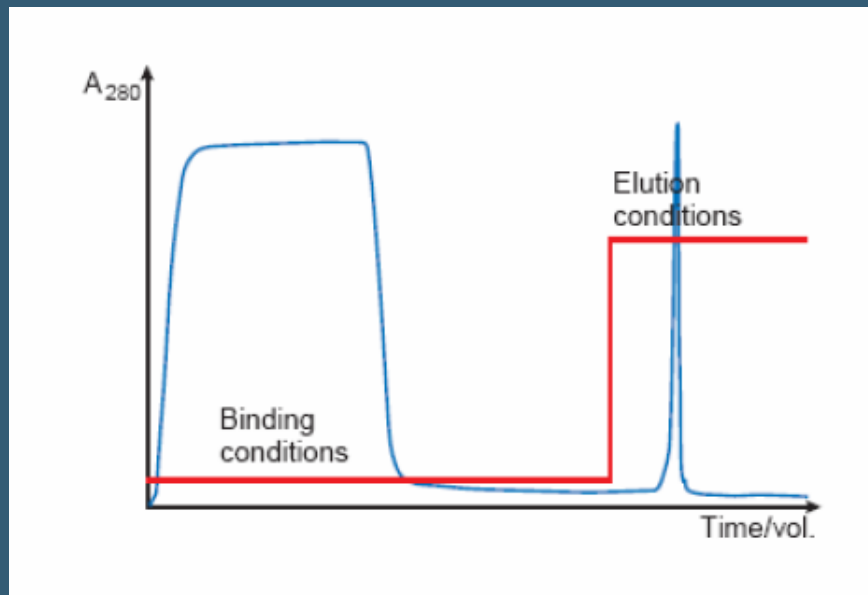

ELUCE

pulsní

x

gradientová

LIGANDY

Monospecifické

- váží pouze jedinou biomakromolekulu
- **nutné si připravovat individuálně**

Skupinově specifické

- váží biomakromolekuly s podobnými vlastnostmi
- **komerčně dostupné**

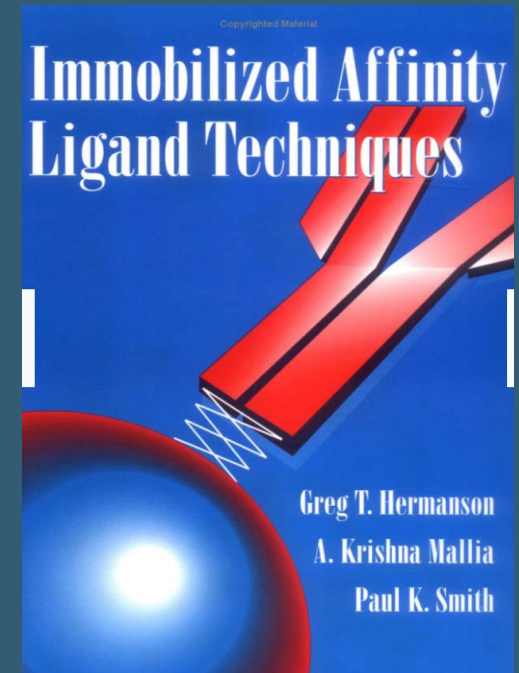
IMOBILIZACE LIGANDŮ

N-hydroxysukcinimid
(NHS) $-NH_2$

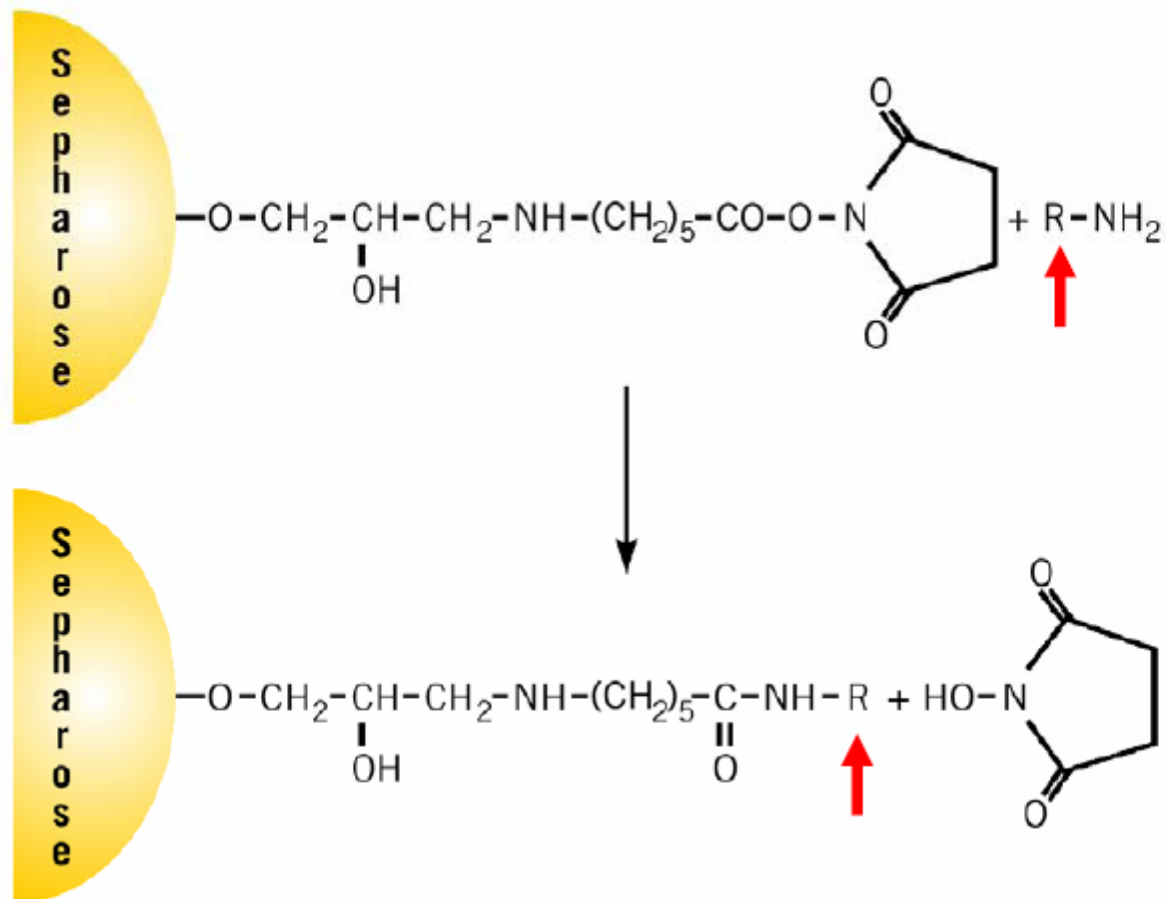
CNBr $-NH_2$

Karbodiimid $-NH_2, -COOH$

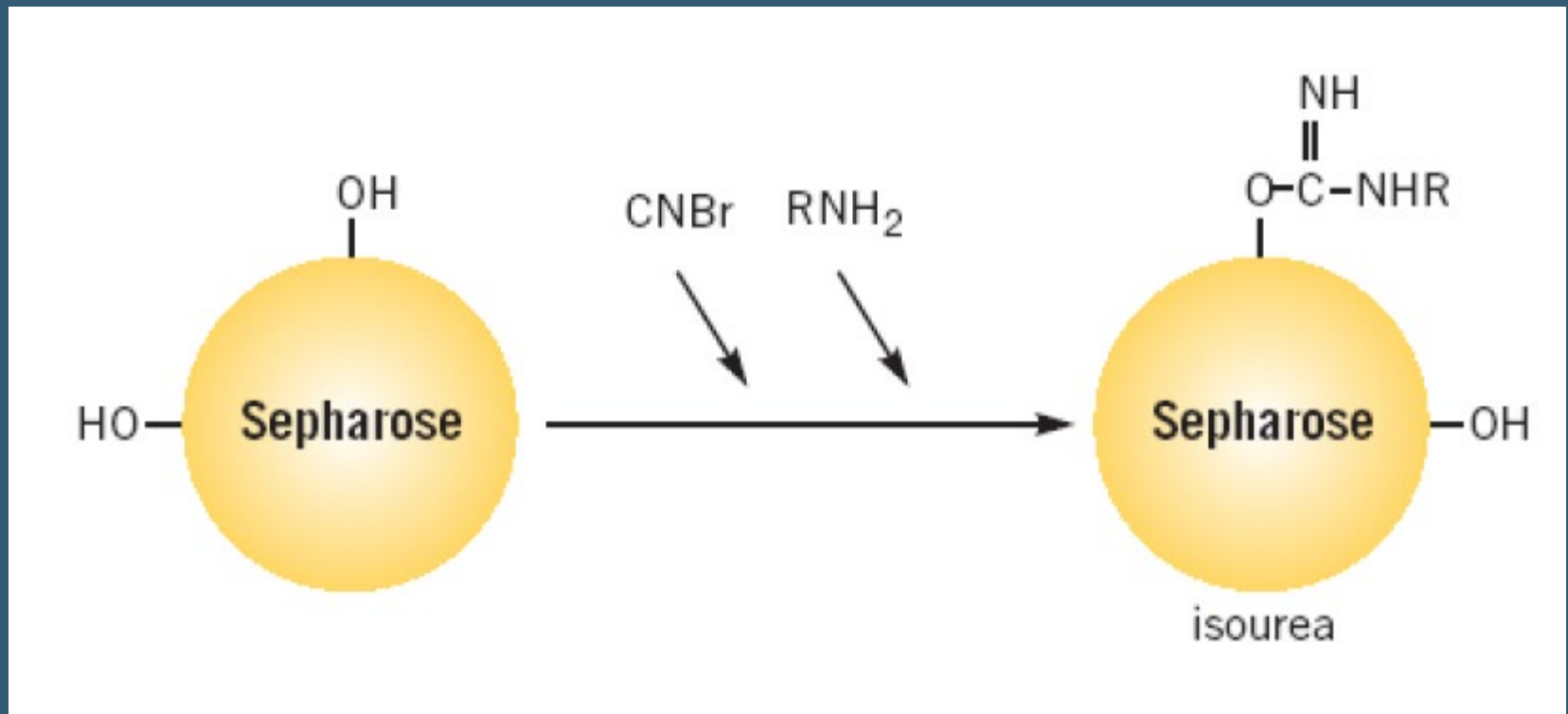
Epoxid $-SH, -NH_2, -OH$

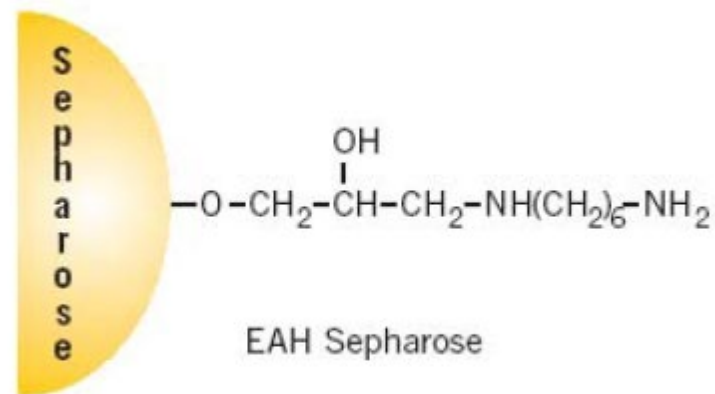
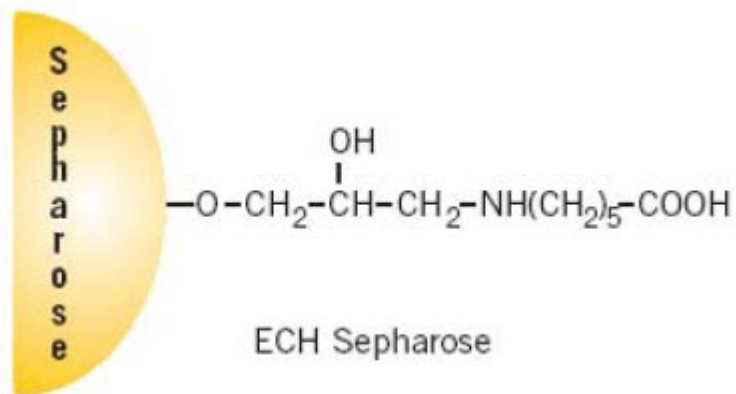
N-HYDROXYSUKCINIMID (NHS-SEPHAROSA)

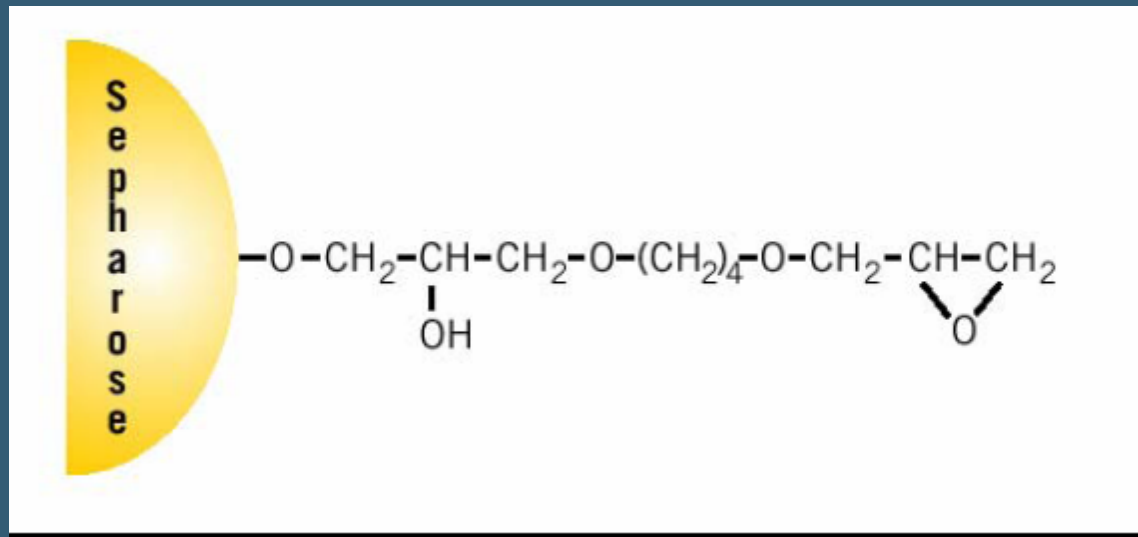
CNBR (CNBR AKTIVOVANÁ SEPHAROSA)

N, N'-DISUBSTITUOVANÝ KARBODIIMID

EPOXID (EPOXY-AKTIVOVANÁ SEPHAROSA 6B)

SKUPINOVĚ SPECIFICKÉ LIGANDY

skupinově specifický ligand	specifita
Protein A	Fc region IgG
Protein G	Fc region IgG
Lektiny	glukopyranosylové a mannopyranosylové skupiny
Cibacron Blue	široká skupina enzymů, NAD ⁺ dependentní enzymy, sérový albumin
Procion Red	NADP ⁺
Lysin	plasminogen, rRNA
Arginin	serinové proteasy
Benzamidin	serinové proteasy
Kalmodulin	proteiny regulované kalmodulinem
Heparin	kolagulační faktory, lipoproteiny, lipasy, hormony, steroidní receptory, nukleové kyseliny vázající enzymy
Streptavidin	Biotin a biotinylované látky
Oligo (dT, dA, ...)	mRNA, nukleasy
Kovové ionty	proteiny a peptidy obsahující dostupný His

SKUPINOVĚ SPECIFICKÉ LIGANDY PROTEIN A A PROTEIN G

protein A – *Staphylococcus aureus*

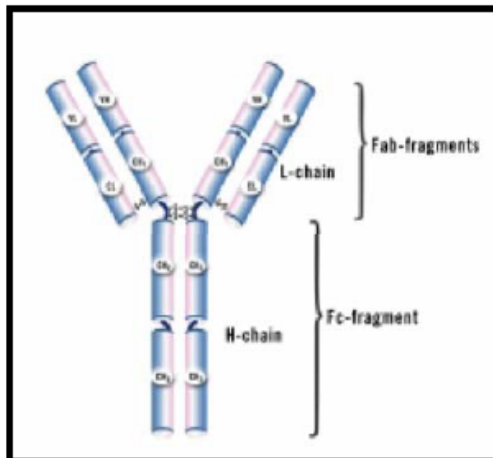
protein G – *Streptococcus*

purifikace:

monoklonální protilátky IgG

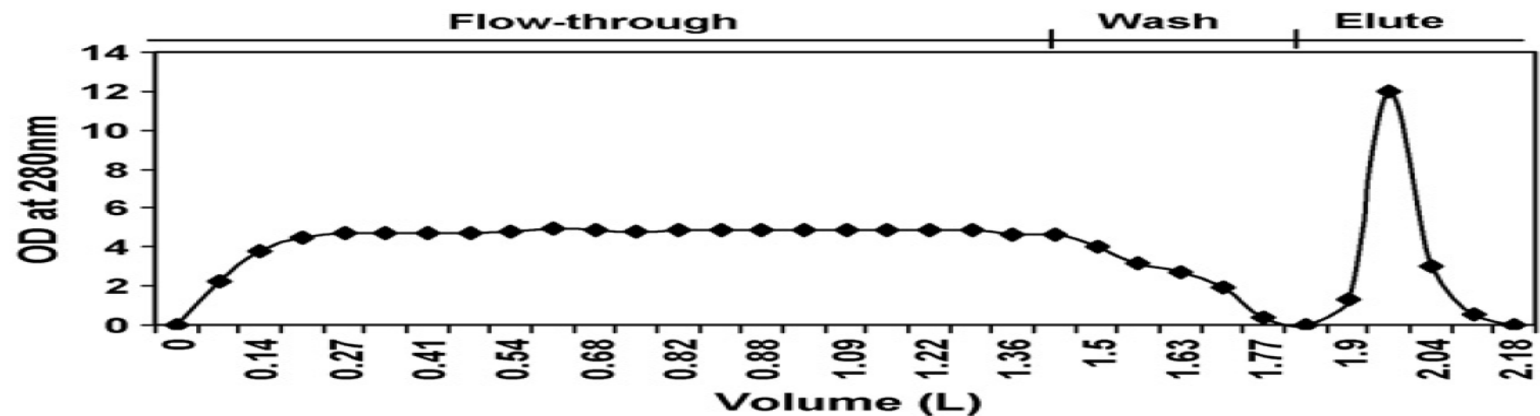
polyklonální protilátky IgG

imunokomplexy

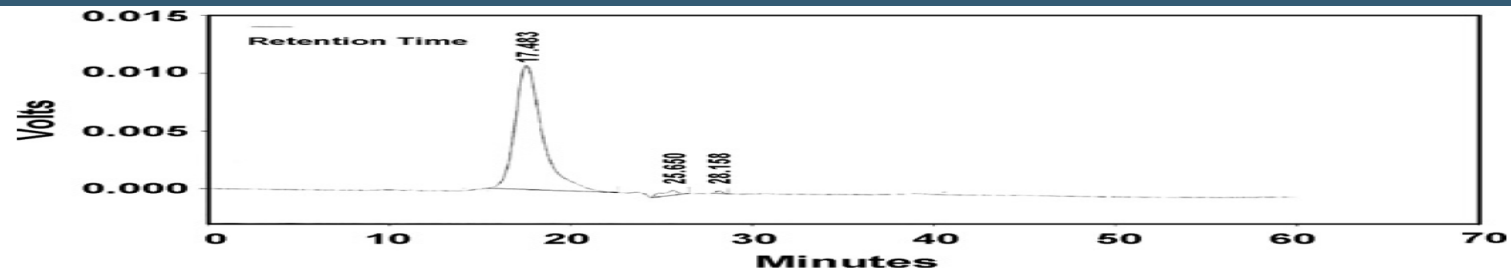

Species	Subclass	Protein A binding	Protein G binding
Human	IgA	variable	-
	IgD	-	-
	IgE	-	-
	IgG ₁	++++	++++
	IgG ₂	++++	++++
	IgG ₃	-	++++
Chicken	IgG ₄	++++	++++
	IgM ^A	variable	-
	IgY	-	-
Avian egg yolk	IgY ^B	-	-
Cow		++	++++
Dog		++	+
Goat		-	++
Guinea pig	IgG ₁	++++	++
	IgG ₂	++++	++
Hamster		+	++
Horse		++	++++
Koala		-	+
Llama		-	+
Monkey (rhesus)		++++	++++
Mouse	IgG ₁	+	++++
	IgG _{2a}	++++	++++
	IgG _{2b}	+++	+++
	IgG ₃	++	+++
	IgM ^A	variable	-
Pig		+++	+++
Rabbit	no distinction	++++	+++
Rat	IgG ₁	-	+
	IgG _{2a}	-	++++
	IgG _{2b}	-	++
	IgG ₃	+	++
Sheep		+/-	++

SKUPINOVĚ SPECIFICKÉ LIGANDY PROTEIN A A PROTEIN G

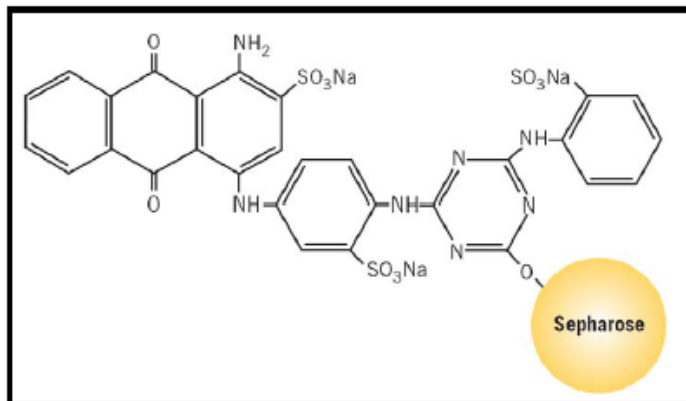
Fig. 3. Chromatogram of affinity chromatography using ProSep-vA Ultra. Antibody fragment $[F(ab)_2]$ did not bind to ProSep-vA Ultra (fraction 0–1.41) and majority of the contaminants $[Fc$ fragment] that bound to the affinity matrix eluted at pH 3.0 (fraction 1.84–2.181).

Fig. 5. HPLC analysis of purified $F(ab)_2$. Elution profile of $F(ab)_2$ as single homogeneous peak represents >99% purity of the product. Column: SEC, TSK Gel-3000 SWXL (TosoHass). Sample: 20 μ l of purified $F(ab)_2$; eluent: 20 mM phosphate buffer in 150 mM sodium chloride solution, pH 7.2. Detection at 280 nm; flow-rate: 1 ml min^{-1} .

SKUPINOVĚ SPECIFICKÉ LIGANDY „DYE LIGAND“

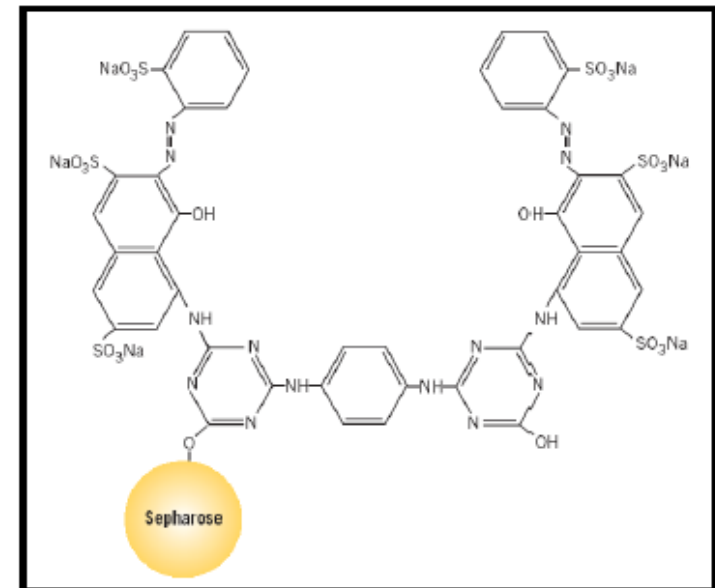
Cibacron™ Blue F3G-A
(Blue Sepharosa)

NAD⁺

Dependentní dehydrogenasy

Procion™ Red
(Red Sepharosa)

NADP⁺

Skupinově specifické ligandy

Cibacron Blue F₄G-A

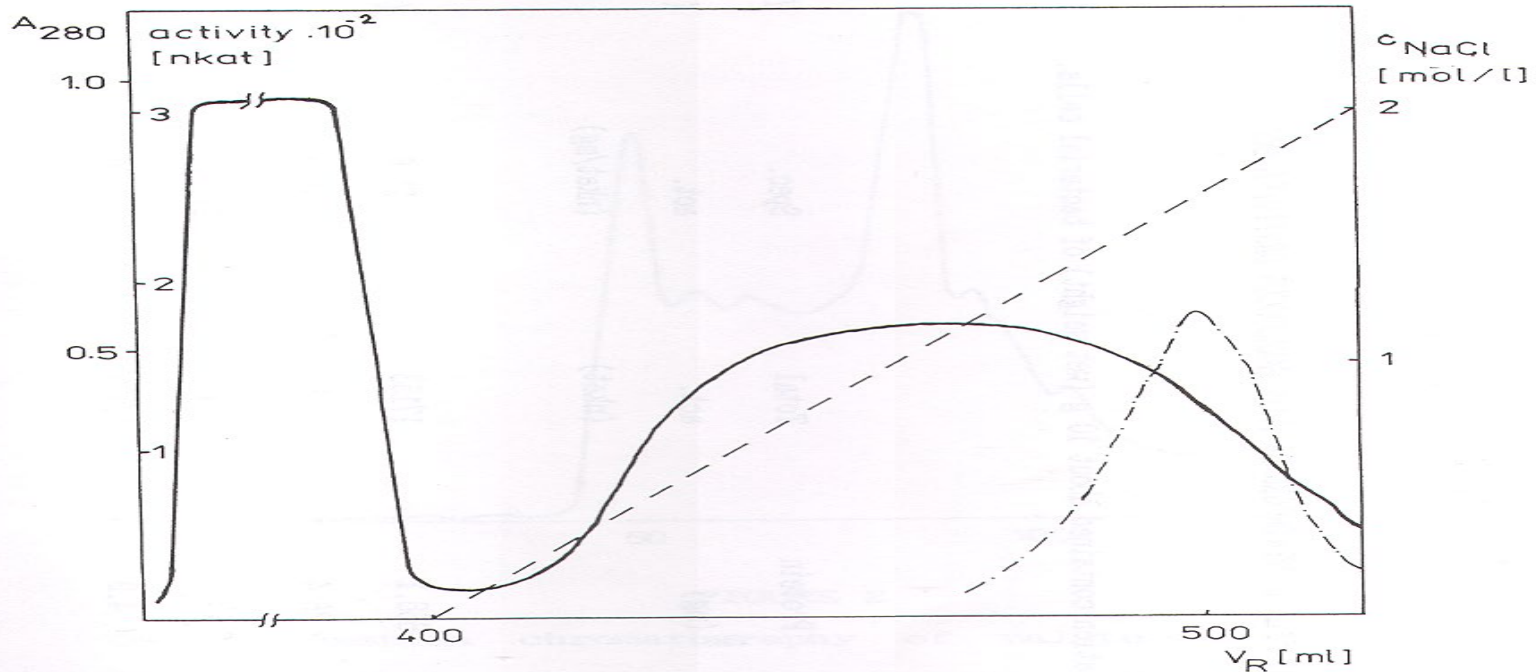

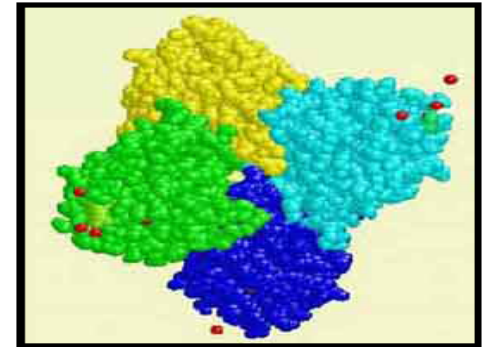
FIGURE 1

Affinity chromatography of malate dehydrogenase from *P. denitrificans* on Matrex Gel Blue A (step 2). V_e , elution volume; —, absorbance at 280 nm (A_{280}); -·-, enzyme activity; ----, NaCl gradient (buffer A, 0.02 mol/l sodium phosphate (pH 8.0); buffer B, the same as buffer A but with 1.8 mol/l NaCl and 5% ethylene glycol); flow rate, approx. 0.7 ml/min.

SKUPINOVĚ SPECIFICKÉ LIGANDY LEKTINY

Konkavalin A

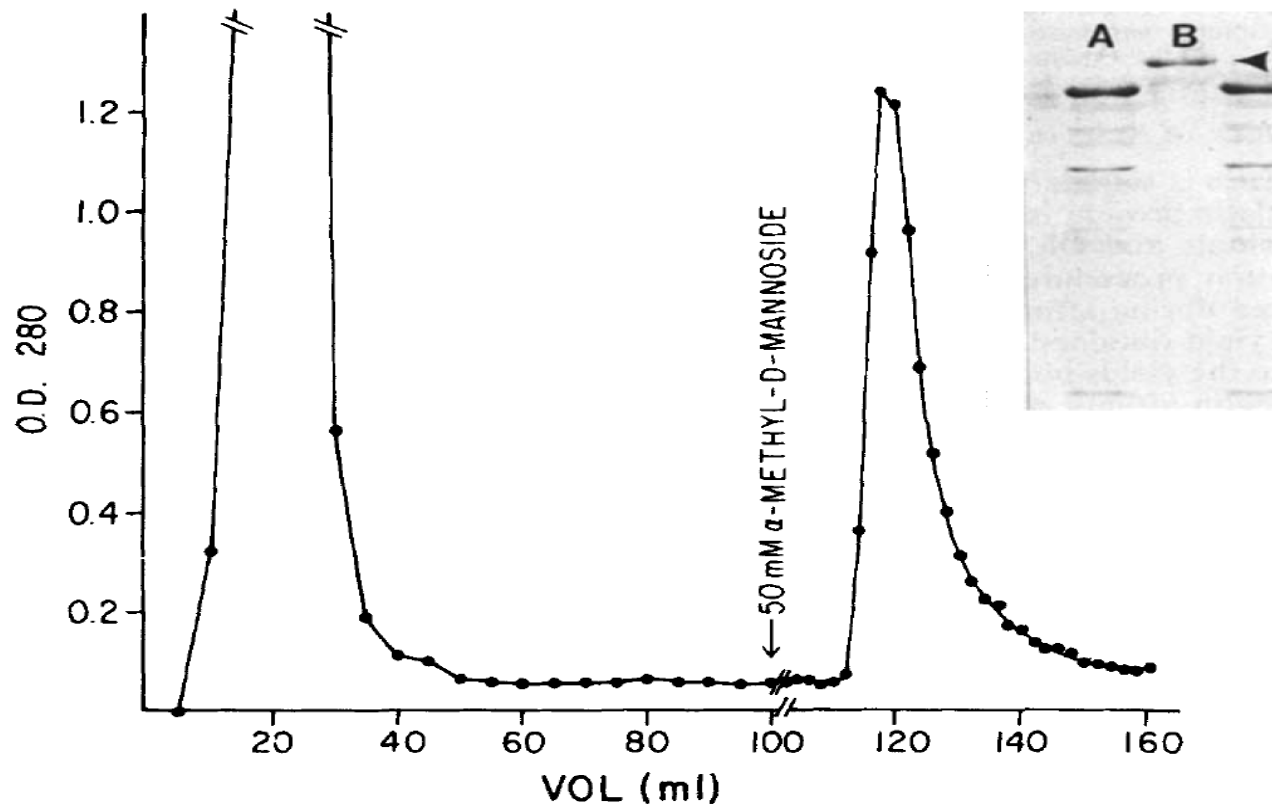
- lektin z *Canavalia ensiformis* (jack bean)
- tetramerní metalloprotein
- větvené mannosidy, cukry s terminální mannosou nebo glukosou ($\alpha\text{Man} > \alpha\text{Glc} > \text{GlcNAc}$)
  - purifikace glycoproteinů, polysacharidů a glykolipidů
  - detekce změn ve složení látek obsahujících cukry
  - izolace povrchových buněčných glykoproteinů

„Lentil“ lektin

- lektin z *Lens culinaris* (čočka)
- větvené mannosidy obsahující fukosu $\alpha-1,6$ vázanou na N-acetylglukosamin ($\alpha\text{Man} > \alpha\text{Glc} > \text{GlcNAc}$)
- membránové glykoproteiny, povrchové buněčné antigeny, virální glykoproteiny

SKUPINOVĚ SPECIFICKÉ LIGANDY CON A

FIG. 2. Step-elution profile of sciatic nerve protein from concanavalin A-agarose. Sciatic nerve protein was applied to a 0.9×20 cm column of concanavalin A-agarose and eluted with Con A buffer at a flow rate of 10 ml/h. When the A_{280} of the effluent fell below 0.05, bound glycoproteins were desorbed with 50 mM- α -methylmannoside in Con A buffer. (*Inset*) Lane A: SDS electrophoretic profile of proteins eluted in the wash peak (21 μ g protein); lane B: SDS electrophoretic profile of glycoproteins eluted by 50 mM- α -methylmannoside (12 μ g protein). Arrowhead marks position of the sciatin band. Note the absence of this band in the wash peak (lane A).

SKUPINOVĚ SPECIFICKÉ LIGANDY CON A

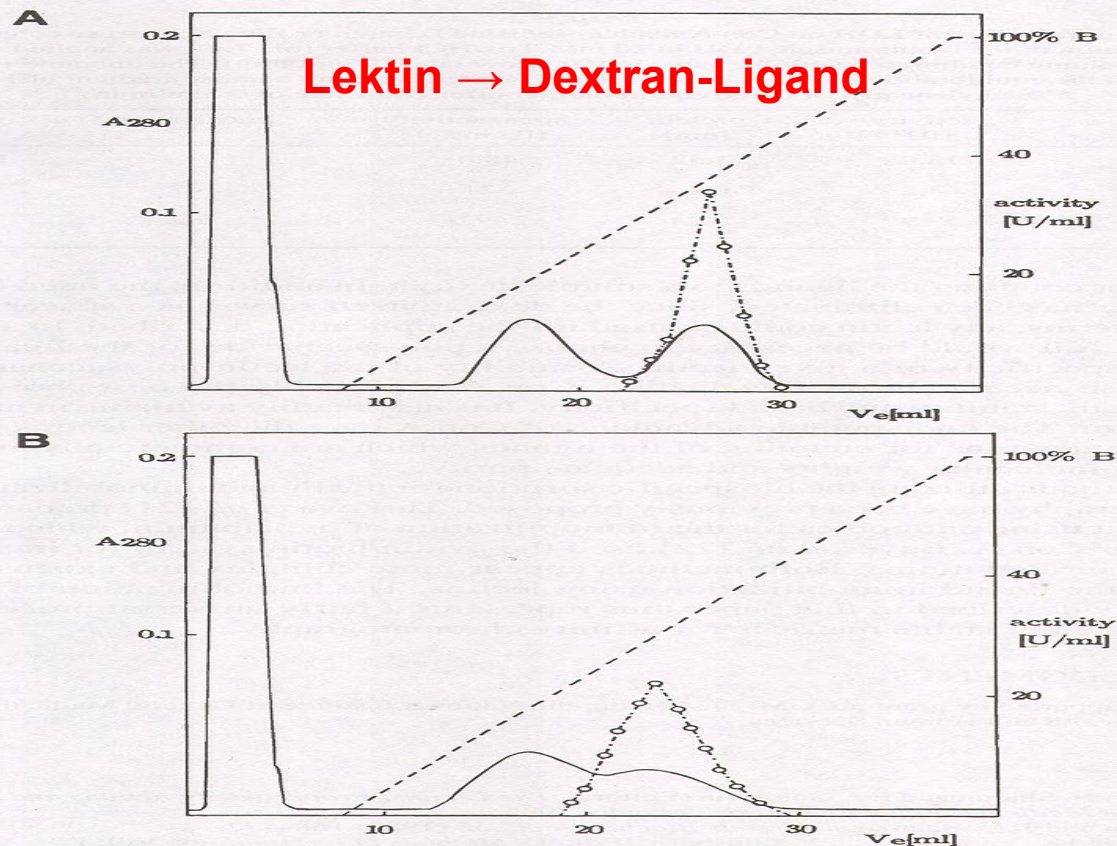
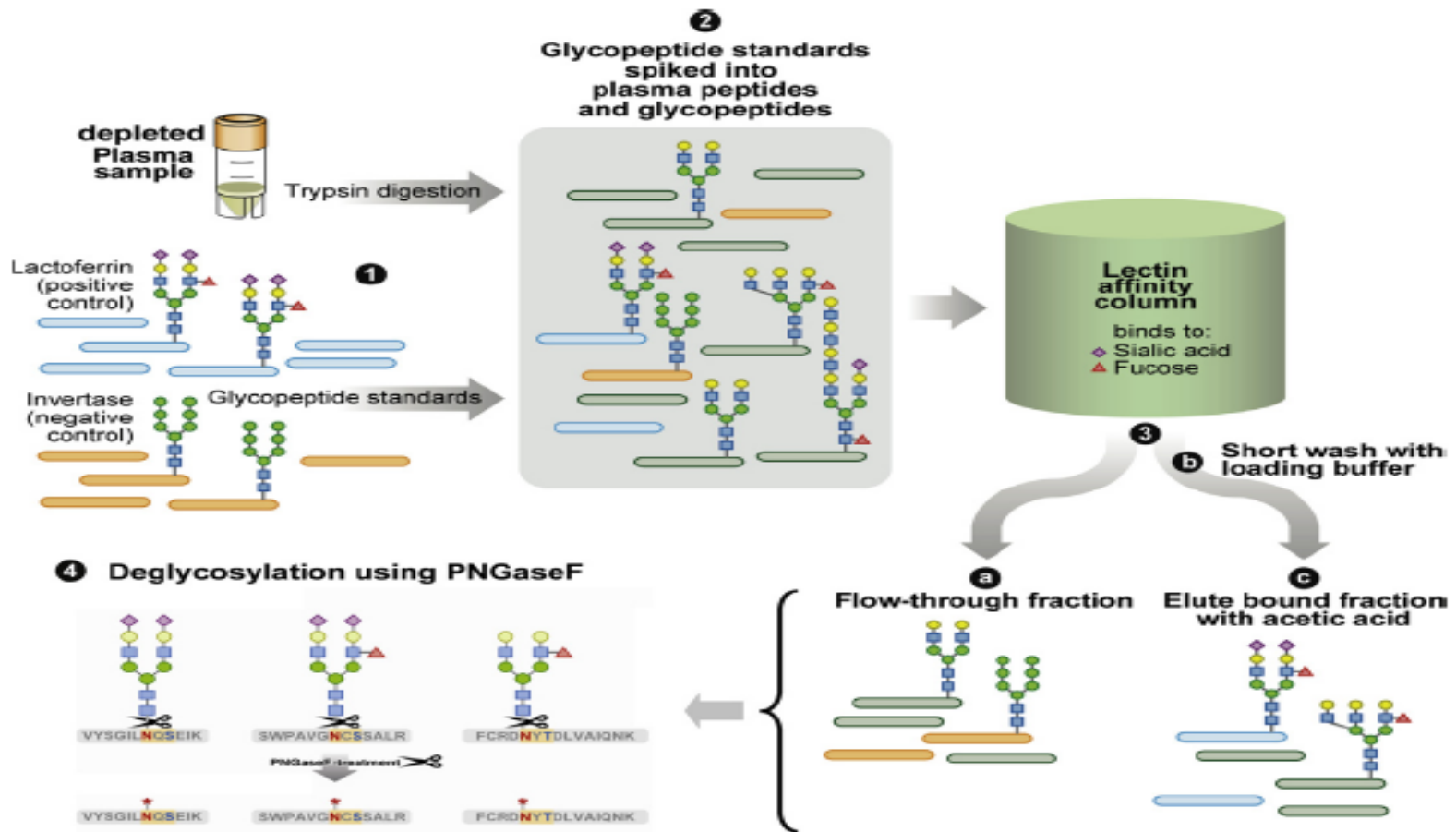

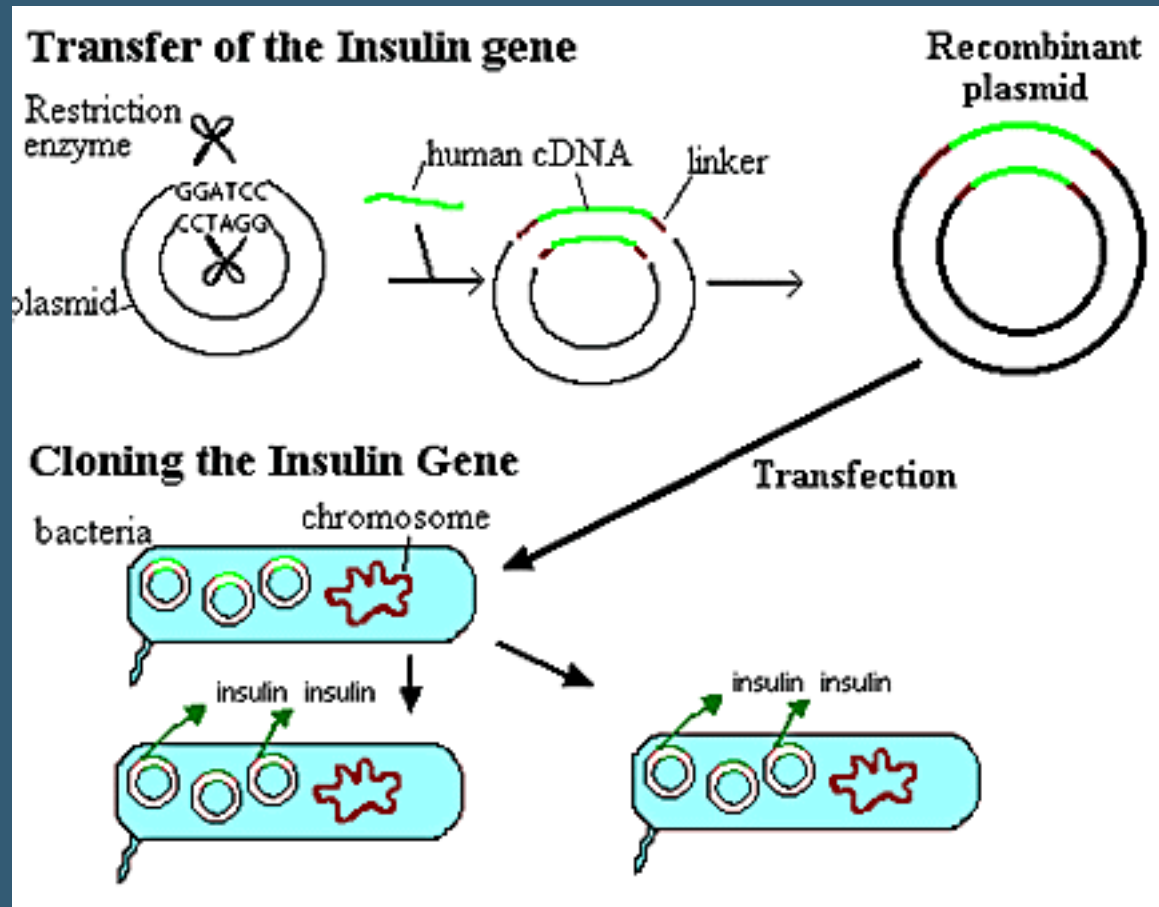
FIGURE 1 Partial purification of the crude preparation of the rabbit muscle LDH on Con A Sepharose/Blue Dextran (Figure 1.A) or Blue Sepharose (Figure 1.B) columns. Approximately 1.5 mg of protein were applied on the column. Buffers: A = 20 mM Tris HCl (pH 7.4) B = 20 mM Tris HCl (pH 7.4) with 1 M NaCl and 5% ethylene glycol flow rate - 0.05 ml/min during the loading of sample 0.5 ml/min during the elution V_e - elution volume; ----- absorbance at 280 nm; ----- gradient B; --o-- activity of LDH.

SKUPINOVĚ SPECIFICKÉ LIGANDY LEKTINY

GENETICKÉ INŽENÝRSTVÍ

EXPRESNÍ SYSTÉMU

- Prokaryota (*E.coli*)

- + snadná kultivace

- + vysoký výtěžek

- + levný

- neumí pracovat s introny

- neumí postranlační modifikace

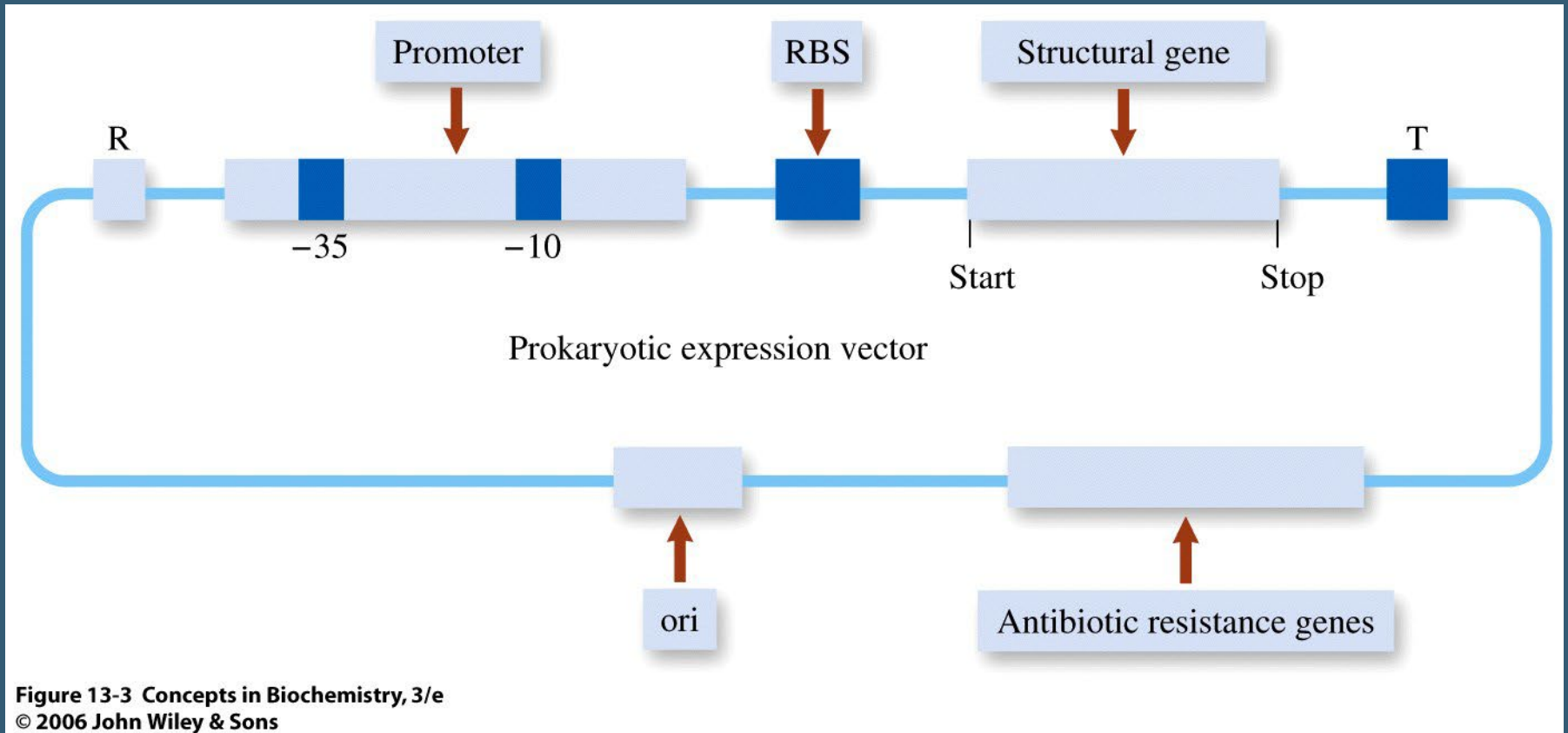
EXPRESNÍ SYSTÉMU

- Eukaryota (*kvasinky, savčí a rostlinné tkáňové kultury*)

- + umí pracovat s introny

- + umí postranslační modifikace

- malý výtěžek

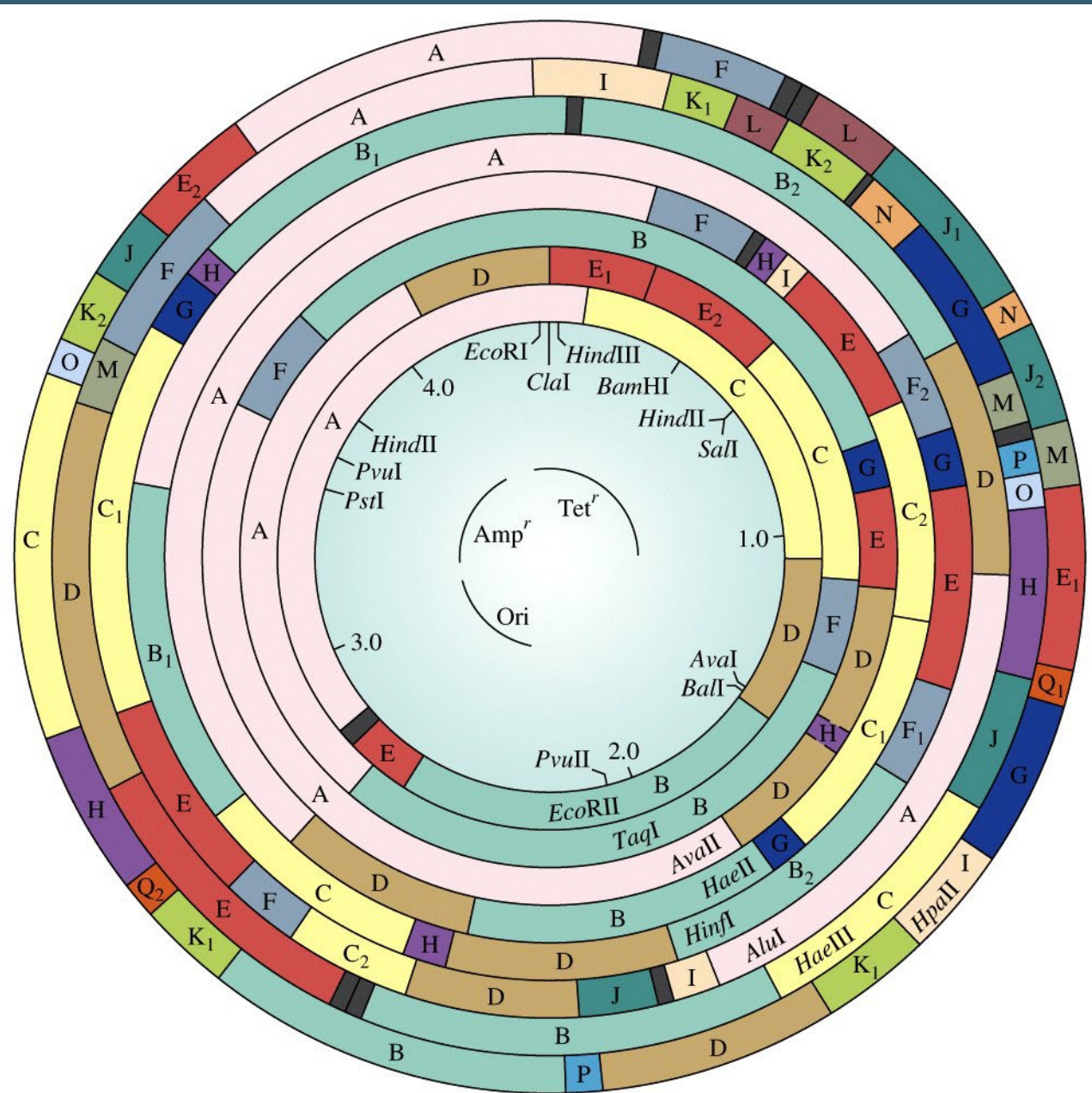
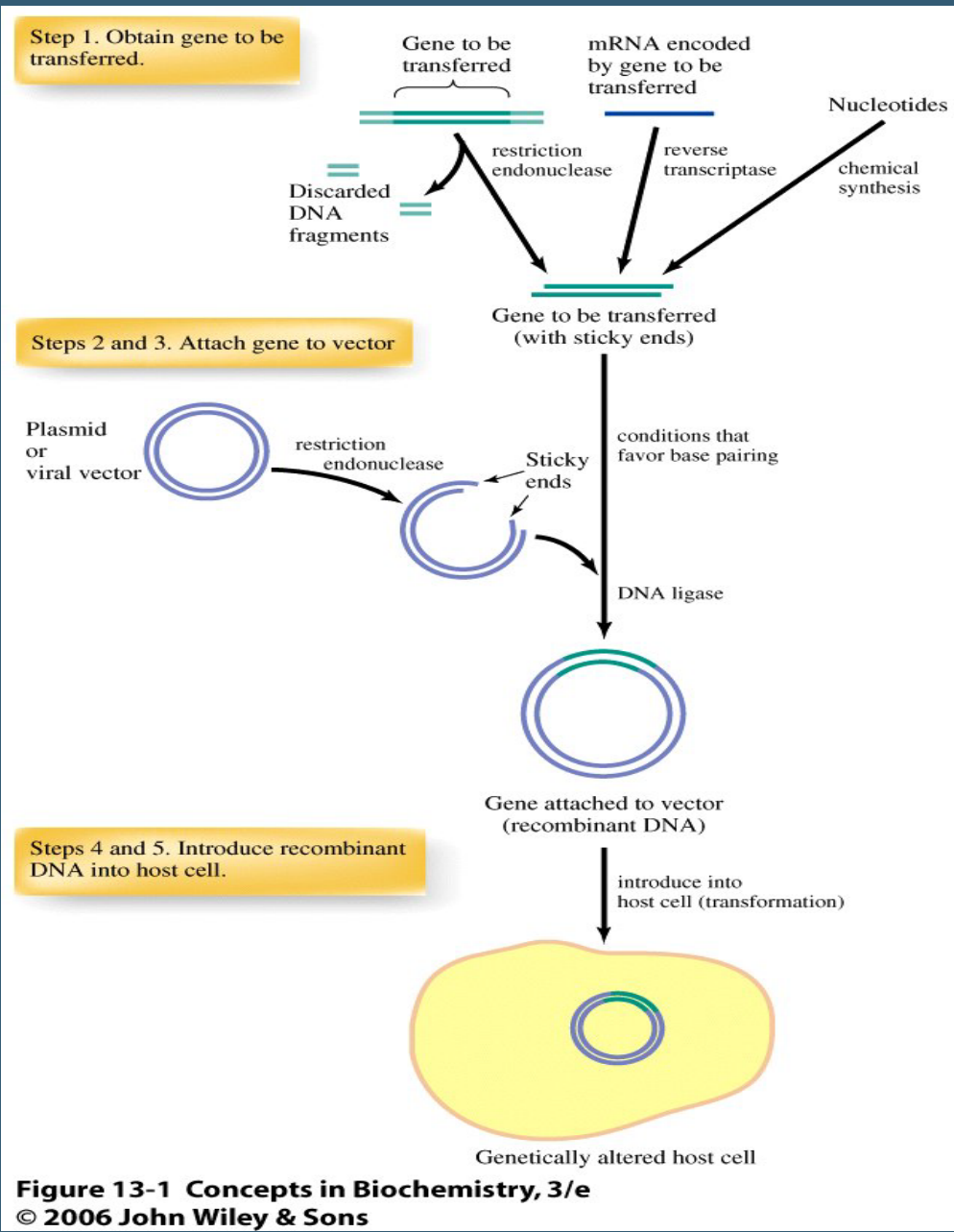
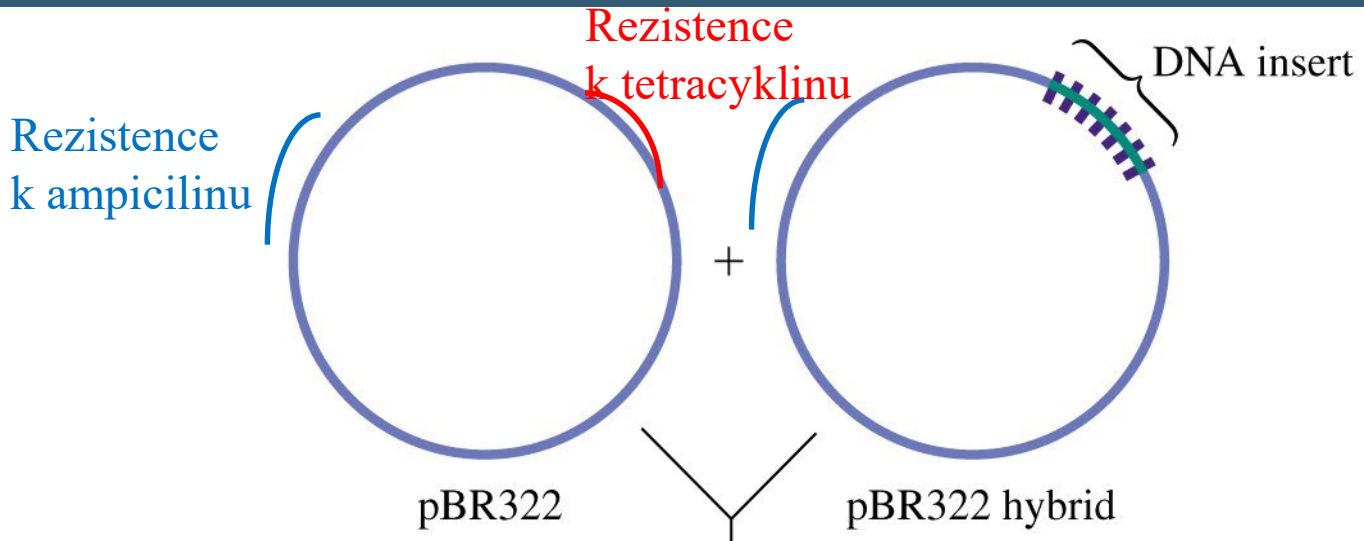

Figure 13-8 Concepts in Biochemistry, 3/e
 © 2006 John Wiley & Sons

Figure 13-1 Concepts in Biochemistry, 3/e
 © 2006 John Wiley & Sons

Transformation

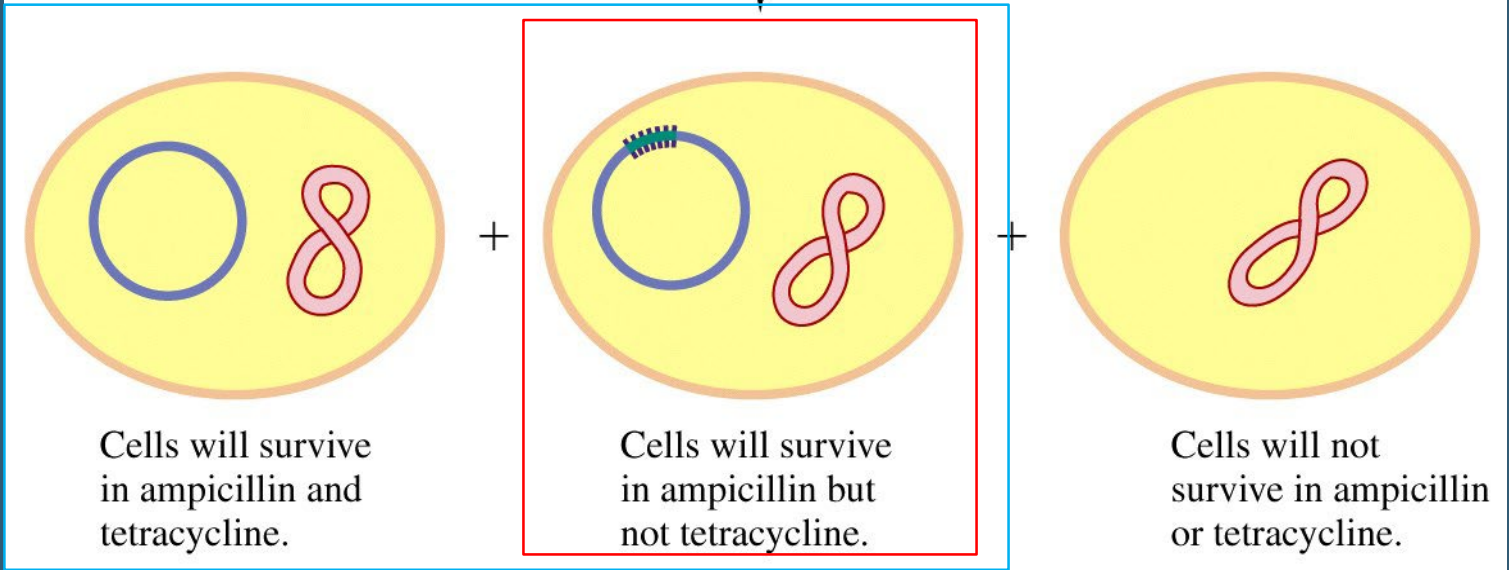
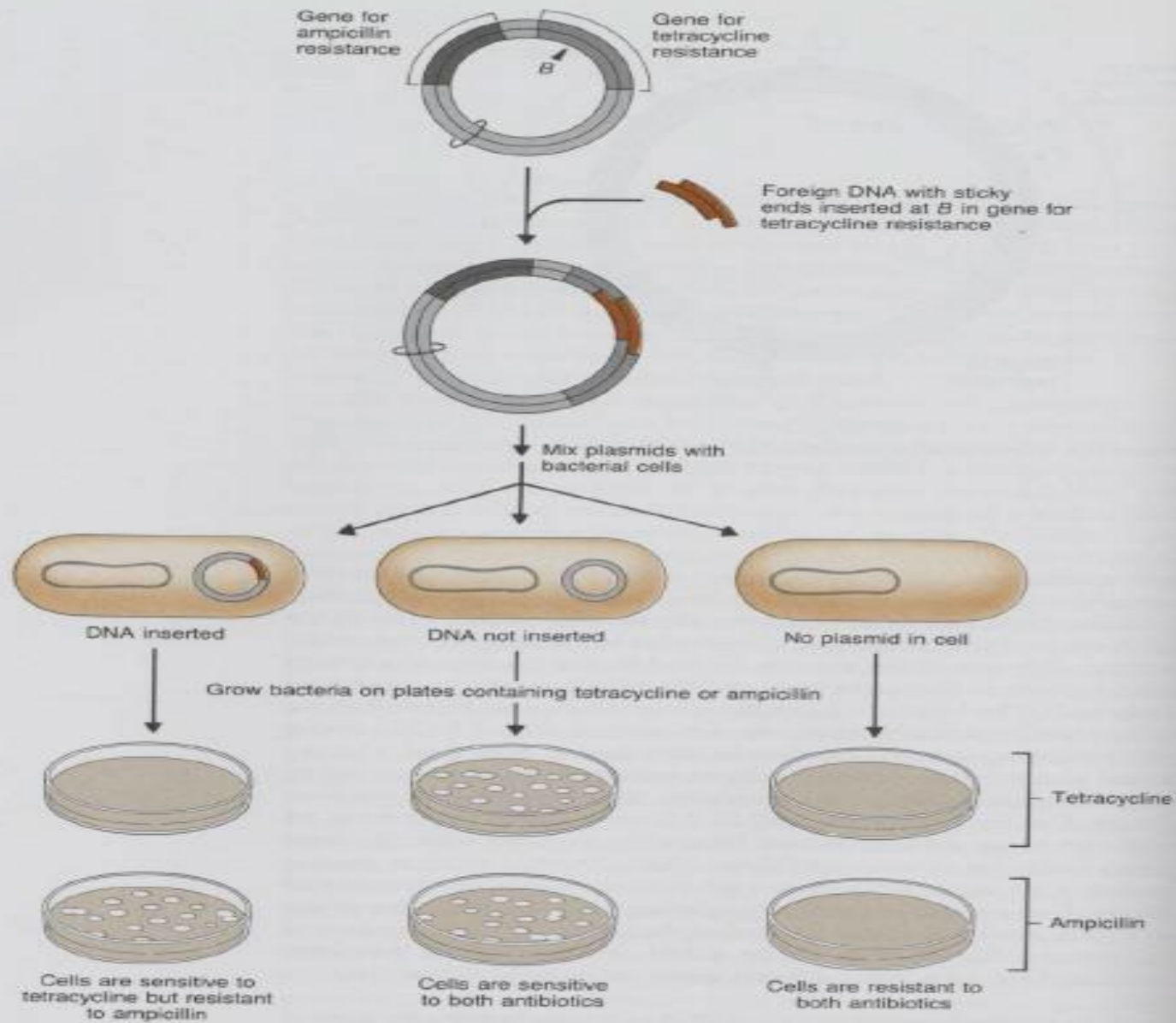

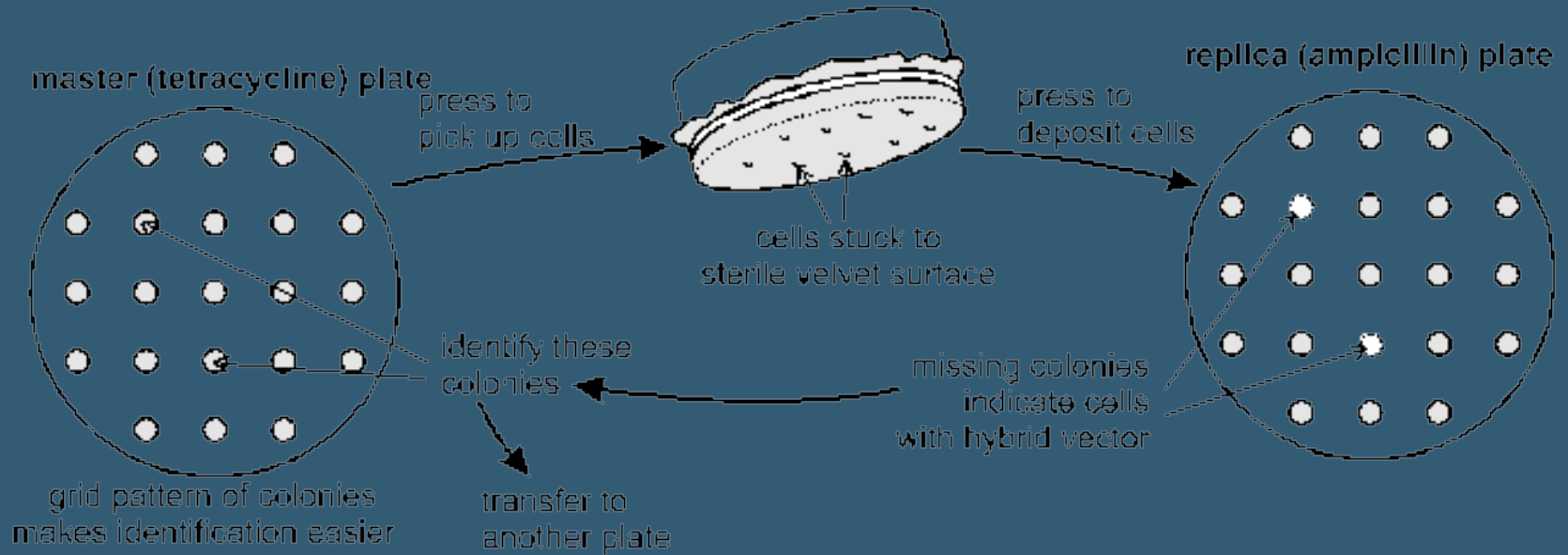
Figure 13-6 part 3 Concepts in Biochemistry, 3/e
 © 2006 John Wiley & Sons

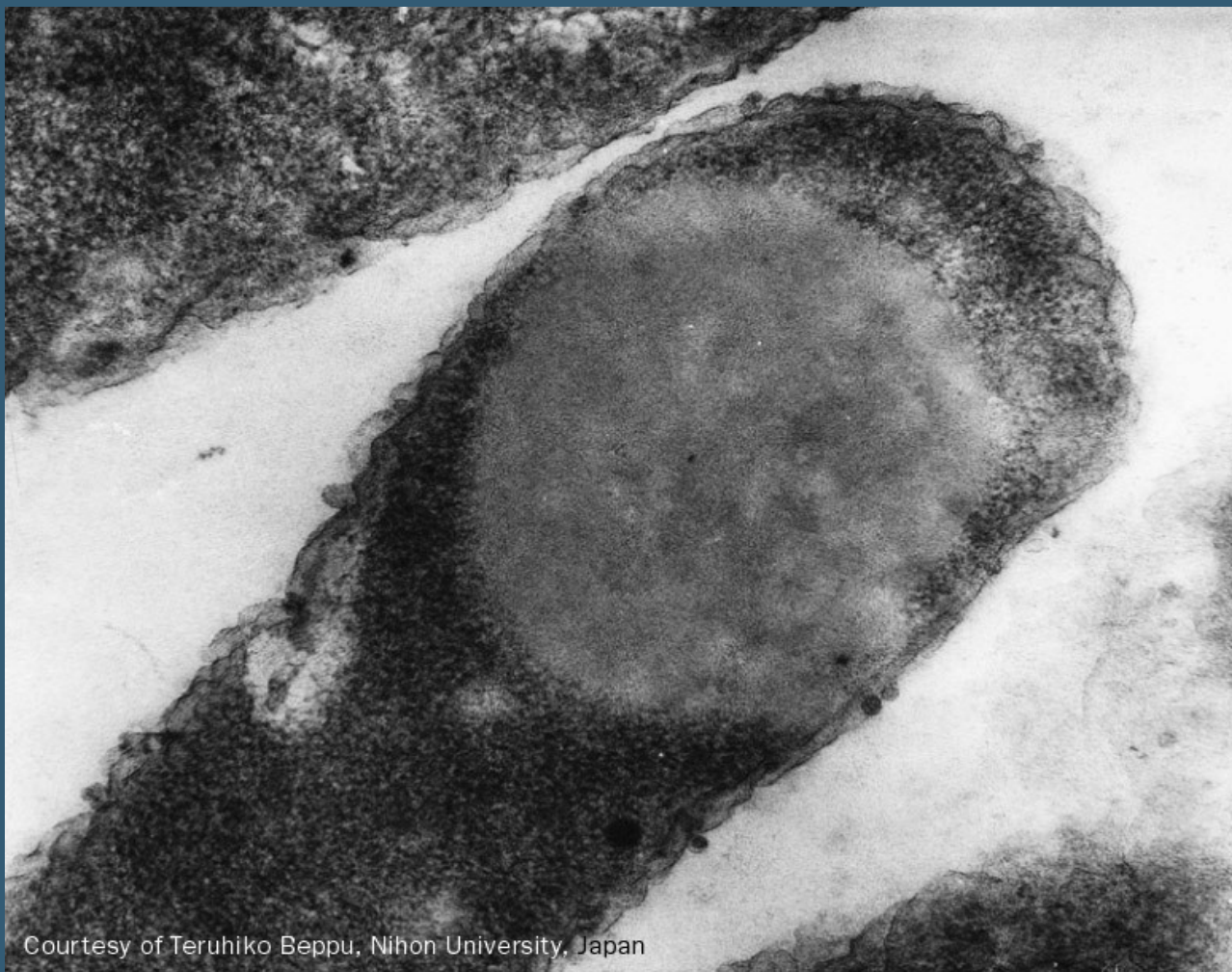

Figure 5.2 A plasmid vector with two genes for antibiotic resistance facilitates isolation of recombinants.

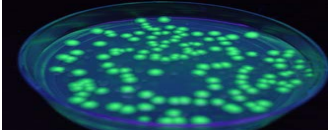

INKLUSNÍ TĚLÍSKA

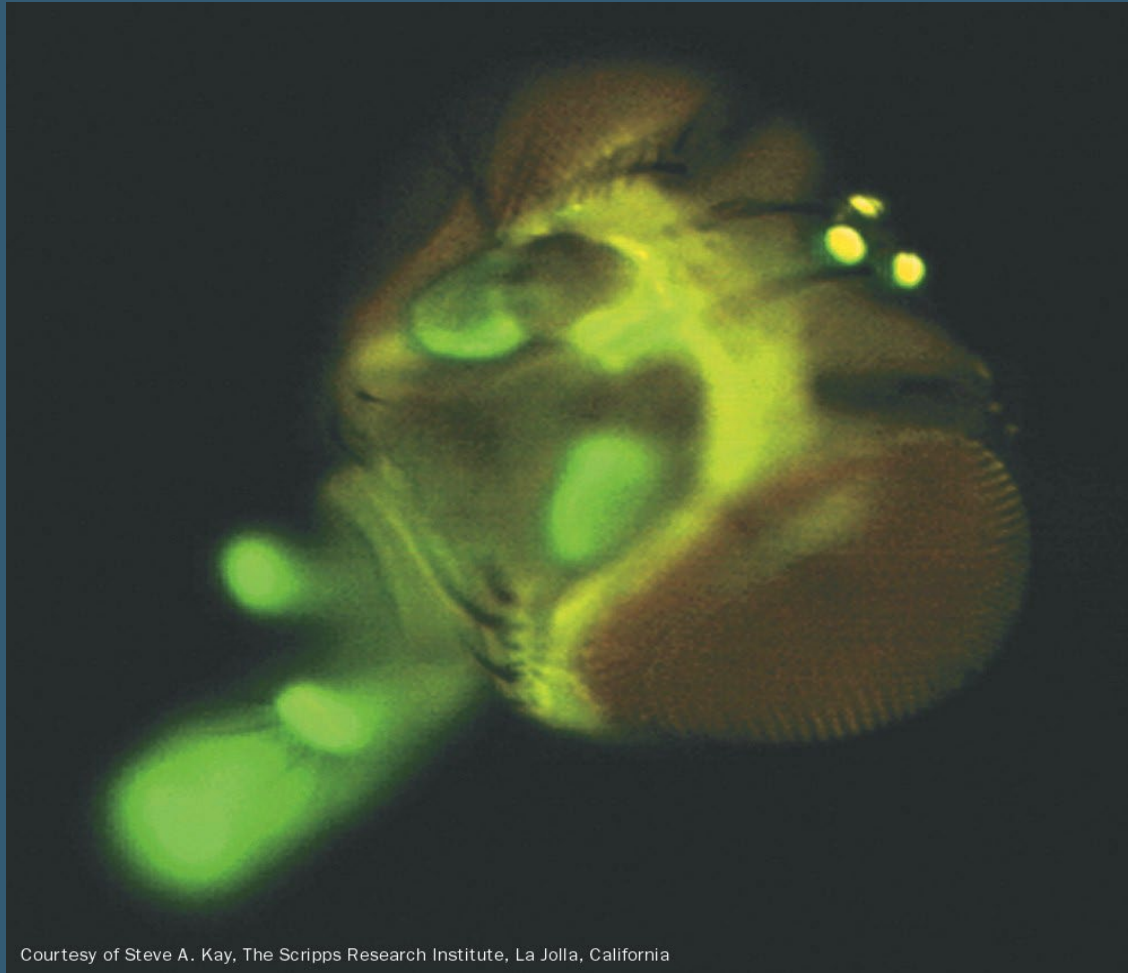

Courtesy of Teruhiko Beppu, Nihon University, Japan

VYUŽITÍ AC PRO PURIFIKACI REKOMBINANTNÍCH PROTEINŮ

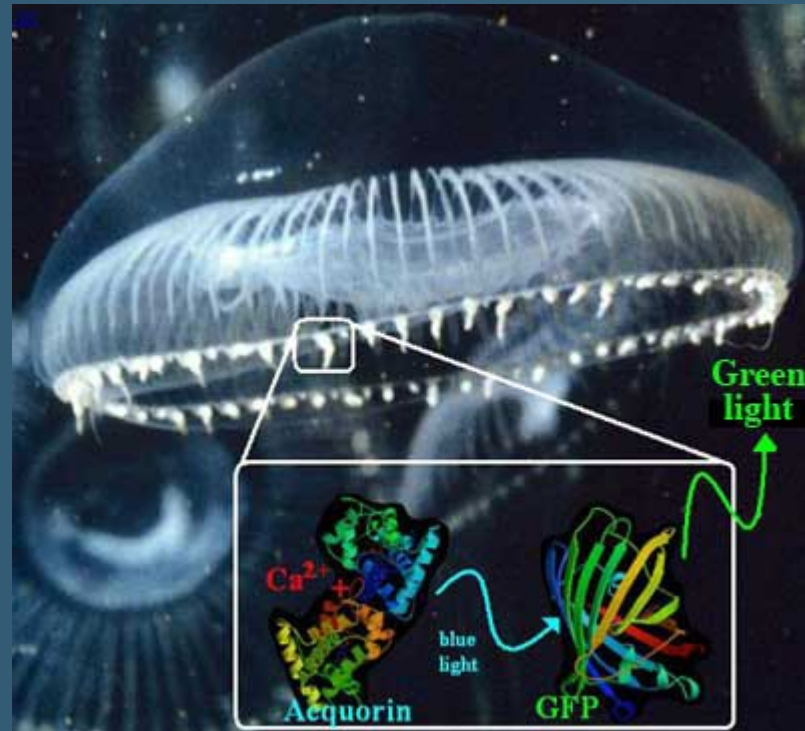
fúzní kotva	imobilizovaný ligand	podmínky vazby	podmínky eluce
Glutathion S-transferasa GST	redukovaný glutathion	Neutrální pH, nedenaturující prostředí, glutathion musí být redukovaný a GST musí být aktivní	volný redukovaný glutathion
Histidinová kotva His-tag	Chelatovaný nikl nebo kobalt	Neutrální pH bez redukčních a oxidačních látek	>200 mM Imidazol, nízké pH, silné chelatační činidlo
Maltose Binding Protein MBP	Amylosa	Neutrální pH, nedenaturující prostředí; přidavek NaCl k snížení nespecifické sorbce	maltosa
Protein A	IgG	Neutrální pH, nedenaturující prostředí	změna pH, iontové síly
Green Fluorescent Protein GFP	Anti-GFP antibody 	Neutrální pH, nedenaturující prostředí	nízké pH, iontová síla

GREEN FLUORESCENT PROTEIN

Courtesy of Steve A. Kay, The Scripps Research Institute, La Jolla, California

GREEN FLUORESCENT PROTEIN *AEQUOREA VICTORIA*

GREEN FLUORESCENT PROTEIN

NC 2008

OSAMU SHIMOMURA

MARTIN CHALFIE

ROGERTSIEN

izoloval GFP z medúzy

jak GFP navázat na jiné proteiny

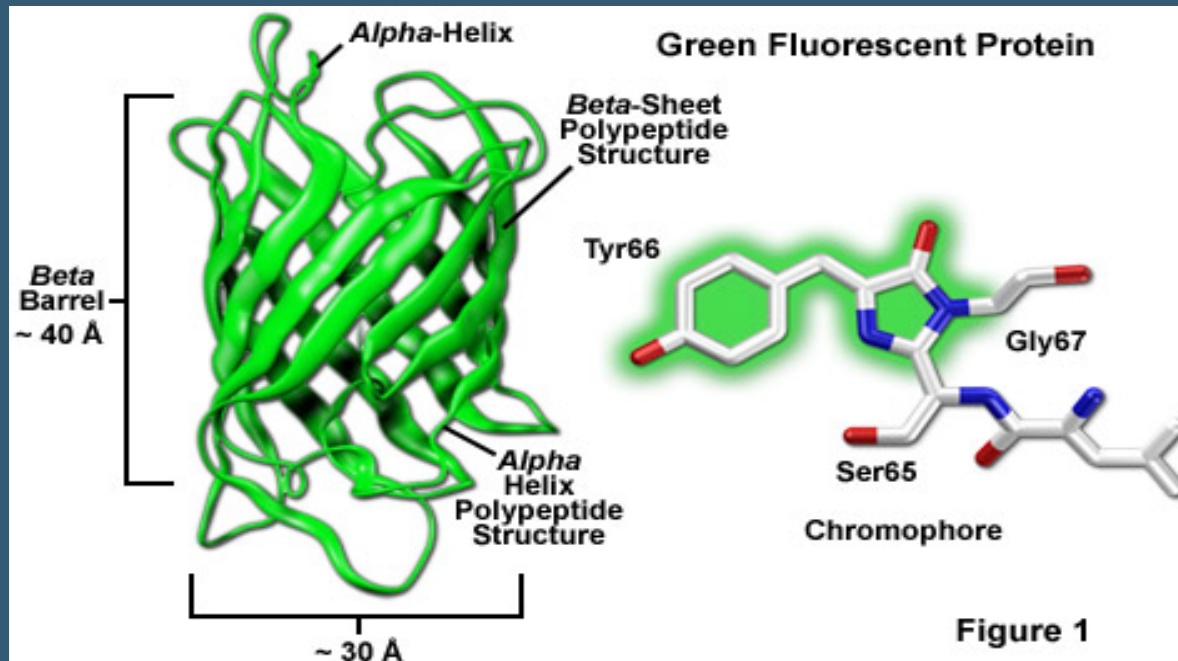

vysvětlil fluorescenci

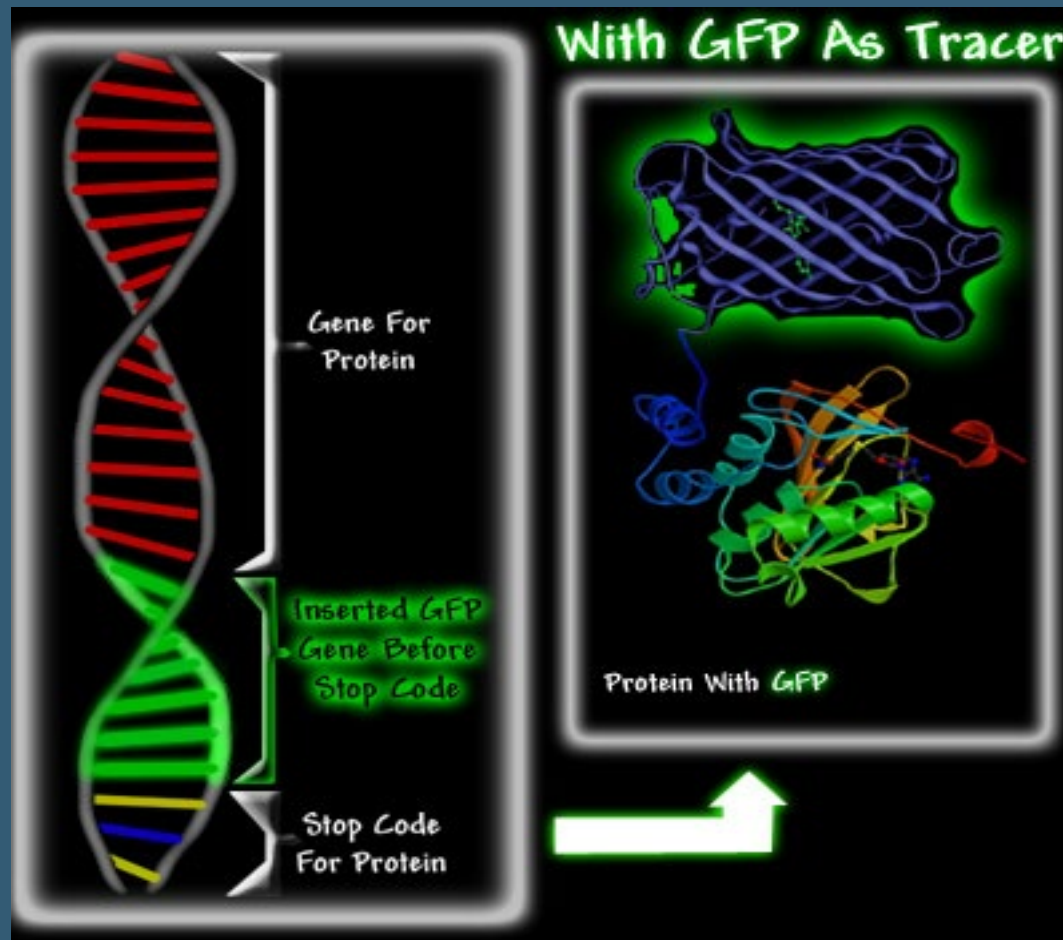
GREEN FLUORESCENT PROTEIN

GFP AMK sekvence – 238 AMK

MSKGEELFTGVVPVLVELDGDVNGQKFSVSGEGEGDATYGKLTNFICT
TGKLPVPWPTLVTTFSYGVQCFSRYPDHMKQHDFFKSAMPEGYVQERTI
FYKDDGNYKTRAEVKFEEDTLVNRIELKGIDFKEDGNILGHKMEYNYNS
HNVIYIMGDKPKNGIKVNFKIRHNIKDGSVQLADHYQQNTPIGDGPVLLP
DNHYLSTQSALS KDPNEKRDHMILLEFVTAARITHGMDELYK

GREEN FLUORESCENT PROTEIN

Reportérový gen

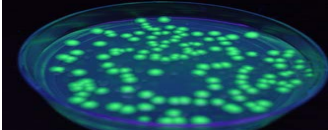
GREEN FLUORESCENT PROTEIN

GREEN FLUORESCENT PROTEIN

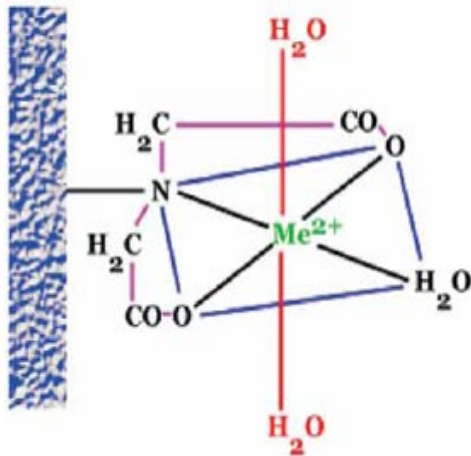

VYUŽITÍ AC PRO PURIFIKACI REKOMBINANTNÍCH PROTEINŮ

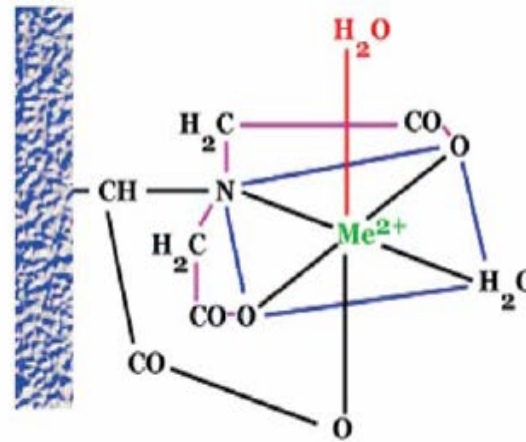
fúzní kotva	imobilizovaný ligand	podmínky vazby	podmínky eluce
Glutathion S-transferasa GST	redukovaný glutathion	Neutrální pH, nedenaturující prostředí, glutathion musí být redukovaný a GST musí být aktivní	volný redukovaný glutathion
Histidinová kotva His-tag	Chelatovaný nikl nebo kobalt	Neutrální pH bez redukčních a oxidačních látek	>200 mM Imidazol, nízké pH, silné chelatační činidlo
Maltose Binding Protein MBP	Amylosa	Neutrální pH, nedenaturující prostředí; přidavek NaCl k snížení nespecifické sorbce	maltosa
Protein A	IgG	Neutrální pH, nedenaturující prostředí	změna pH, iontové síly
Green Fluorescent Protein GFP	Anti-GFP antibody 	Neutrální pH, nedenaturující prostředí	nízké pH, iontová síla

CH. NA IMOBILIZOVANÝCH KOVOVÝCH IONTECH

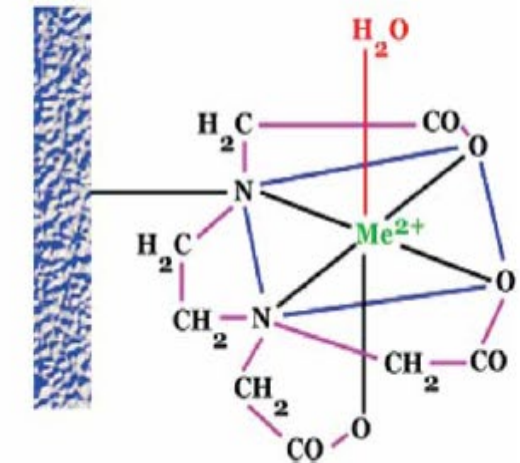
IDA

NTA

TED

iminodiacetic acid (IDA)

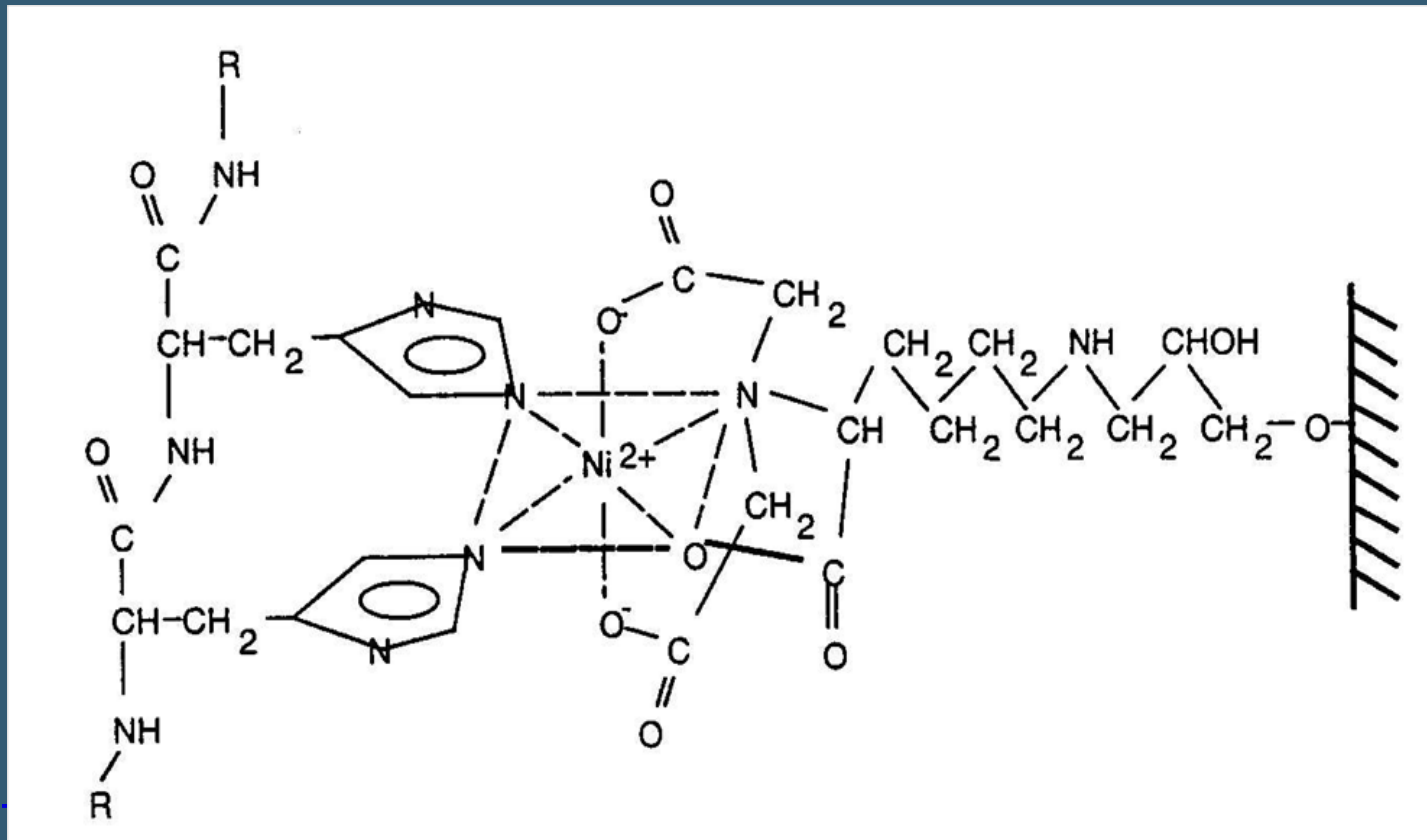
nitrilotriacetic acid (NTA)

N, N, N-tris-carboxymethyl ethylene diamine (TED)

CH. NA IMOBILIZOVANÝCH KOVOVÝCH IONTECH

- Ekvilibrace – imobilizace kovového iontu (50 mM)
- Používané ionty - používají se především
ionty Cu^{2+} , Zn^{2+} , Ni^{2+} ,
 Fe^{3+} , Co^{2+} , Mn^{2+} a Mg^{2+} ,
preferující dusík jako
koordinační ligand

CH. NA IMOBILIZOVANÝCH KOVOVÝCH IONTECH

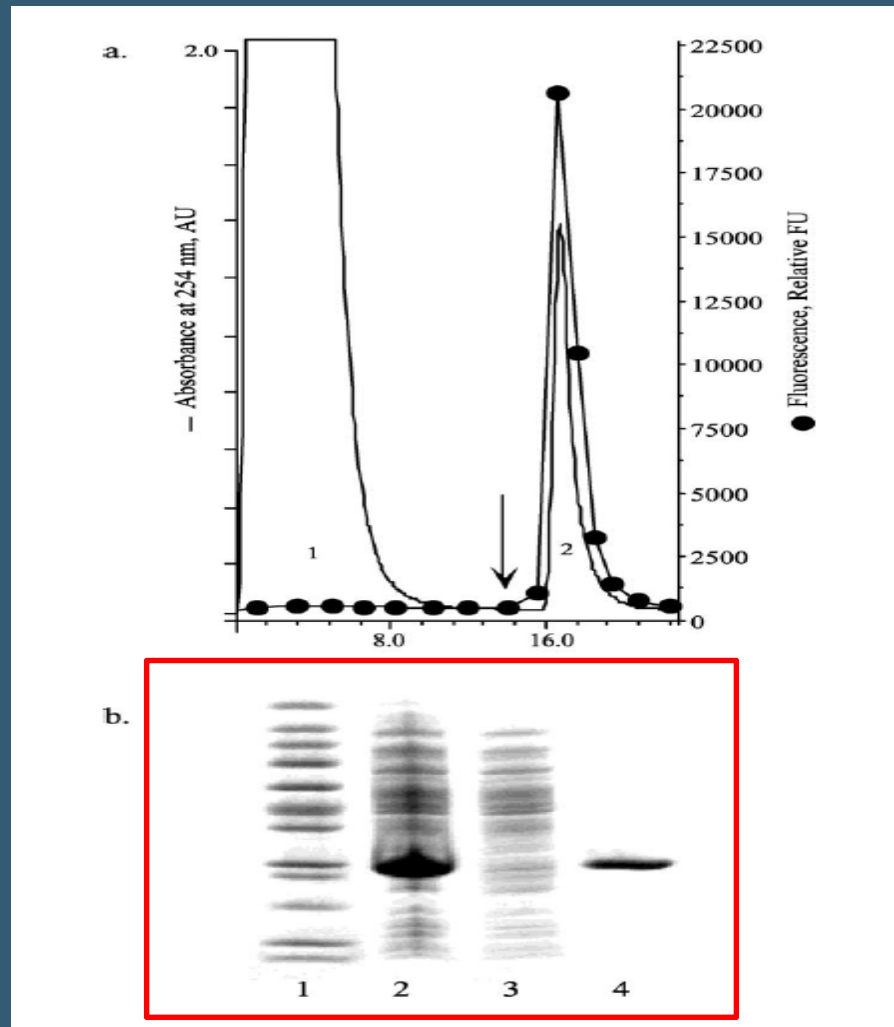

CH. NA IMOBILIZOVANÝCH KOVOVÝCH IONTECH

- Nanášení vzorku – pufr s vyšší iontovou silou (0.5 M NaCl)
- Eluce – snížení pH (3-4), kompetující látka (histidin, imidazol, glycin, fosfát), EDTA

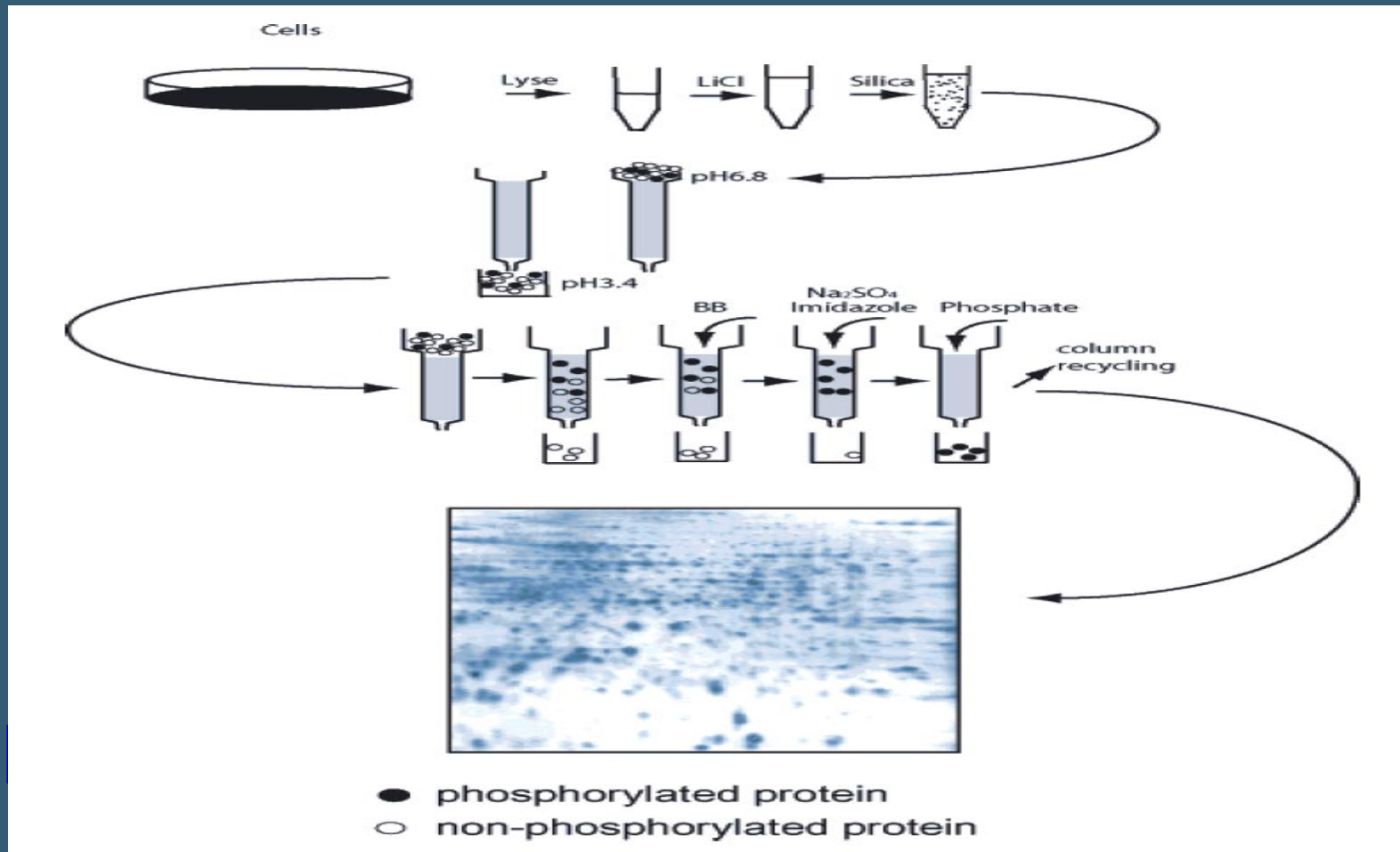
Použití : purifikace normálních a rekombinantních bílkovin

CH. NA IMOBILIZOVANÝCH KOVOVÝCH IONTECH

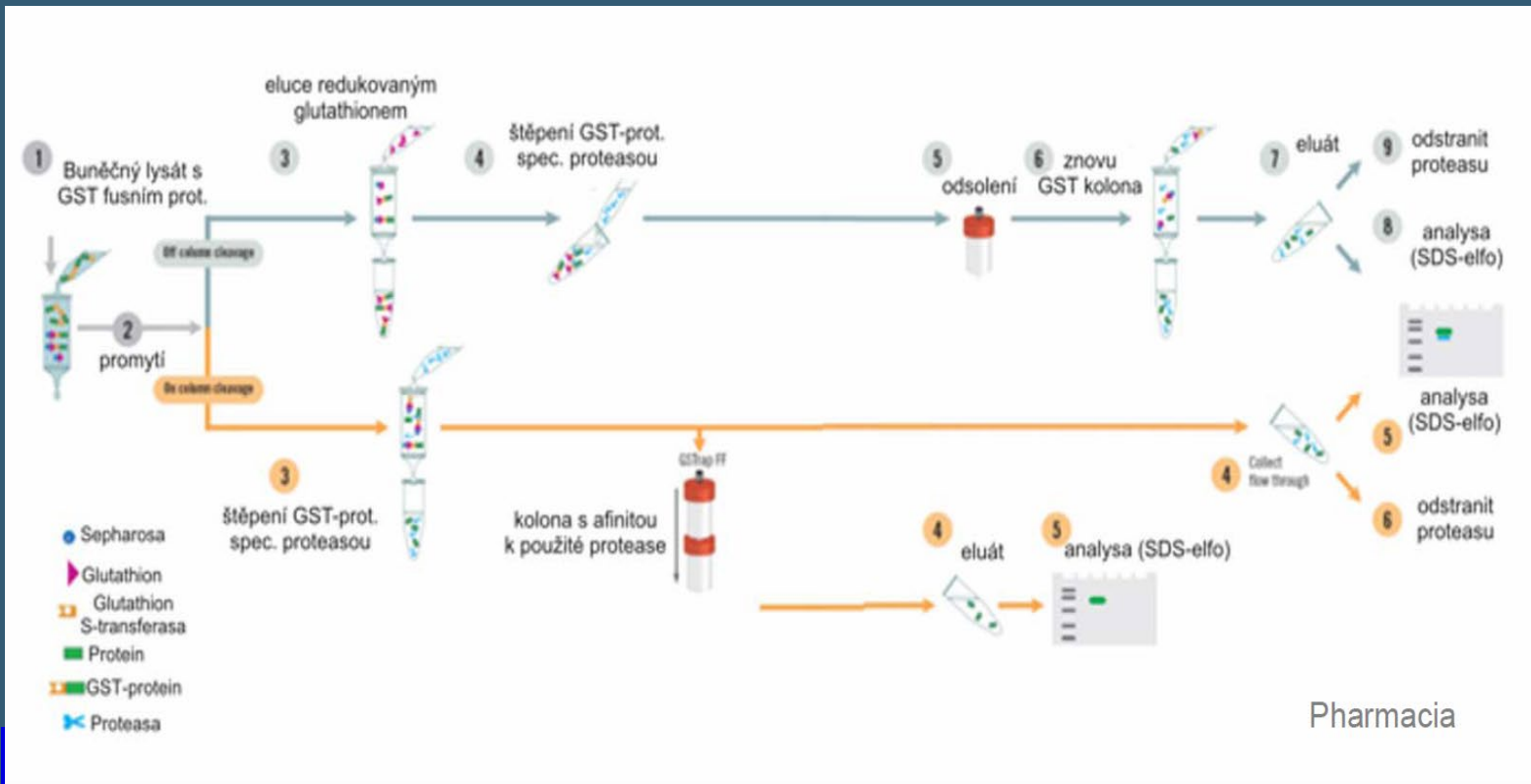

CH. NA IMOBILIZOVANÝCH KOVOVÝCH IONTECH

GST

Pharmacia

Analytická afinitní chromatografie

Analýza vazby

Určení disociační konstanty (K') má význam zejména pro stanovení afinity analytu k nosiči. K' se musí nacházet v intervalu (10^{-6} - $5 \cdot 10^{-4}$). K' bývá zpravidla slabší než K .

$$1 / (V_R - V_M)$$

V_M - mrtvý objem

V_O - el. objem

V_R - eluční objem

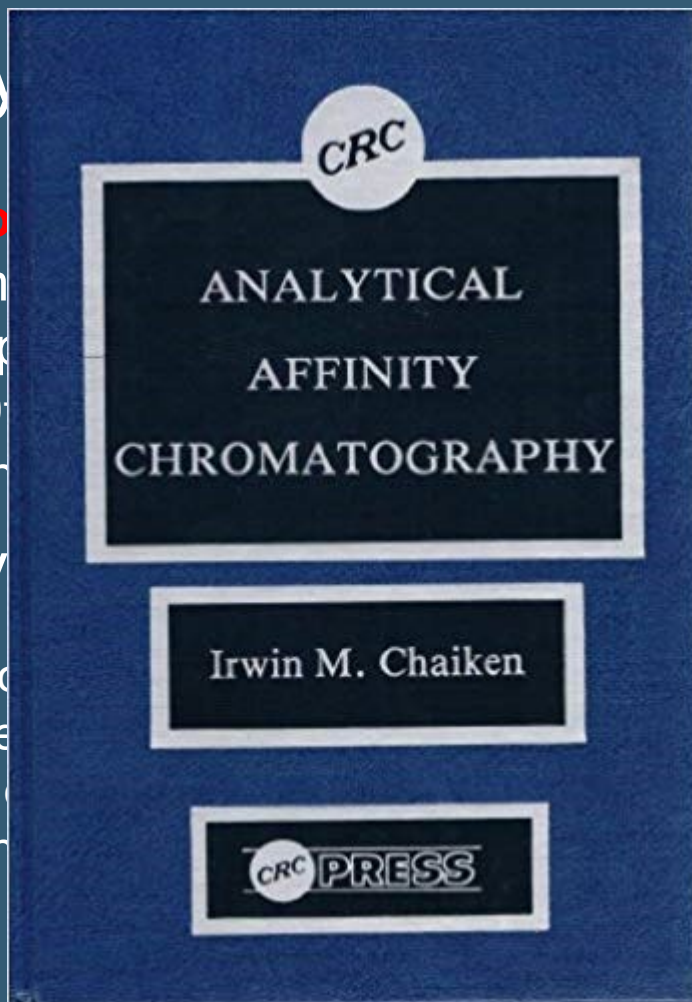
c_L - koncentrace

Polymer

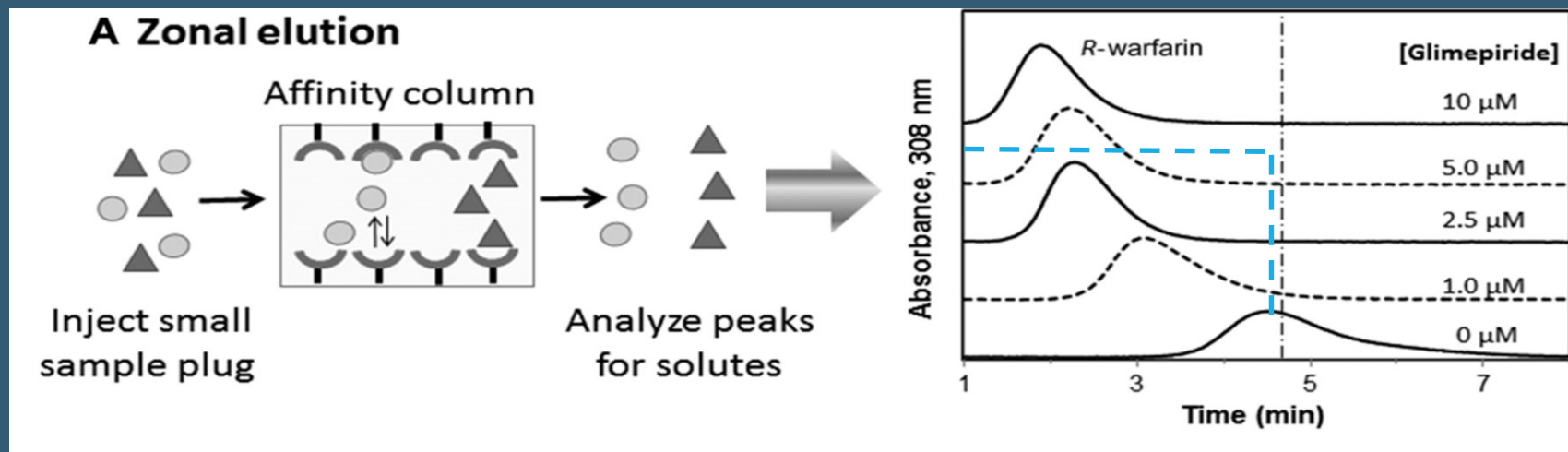
Polymer - zakotvený ligand

U analýzy nosiče se zakotveným ligandem je třeba K' se musí nacházet v intervalu (10^{-6} - $5 \cdot 10^{-4}$). K' bývá zpravidla slabší než K .

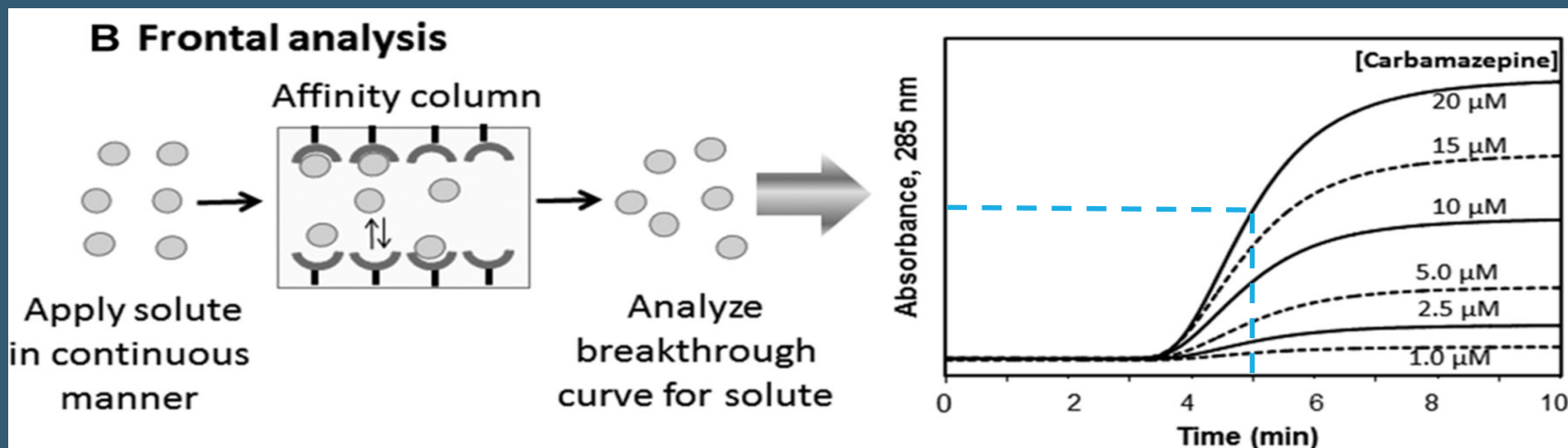
polymery (M_r)

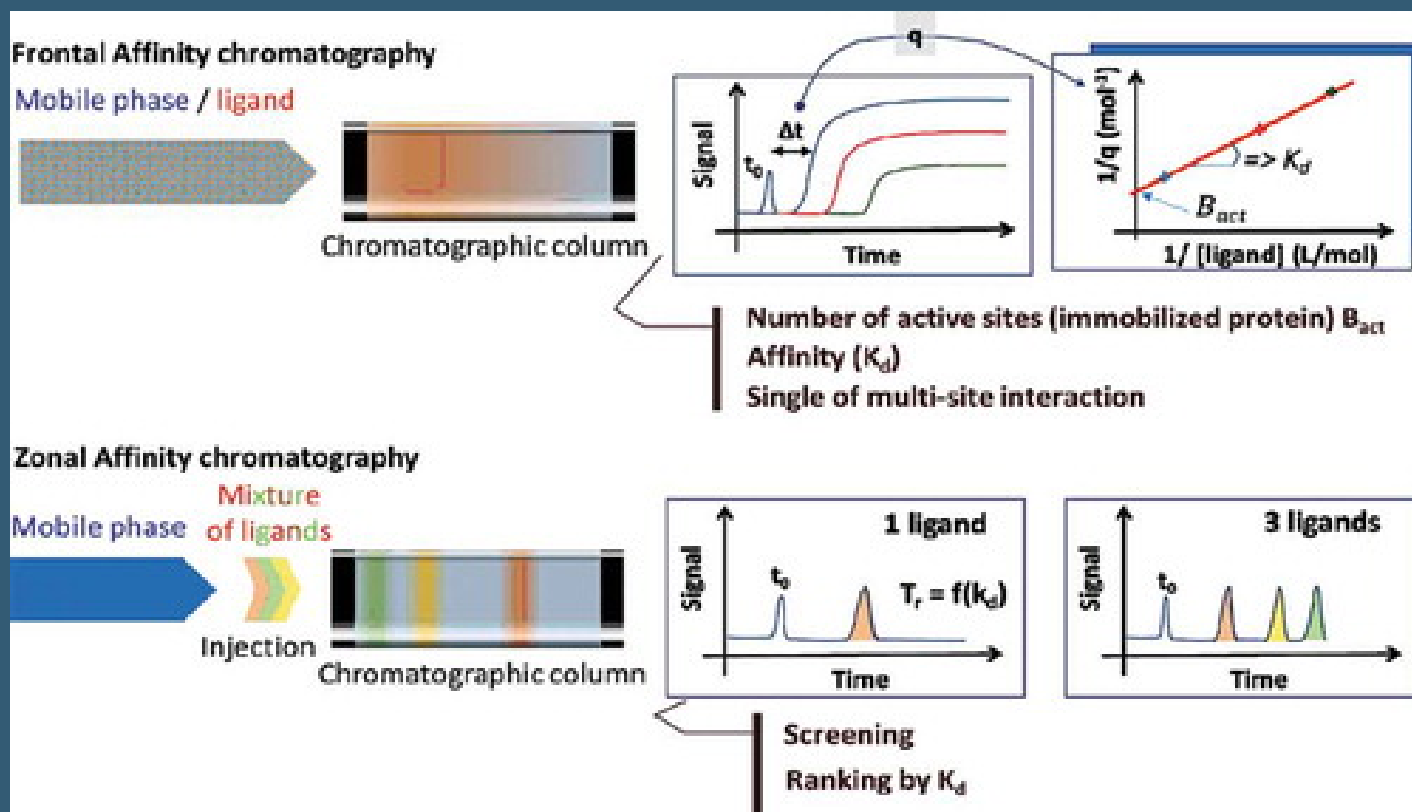
Analytická afinitní chromatografie

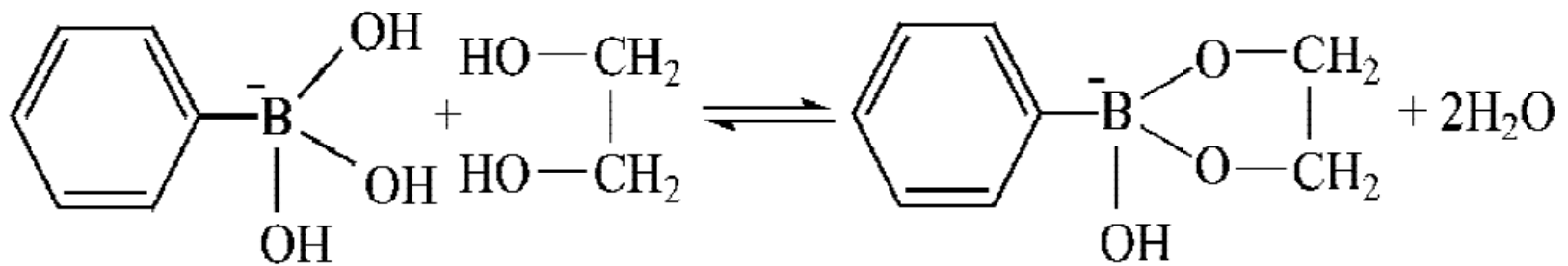
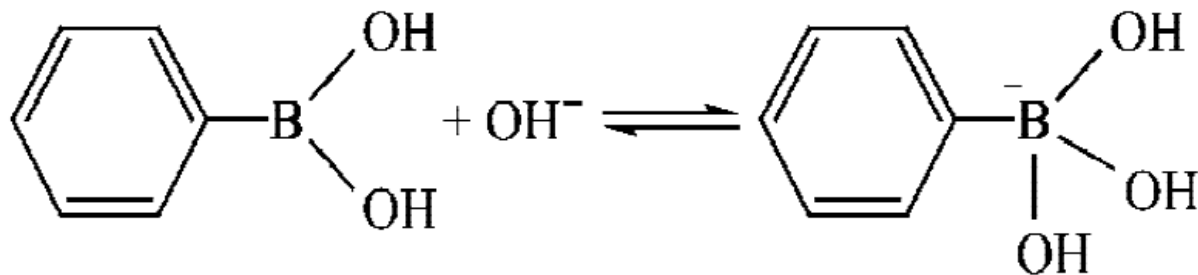
Analytická afinitní chromatografie

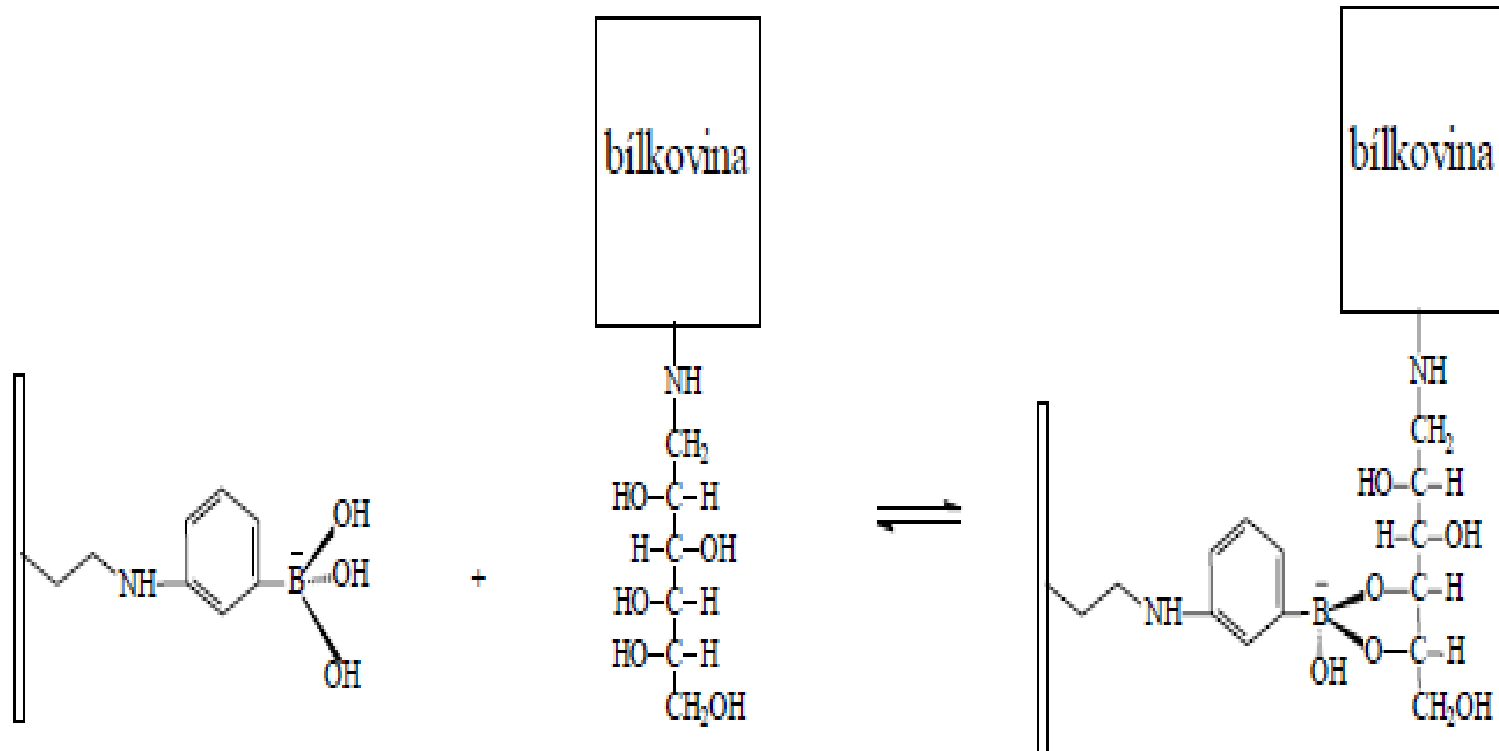
Analytická afinitní chromatografie

BORONÁTOVÁ CHROMATOGRRAFIE

BORONÁTOVÁ CHROMATOGRRAFIE

BORONÁTOVÁ CHROMATOGRAFIE

- Nanášení vzorku – vyšší iontová síla
(0,2 M pufr)
- Eluce – polyoly (200 mM sorbitol)

Použití : purifikace glyko- proteinů a peptidů, stanovení GlyHb

BORONÁTOVÁ CHROMATOGRRAFIE

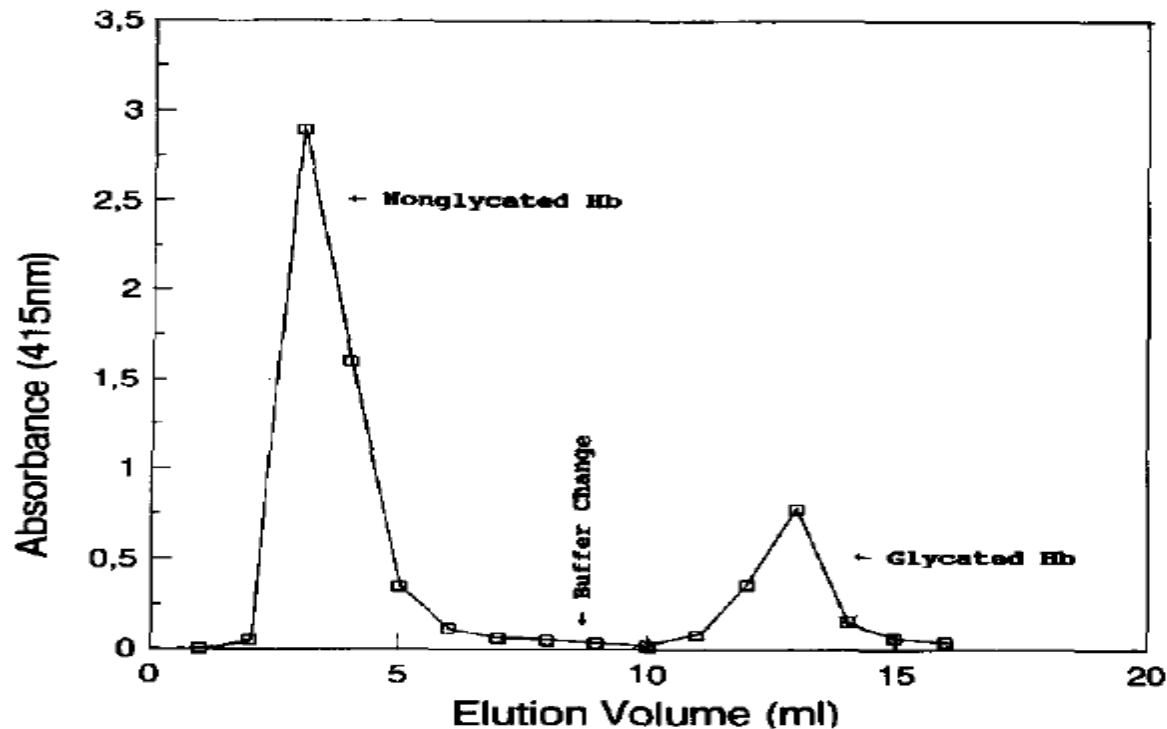

Fig. 3. Separation of glycated Hb and non-glycated Hb on a 3-ml boronate Sephacryl column. Chromatographic conditions were as described in Experimental; 100 μ l of sample were applied to the column, and 1-ml fractions were collected.

AFINITNÍ ULTRAFILTRACE

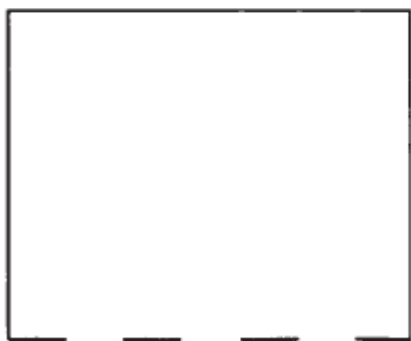
makromolekulární afinitní ligand

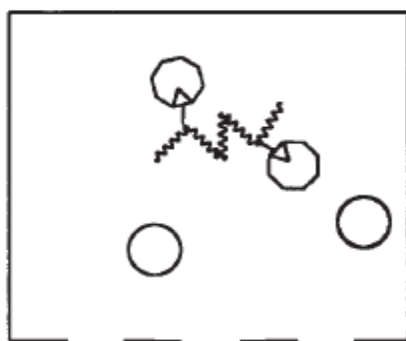
purifikovaná bílkovina

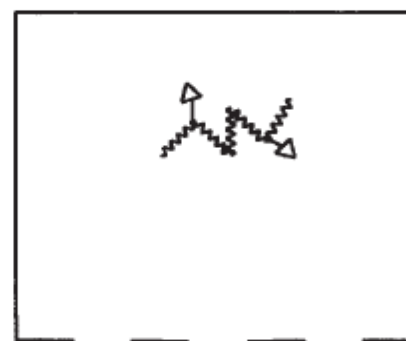
balastní bílkovina

inkubace

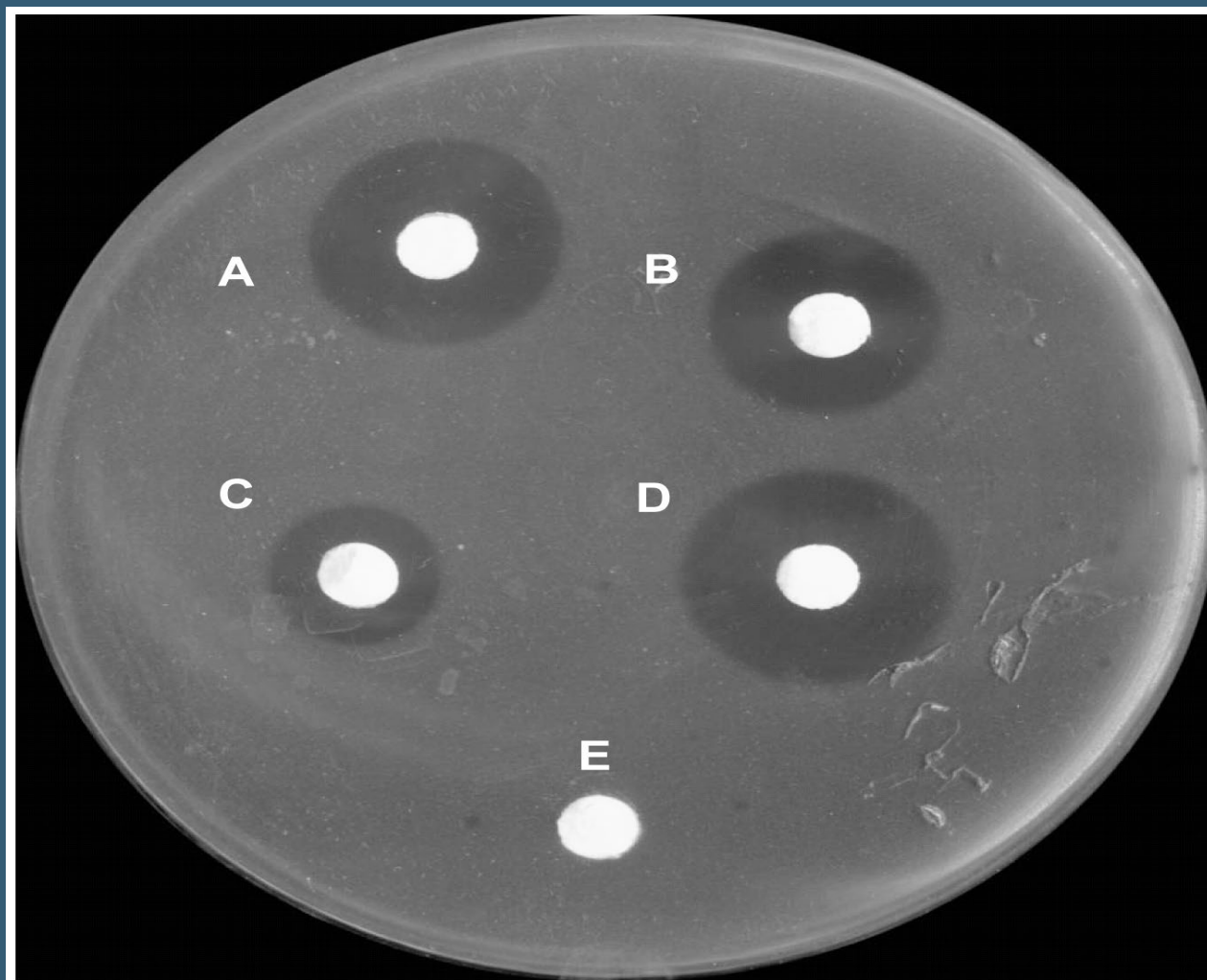

promývání

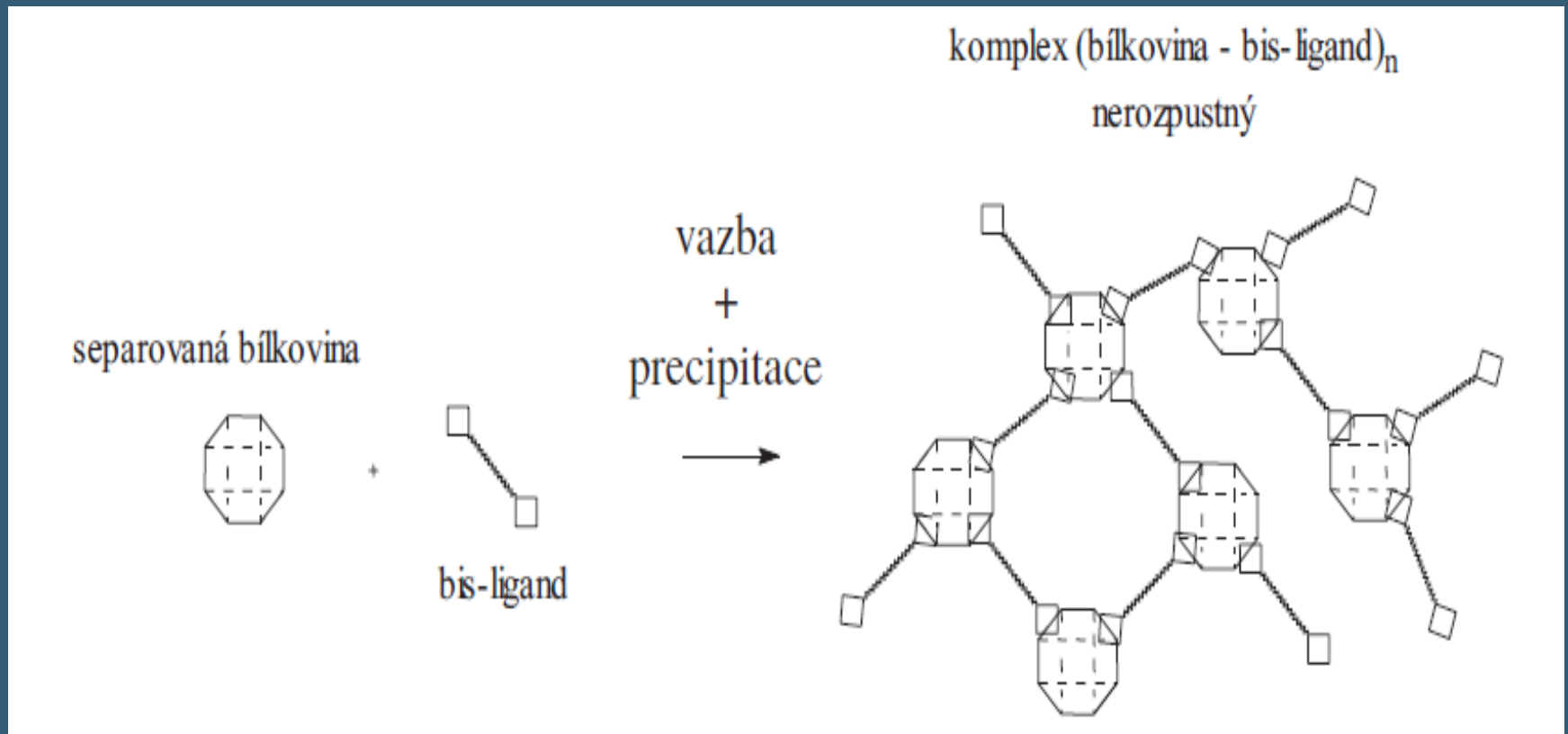

eluce

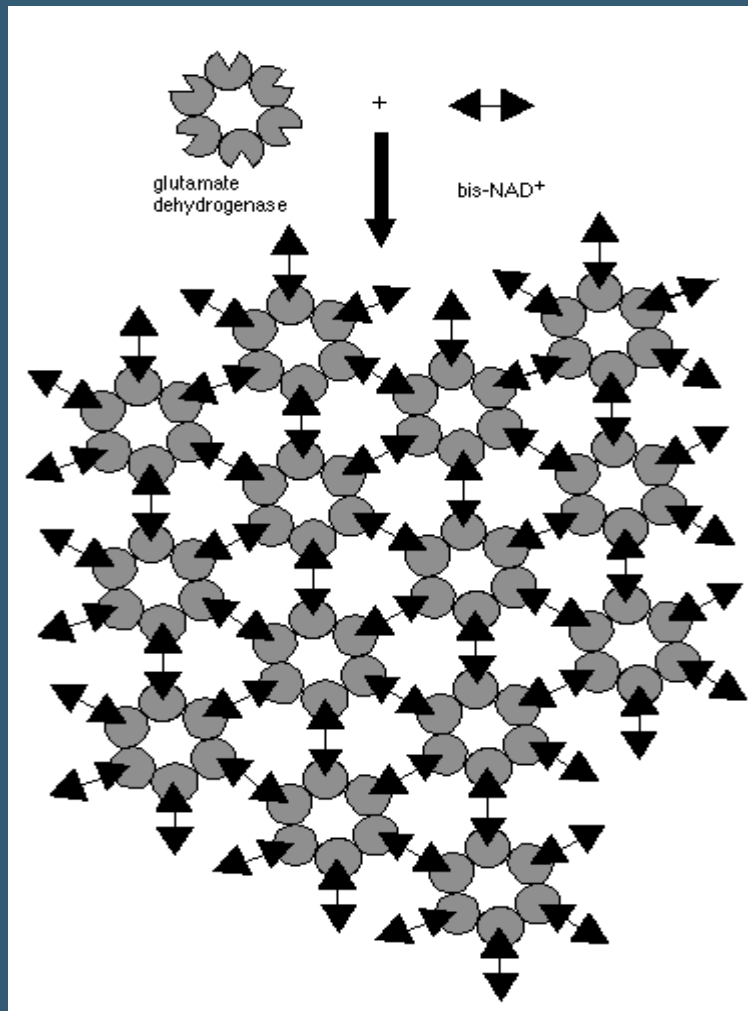
AFINITNÍ ULTRAFILTRACE

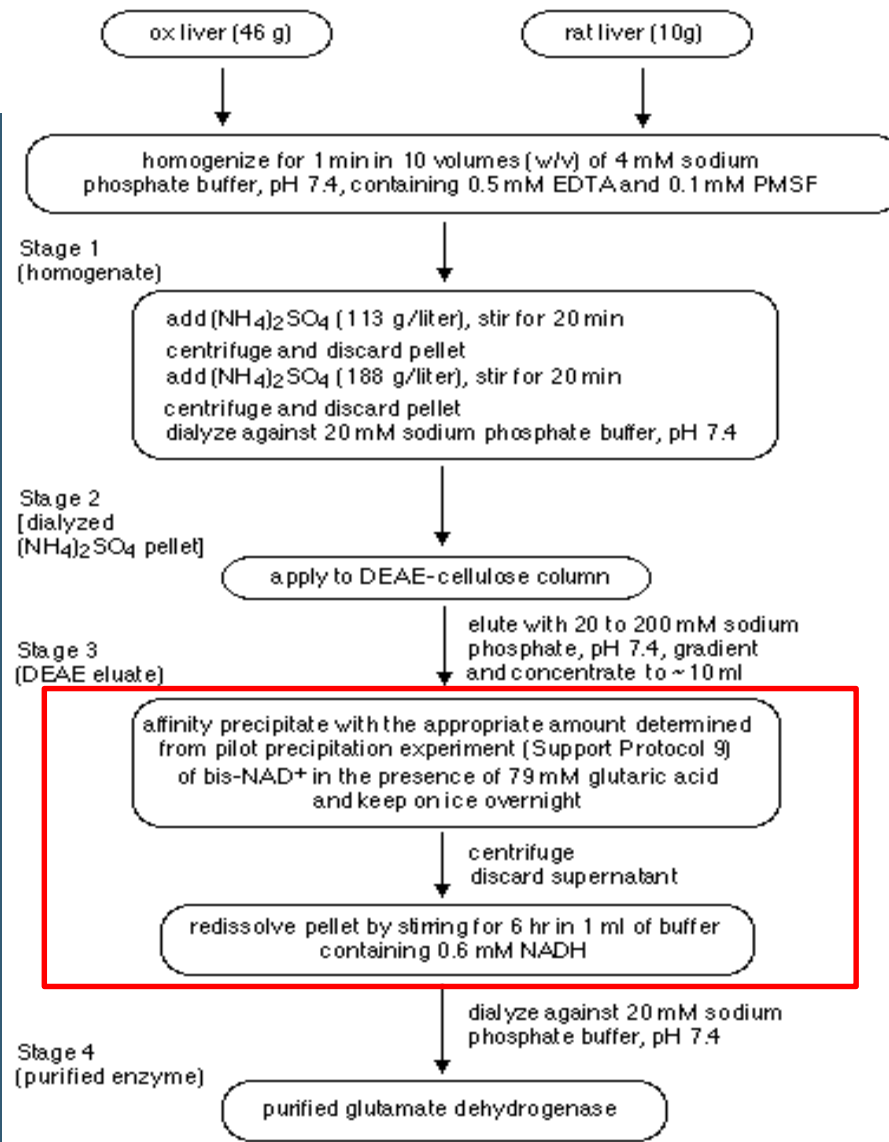
AFINITNÍ PRECIPITACE

AFINITNÍ PRECIPITACE

AFINITNÍ PRECIPITACE

AFINITNÍ PRECIPITACE

Table 1.4.7 Purification of Glutamate Dehydrogenase From Ox Liver According to Alternate Protocol 1

Stage (see Fig. 1.4.4)	Volume (ml)	Total protein (mg) ^a	Total activity (μmol/min)	Specific activity (μmol/min/mg)	Purification (x-fold)	Yield (%)
1	370	8580	1920	0.2	1	100
2	75	2010	1640	0.3	4	86
3	8.4	139	408	2.9	13	21
4	1.2	9.4	376	40	180	20

^aProtein concentration determined by the Lowry method.

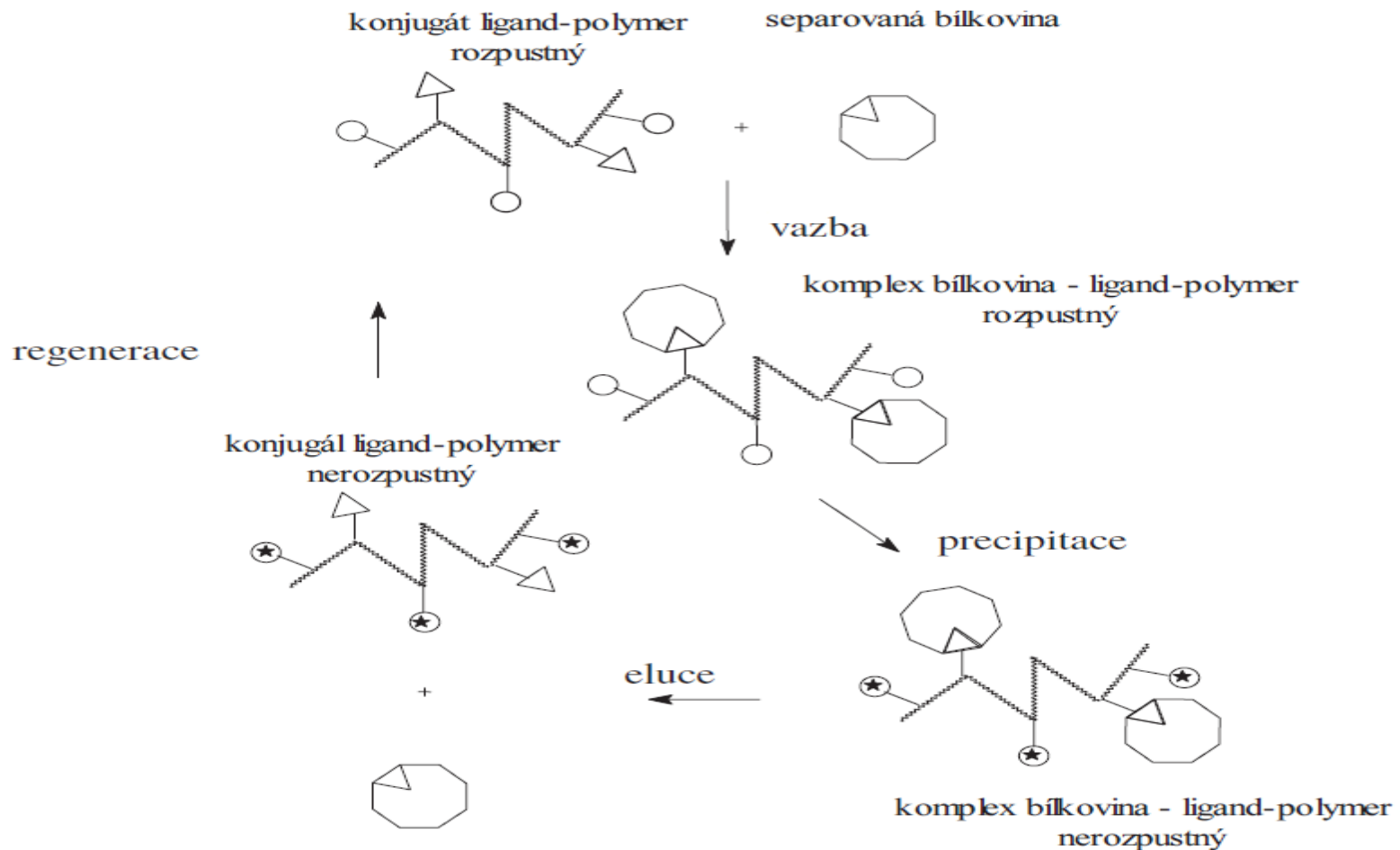
Table 1.4.8 Purification of Glutamate Dehydrogenase From Rat Liver According to Alternate Protocol 1

Stage (see Fig. 1.4.4)	Volume (ml)	Total protein (mg) ^a	Total activity (μmol/min)	Specific activity (μmol/min/mg)	Purification (x-fold)	Yield (%)
1	90	2720	760	0.3	1	100
2	35	980	505	0.5	2	67
3	9.8	130	195	1.5	5	26
4	1.0	9.4	190	37	140	25

^aProtein concentration determined by the Lowry method.

AFINITNÍ PRECIPITACE

AFINITNÍ PRECIPITACE

